

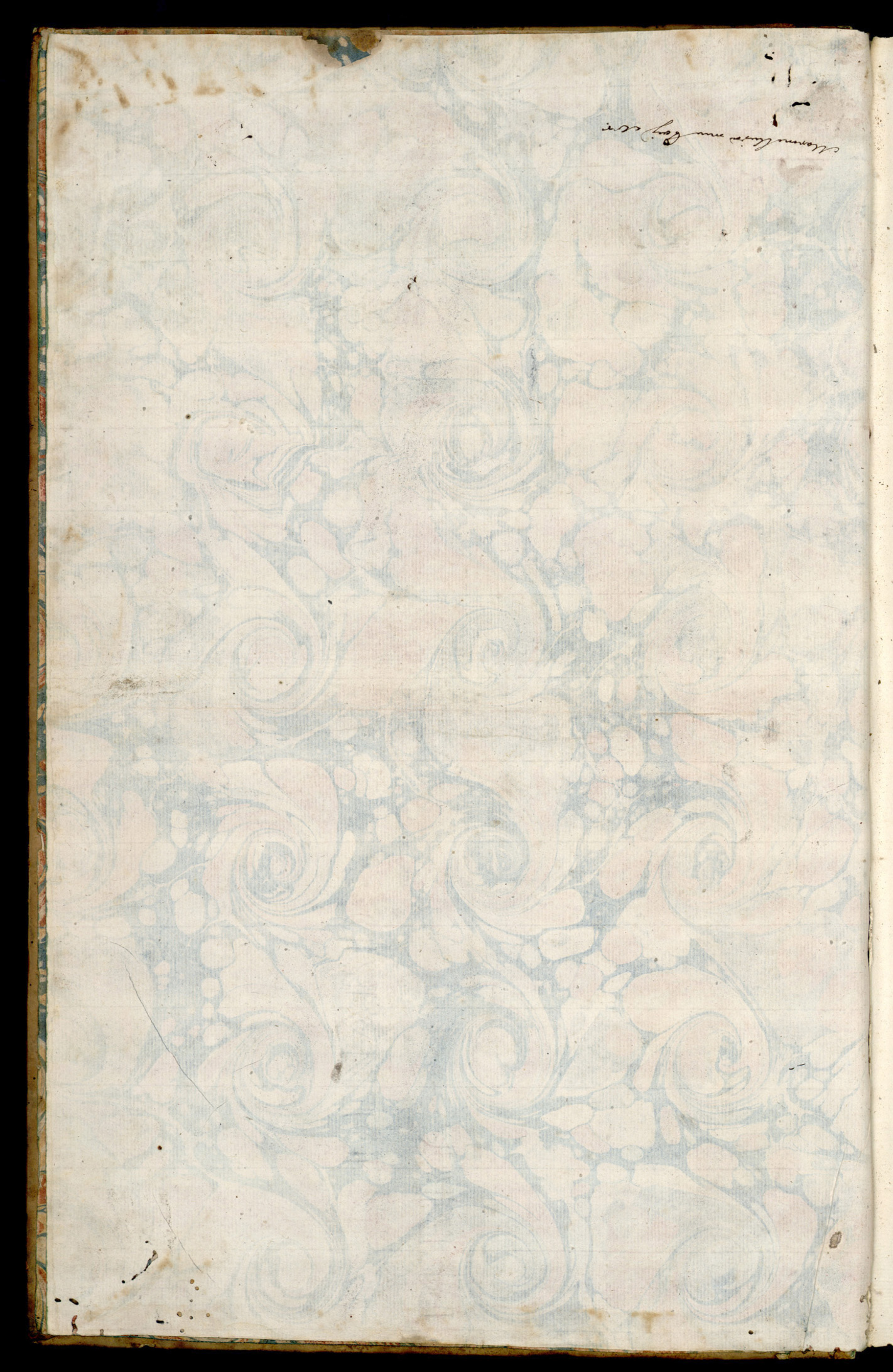

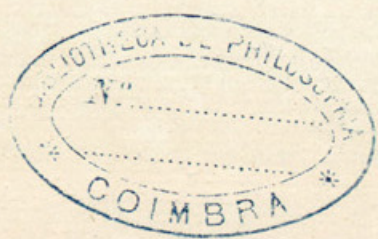
B-88/4-13

Stammesbuch der Bay. Acad.

FLORA ROSSICA

SEU

STIRPIUM IMPERII ROSSICI

PER EUROPAM ET ASIAM

INDIGENARUM

DESCRIPTIONES ET ICONES.

JUSSU ET AUSPICIIS

CATHARINÆ II.

AUGUSTÆ

EDIDIT

P. S. PALLAS.

UNIVERSIDADE DE COIMBRA
JARDIM BOTANICO

TOMI I. PARS II.

PETROPOLI,

E Typographia Imperiali, MDCCLXXXVIII.

P-2

FLORA ROSSICA

ANNO

STIRPIUM IMPERII ROSSICI

PER EUROPA ET ASIA

INDIGENARUM

DESCRIPTIONES ET ICONES

IUSSU ET AUSPICIIS

CATHARINE II.

AUGUSTE

P. SPALAS

TOMI 2. PARS II.

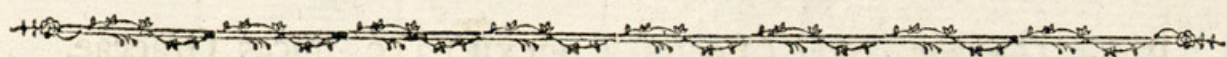
PETROPOLE

E. Typographia Imperialis, Moscuae

DESCRIPTIONES STIRPIUM IMPERII ROSSICI

PER GENERA.

P L A T A N U S.

PLATANUS orientalis. Tab. LI.

PLATANUS foliis palmatis. *Lin. syst. plant. IV. p. 170. n. 1. Du Roy
hort. herb. II. p. 130. Du Hamel arb. II. p. 171. n. 1. tab. 33.*

Rossis et Persis *Tschinar* (Чинарь). Tataris tauric. *Tschinacar*.
Georgianis *Tschandary*.

Non satis liquet, an Georgiae indigena sit arbor; culta forte et ex Persia allata occurrit circa Tiflis et Achalgory, altitudine eximia, trunci peripheria saepe duarum orgyarum, speciosissima arbor. Arbuſtim, truncis brachii crassitiem aequantibus passim per Caucasum observatur. In Bucharia et Persia copiose et procera provenit. Affinis *Platanus occidentalis* clima Petropolitani in hortis imperialibus ita perfert, ut furculis quotannis e radice succrescat arbuſtim, nunquam in truncum assurgens.

Lignum trunci subrubens, durissimum, transversis striis gryseo-fuscescentibus. *Folia* juniora subtus albo tomentosa; antiquiora tantum petiolis. *Stipulae* vix ullae in adultis ramis, quo maxime a Platano occidentali differt. *Pedunculi* capituliferi glabri. Caeterum descriptionem arboris satis notae suppeditare supervacaneus esset labor. Icon ad specimina Caucasica parata est.

JUGLANS.

JUGLANS regia.

JUGLANS foliis ovalibus glabris subserratis subaequalibus. *Lin. syst. pl.*
IV. p. 164. n. 1. Du Roy hort. harb. I. p. 323. Blackwell. ic.
t. 247. Du Hamel. arb. II. p. 50. n. 1. t. 13.

Rossis *Grezkia orechi* (Греція орехи) i. e. nuces Graecae.

Tartaris *Kos*, *Chosterek*; in Taurica *Dschaevis*.

Georgianis *Nigosi*, nuces *Kakali*. Dugoris *Salgedde*. Ossetinice *Ingus*.
 Armenis *Angus*.

In Ucraina hortensis passim durat. Chersoneso tauricae et Caucaso frequentissima, culta et ex culturis hinc inde spontanea, eximia saepe magnitudine, ut trunci bipedalem diametrum excedant et ramis amplissimam umbram praebeant. A septentrionali latere Caucasi rarior est et solitaria, sed in inferioribus subalpinis, versus austrum tendentibus, per Cachetiam et Kartuel frequentissima et maxima, fere indigena. *Fruſtus* maturat sub finem Augusti.

Q U E R C U S.

QUERCUS Robur.

QUERCUS foliis deciduis oblongis supernè latioribus: sinubus acutioribus angulis obtusis. *Lin. syst. plant. IV. p. 163. n. 11. Knorr. delic. hort. I. t. E 2. Ludwig. edtyp. t. 69. Gmelin. Flor. sib. I. p. 150.*

Rossice *Dub* (Дубъ); quercetum *Dubrowa* (Дуброва).

Livonis *Ofols*. Esthonis *Tam*. Fennis *Tammi*. Morduanis *Tumà*; Tschheremissis *Tuma*; Votjaci *Tipi*; Vogulis *An*; Tschuvaschis *Suman*. Tataris *Emàn*, *Jmaen-agatsch*, gallae *Masoë*; Nogaice *Emem*; Bucharis *Emen*, *Mischa*; in Taurica *Mesché*, *Pilit*; Chivenisibus *Bulut*; Turcis *Mesché*; Persis *Pélut*, *Tschubisiag*; Curdice *Palut*; Arabice *Baalut*, *Chascha*.

Calmuccis *Charà-modon* (nigra arbor).

Georgianis *Mucha*; Tschetschengis *Notsch*, *Puepesch*; Andis *Not*; Inguschis *Nesheché*; Lazis *Mikitz-ul*; Osetinis *Tuldsch*, *Balas*; Tschherkeffis *Shigié*; *Shishié*.

Armenis *Kagni*, *Pevénk*, *Laina-Taref*.

Manshuris *Manga-móu*; Sinensibus *Dsha-schu*; Japonensibus *Karanigi*; Ciganis *Dembos*.

Per omnem Russiam temperatam et australiorem passim nemora efficit et arbuſtim fere ubique provenit frequens; sed ab Uralensi jugo versus Orientem, una cum Corylo, plane deficit et intra totius Sibiriae fines ignota est arbor. Certum tamen est eandem ultra Argunum fluvium et circa Amurem eumque ab australiore parte influentes fluvios frequentem denuo occurrere, et adlatae mihi ex Argunensi regione glandes vulgaribus nostris simillimae sunt visae, unde verosimile fit, a meridionali parte alpeſtris jugi, quod Sibiriam includit, per omnem forte Asiam continuari speciem.

In maxime borealibus Russiae naturaliter deficit Quercus, licet fata usque ultra 60^{mum} gradum vivat, et in Sibiria quoque vigere posse experimento probatum fit (*Pall. itin. II. p. 272*). In australibus Persiae sensim deficere dicitur.

Floret apud nos medio Aprilis, in temperatis aequè ac in Caucaso, quem usque in meridionalia promontoria occupat, insigni passim magnitudine eminens. In campeſtribus vero, aridis, limosis ad Dynaprin, Tanaïn et Volgam raro in truncum assurgit, sed vulgo *arbuſtim*, ut ibidem Tiliae et Aceres, vix homine procerior, et ab imo ramulis diffusis luxurians crescit, foliis tamen plerumque latissimis et glandibus magnis atque confertis.

Caeterum in Russia vulgo occurrit *varietas*, ligno deterior, quae glandes fert solitarias, pedunculatas, eademque Casanienfi regno praesertim propria est, unde nobis classica quercus.

Gallae apud nos in Quercu occurrunt variae, praecipuis in australioribus, ubi *gallas foliorum*, *gallas spongioliformes* ramorum, et *lupuliformes* gemmarum fructiferarum observavi. *Glandibus* apud nos et fues et anates saginantur; *cortex* ad duranda coria minus expetitus, quam salicinus.

QUERCUS Cerris.

QUERCUS foliis oblongis, lyrato-pinnatifidis: laciniis transversis acutis, subtus subtomentosis. *Lin. syst. pl. IV. p. 164. n. 13. Du Roy hort. harbec. II. p. 259.*

Nomina Tatarica et alia, ut in praecedente. Observante Cel. *Hablizl* copiose crescit in montibus Tauricae, inter Bachtschisarai etiam Inkerman, et in maritimis, passim satis procera. Occurrebat etiam Cel. *Güldenstaedt* in Caucaſo, praesertim ad fluvium Kſani circa Achalgory, unde specimina in herbario vidi.

F A G I.

FAGUS sylvatica.

FAGUS foliis ovatis obsolete ferratis. *Lin. system. plantar. IV. p. 167.*
Du Roy hort. harbec. I. p. 230. Doerrien. nass. 258. Du Hamel.
arb. I. p. 234. t. 98.

Rossis *Búk* (Букъ) Tataris *Biuk*. Turcis *Tschindr*.

Calmuccis *Tschina-modun*.

Georgice *Zypeli, Zipaeti*. Tscherkessis *Bshie*.

Arbor per Russiam borealiorem et temperatiorem nullibi occurrit, sed apparet passim in provinciis maxime meridionalibus, et in Caucaſo atque montana parte Chersonesi tauricae frequentissima et primaria arbor, eximiae magnitudinis, juga subalpina, praesertim australe, per provincias Cachet et Cartuel, densa sylva obvestiens; ad pedes montium rarior et in planitiem vix descendens, nec in aspera elatiorum montium extensa: ad Terec fluvium minor semper *Fago sylvatica* Europae, ligno magis rubente.

FAGUS Castanea.

FAGUS foliis lanceolatis acuminato-ferratis, subtus nudis. *Lin. syst. pl.*
IV. p. 166. n. 1. Du Roy hort. harbec. I. p. 270. Knyphof.
ætyp. cent. V. n. 31. Du Hamel arb. I. p. 136. t. 50.

Rossis *Keschtan* (Кешпанъ); Tataris tauricis *Kestân*. Nogayce
Tschabulit.

Georgianis *Zabli*.

In jugo subalpino Caucaſi, vallem Cachetiae septentrionem versus terminante, circa fluvios Tschetti et Duritsch, ulteriusque versus orientem spontanea est, in vallem ipsam non descendit et in jugo promontoriali australi toto deficit, aequae ac in subalpinis. — Hortensis rarissime in provinciis meridionalibus Rossiae occurrit, perfert tamen clima. Prope Petropolin in horto imperiali collis Pulkoviensis extat arbor, quae ramis longissimis dichotomis late supra terram explanatis et veluti depressis viget, nunquam vero assurgit, dum furculi erecti quotannis ab hyemali frigore enecantur, depressis tantum sub cumulata nive servatis.

CARPINUS.

CARPINUS *Betulus.*

CARPINUS squamis feminiferis planis trifidis. *Lin. syst. pl. IV. p. 168.*
n. 1. Du Roy hort. harbec. I. p. 124. Du Hamel arb. I.
p. 127. tab. 49.

Rossis in Ucraina *Grab, Grabina, Grabynik, Grob* (Грабъ, Грабина, Грабыльникъ, Гробъ). Ad Terec fl. *Drabinnik, Grabina, Batschika* (Драбинникъ, Бачика). Polonis *Grab.*

Tataris tauricis *Kok.* Ad Caucasum *Gogomen, Kogumon.* Persis *Asad.*

Georgice *Kf-chily.* Tscherkessis *Tschwie.*

In sylvis Novae Rossiae frequentissima et excelsa arbor, occurrit etiam copiose ad Cumam et Terek fluvios, per omnem Caucasum et Tauricam. In Caucaso plerumque Fagum excipit ad promontoria et juga subalpina, sylvas pariter vastissimas constituens et magnitudine cum Fago certans. In apricis submontanis minor et dumoso habitu abundat. Ad Volgam et Rhymnum in inferiore horum fluviorum regione parce occurrit. Floret initio Aprilis.

FRAXINUS.

FRAXINUS excelsior.

FRAXINUS foliolis ferratis, floribus apetalis. *Lin. syst. pl. IV. p. 356.*

n. 1. Du Roy hort. harbec. I. p. 278. Blakwell. icon. t. 328.

Du Hamel arb. I. p. 247. n. 1. tab. 101.

Rossis *Jassen* (Ясень). Fennis *Saarni*.

Tataris tauricis *Kuriutsch - agatsch*; Casan. et Nogaic. *Gürutsch-agatsch*.

Calmuccis *Erak-mochun*.

Georgice *Ipni*.

Per Russiam temperatam et australiorem in sylvis frequens arbor, quae itidem ultra Uralense jugum per Sibiriam deficit. In Caucaſo usque in australia promontoria extenditur. In Taurica Chersoneso praeter vulgarem arborem, in altioribus montibus arbuſtim crescentem, Fraxinum microphyllam observat et pro Orno habet Cel. *Hablizl* (*Descr. taur. Cherson. russ. p. 96*).

TILIA.

TILIA europaea.

TILIA floribus nectario destitutis. *Lin. syst. pl. II. p. 584. n. 1. Flor. dan. tab. 553. Gmelin. flor. sib. IV. p. 179.*

Rossis *Lipa* (Липа).

Fennice *Lechnus*; Permice et Sirjaen. *Nin-pu*; Morduanis *Pikscha*; Tschheremissis *Puschte*; Votjacis *Birik*, *Kys-pu*; Ostiacis *Sentschorta-juch*; Bucharice, arabice, et persice *Uglamur*; Tataris casan. *Djuga*, *Sujan*; Baschkiris et Kirgis *Dschjuka-agatsch*; Chivice *Filaemur*; Nogaice *Joko-agatsch*. Tschuvaschis *Sujan*. Calmuccis *Dshijulén-zagàn*. Samojedis *Jangaseb*. Georgianis *Zazchy*, *Werchwy*.

In nemoribus totius Rossiae et Uralensis jugi e vulgatissimis est arboribus et arbutis, etiam borealioribus locis, ubique frequens et in oeconomia Rossica utilissima. In Sibiria trans-uralensi sensim rarior evadit, secundum Tobolem fl. usque ad Irin descendens, nec ultra fere occurrit.

Cortex exterior antiquiorum truncorum (*Lub*, *Лубъ* russ.) a rusticis ad trahas et vehicula, ad cistulas, tecta stabulorum et tuguriorum, aliaque innumera, loco asserculorum adhibetur; *interior* (*Lyki*, *Лыки*) ad calceamenta rustica (*Lapty*, *Лапты* russ.) contexenda. *Liber* ligno accubans (*Motschala*, *Мочала* russ.), praesertim juniorem arborum, materiam praebet stragulorum textilium (*Rogofhy*, *Рогожи* russ.) quae non solum intra Imperium magno sunt in usu, sed ad externos quoque copiose exportantur, licet vilissima merces.

Lignum praesertim in domestica vasa et utensilia elaboratur. *Radix* pulchre venosa ad topiaria opera utilis, ut et excrescentiae strumosae trunci. *Rami* juniores cum fronde fasciculatim siccantur et vere agnis pabulo serviunt. *Flores* praesertim in Urali parte a Baschkiris occupata copiosissimarum apium praecipuum praebent pabulum.

Rariorem apud nos observavi Tiliae varietatem microphyllam.

M O R I.

MORUS tatarica. Tab. LII.

MORUS foliis oblongo-ovatis, obtusis, laevibus, aequaliter ferratis. *Lin. syst. pl. IV. p. 135.*

Rossis in Ucraina *Schelkoviza* (Шелковица), ad Volgam tatarico nomine *Tut derevo*.

Bucharice *Iisma*; Nogaïce *Ahadza*; tatarice et persice *Tutt*, quod arabice Morum et colorem nigrum significat.

Calmuccis *Scharà-modon* (lignum flavum), fructus *Usmæ*.

Armenis et Georgianis *Tschata*, *Tuta*. Dugoris *Papanesch*.

Arbuscula haecce satis frequens in insulatis et inundatis Achtubae collateralis Volgae fluvii, itemque in cavis convallibus tractus secundum Sarpam rivum, et in depressis ad Cuma, Terec et Cuban fl. — nec constat, an naturaliter spontanea vel a pristina cultura superstes ibi detur. Circa Azovum in hortis primum observavit illam *Gerberus*, in Chersoneso taurica frequens est, et nunc in Rossiae temperatoris hortis semine educata passim occurrit; per Novam Rossiam ad fl. Vorscela et Orschik circaque Charkof culta abundat et bombyci optimum ubique praebet pabulum. *Baccae* fatuae, partim recentes comeduntur, partim in conservam coctae vel ficcatae asservantur. Fit etiam ex iis vinum, et praesertim spiritus inde destillatus admodum sapidus. Floret et foliascit initio Aprilis.

Arbusta plerumque incondite ramosissima, truncis raro brachium aequantibus. *Cortex* gryseo-albidus. *Lignum* durissimum, flavum, subvenosum ad topiaria opera pulcherrimi usus. *Rami* tenues, virgati, teretes, laeves, gryseo-fulvescentes et albedine quadam obducti: *Ramuli* foliiferi, basi fructificantes. *Folia* mediocri amplitudine, longissime petiolata, plerumque ovalia, apice rotundata, rarissime acuta; basi saepius inaequalia integra et subcordata; laevissima caeterum et satis aequaliter, obtusiusque ferrata et vulgo integra (*Fig. 1.*). Datur tamen etiam *varietas* foliis profunde quinquelobis, sinuatis, vel trilobis, vel uno saltem sinu excisis, quam laevitate foliorum a Moro vulgari distinctam esse video (*Fig. 2.*). *Baccae* minusculae longius pedunculatae maturae rubentes, vel pallidae, minus sapidae.

Icon baccas immaturas et folia utriusque varietatis in distinctis ramis exponit.

MORUS nigra.

MORUS foliis cordato-acuminatis scabris. *Lin. syst. pl. IV. p. 134. n. 2.*

Du Roy hort. harbec. I. p. 425. Du Hamel. arb. I. p. 24. n. 1. tab. 8.

Polonis *Morwa*.

In hortis meridionalioris Rossiae, spontanea vel a pristina cultura relicta passim ad Terec et Cuban fl. itemque in Taurica Chersoneso, ubi referente Cel. *Hablitzl* truncis pedalis diametri folisque maximis luxuriat et baccas Julio profert pruni magnitudine, praesertim in hortis

plagae maritimae inter Baluclava et Sudac, circa Bachtschisarai, ad rivos Alma, Catscha, et Cabarta. — Insignes etiam arbores et fructus vidi in ripa Achtubae ad Nitrariam officinam Dschigit.

MORUS alba.

MORUS foliis cordatis, lobatis, inaequaliter ferratis. *Lin. syst. pl. IV.*

p. 134. n. 1. Du Roy hort. harbec. I. p. 437. n. 4.

Etiam haec passim in hortis novae Rossiae, ut et ad Terec fl. occurrit, minus frequens M. tatarica, cui admodum adfinis, sed scabritie foliorum et petiolis minus elongatis distinguenda. In Chersoneso taurica tam in maritimis cum praecedenti, quam a septentrionali latere montium cum Moro tatarica occurrit, baccis albis distincta.

CUPRESSUS.

CUPRESSUS sempervirens. Tab. LIII.

Rossice *Кыпарисное дерево* (Кыпарисное дерево).

Turcis *Saelvi*.

Occurrit, quantum ex adlatis ramis constat, in maxime australibus Mingreliae, Imiretiae et Cachetiae, ubi tamen haud procera et rarissime occurrit. Videtur in maritima australi plaga Chersonesi tauricae optimo cum successu coli posse, naturaliter tamen ibi non provenire certum est, licet id Cel. *Büfching* ex itineratorum fide perperam asseruit, nomine forte turcico Cupressi, quod a Tataris tauricis Populo italicae, ob formae quandam similitudinem tributum est, in errorem inductorum.

Cupressi duplex varietas etiam in hortis perstat, altera ramis strictis in metam fastigiata, altera divaricatis patula. Utriusque frondes et fructificationis partes simillimae. *Tab. III.* nostrae *fig. A.* varietatem strictam, *fig. B.* patulam exponit, cum fructu.

Rami teretes, grysei, rudimentis foliorum strigoso-denticulati. *Fronde*s dichotomae, subtetragonae, foliolis alterne oppositis, decurrentibus, subcarinatis, antiquioribus distantibus mucronatis, junioribus confertim imbricatis. — *Fructus* modo laterales, modo terminales ramulorum, globosi, immaturi, *fig. B. C 1.* obscure virides, peltis umbilicatis, coalitis, intus *C 2.* pulpofi albi; maturi *fig. C 3.* peltis discedentibus, lignosis, effundentes semina marginata *C 4. 5.*

Lignum *Tab. L. n. 18.* durissimum, odoratum, obscure rubens ad quaevis opera utilissimum.

J U N I P E R I.

JUNIPERUS communis. Tab. LIV.

JUNIPERUS foliis ternis patentibus mucronatis, bacca longioribus.

Lin. syst. pl. IV. p. 278. n. 7. Du Roy hort. harb. I. p. 338.

Blakwell. icon. t. 187. Kniphof. еѣтуп. cent. I. n. 48. Gmelin.

Flor. sib. I. p. 182.

Rossice *Moshevelnik* (Можжевельникъ); in Sibiria *Weresk* (Верескъ).

Polonis *Żalowiec*. Livonice *Paegle, Paegles*; Esthonice *Kadakas, Kadajas*.

Fennis *Kataju*; Tſcheremiſſis *Lame-koſch*. Votjacis *Susu-pu*.
Permice *Tuſchjapu*.

Tataris *Arteſch-agatſch*; tauricis *Arditſch*; cubanis *Sany*.

Calmuccis *Żaman-artza*.

Georgianis *Nadſcha*; Tſchetzengis *Bagan*.

Tunguſis *Ophkonkura*.

Kamtschatice *Kákain*; Ukintzis *Kálaufchungad*. Kurilis *Pafchkuratsch-kumamai*.

In ſterilibus arenosis et ſylvosis collibus totius Imperii Roſſici, per omnem plagam borealiorē et temperatam, frequens; occurrit etiam in montanis australioris tractus, ut in Cherſoneſo taurica circa Sudak, Baluclava, Lambat et portum Sebaſtopolitanum, itemque in promontoriis Caucaſi. Plerumque fruticosa, paſſim tamen in temperatis vel australioribus, et ad Camam praefertim, etiam inſignibus truncis exaltata, in Sibiria fere ſemper fruticans.

Vulgarem habitum Tabulae noſtrae IV. fig. B. et C. utriusque ſexus ſcil. Bb. maſculae cum amentis, et Cc. foemineae bacciferae arboris ramulum exprimit, foliis d. rectis pungentibus, tenuioribus, hinc cavis, inde ſubcarinatis; qualis in Europa Juniperus communis provenit. Sed figura A. depingit varietatem ſaxatilem dauuricam cujus accuratiorē deſcriptionem hic dare placet.

Pumila fruticosa, ramulis tenuioribus flexuosis, creberrime cicatricosis. Folia confertim poſita, fere imbricata, minora ſubincurvata, valde convexo concava, nervo extus vix carinato. Ramuli foliiferi, ſub ſingulo folio nodulo ſeu granulo prominentiſſimo laevigato notati, quod eo magis apparet, quo magis pumilae et confertius foliis imbricatae occurrunt ſtirpes.

Praeter vulgares et ubique notos uſus Juniperi ejusque baccarum et ligni, nulli apud Roſſos obſervantur.

JUNIPERUS dauurica. Tab. LV.

JUNIPERUS foliis oppositis acutis imbricato-decurrentibus, passim patulis subulatis.

Juniperus foliis inferne adnatis, oppositionibus concatenatis, baccis monoppyrenis. *Gmelin. Flor. sib. I. p. 183. n. 35.*

Rossis in Dauurica *Camemnoi Veresk* (Каменной Верескь), *Arfs* (Арсь).

Mongolis *Jaman - Artza*, i. e. Sabina caprina seu vilior.

Haec species a Junipero lycia omnino diversa, in altissimis montibus Sayanensis et transbaicalensis jugi passim occurrit; *Gmelinus* e Sayanensi jugo ad Udae fontes lectam accepit; mihi praesertim e monte excelsa Dauuriae *Sochondoi* innotuit, et in montosis circa Dutscherskoi argentariam officinam copiosam observavit Cl. *Georgi*.

Fruticosa plerumque et prostratis supra saxa crevit truncis, principalibus saepe brachii crassitiem aequantibus. *Rami* crassiusculi, testacei, juniores reliquiis foliorum in squamas acuminatas mutatis imbricati, quae demum finduntur et decidunt. *Surculi* virides dichotomi, foliis decussatim oppositis binis, glauco-virentibus, minus confertis imbricati.

Datur, quoad folia, duplex *varietas*. In *una* folia maximam partem squamiformia, decurrentia, mucrone brevi, subulato, presse imbricata; vix hinc et inde in ramulis occurrunt longiora folia acicularia. Haec stirps saepius mascula; vel apicibus ramulorum incurvis triphillis florens feminea, et in *Tabulae* nostrae *icone B.* depicta.

Altera varietas (*Tab. fig. A.*), vulgo baccifera, fere tota, praeter extimos juniores furculos, *foliis* instructa (qualia in *J. oxycedro*) acicularibus, a basi patentibus, baccas fere longitudine aequantibus, carinato-sulcatis, compressis. *Baccae* globosae, gustu Juniperino amariores, maturae nigricantes, polline albo caerulecentes, ramulo subaphyllo incrassato quasi pedunculatae, monoppyrenae et dipyrenae; *nucleis* ovato-globosis, magnis, obtusa costa marginatis, vel quadrifurcatis, colore lutescentibus.

JUNIPERUS lycia. Tab. LVI. fig. 1. AB.

JUNIPERUS foliis binis imbricato-decurrentibus confertis acutis.

J. foliis ternis undique imbricatis ovatis obtusis. Lin. syst. pl. IV.

p. 279. n. 10. Gmelin. Flor. sib. I. p. 182. n. 33.

Rossis in Sibiria *Gornoi* vel *Camennoi Veresk* (Горной или Каменной Верескь).

Tataris *Artschyn. Ostjacis Sirsa.*

Mongolis *Chonin-artza* i. e. *Sabina ovilla* seu mitior.

Tangutis *Bshoggba.*

Georgianis *Gyva.*

Haec arbor, quam difficile a *Sabina* distinguo, quaeque apud nos nunquam *terna* foliola exhibet, copiosissime crescit in promontoriis rupestribus praeruptis, apricis jugorum Altaici et Sayanensis, continuo tractu ab Irtis ad Jeniseam fluvium. A Tataris et Mongolis vulgo cum *Sabina* confunditur nominibus eodemque in honore est, pro suffitu daemonifugo, et in decoctis contra varios morbos adhibita. *Odor* frondium contritorum *Sabinae* similis, a qua differt crassitie majore furculorum et foliolis acutis minusque confertis. — Vix pro *J. lycia* habuissim, nisi specimina hujus ab exteris accepta simillima nostrae et nunquam ternis foliis instructa vidissem.

Arbor tota prostrata, truncis ab imo ramosis, brachio saepe crassioribus, serpentinis curvaturis supra rupes decurrentibus, nunquam recta apud nos assurgit. *Trunci* et lignosi rami saepe compressi vel varie deformati, cortice vix ullo, nisi libro fusco, arido fasciato vestiti. *Lignum* extus album, intus magis minusve rubens, odoratissimum odore *Cedri* americanae aemulo, densum, tenerrimum, sed fragile (*Tab. L. fig. 17.*). *Rami* ramulique extremi virgati, recta protensi, crassiusculi, extus epidermide testacea obducti. *Surculi* obscurius virides, dichotomi, imbricati *foliolis* decussatim oppositis, squamiformibus, acutiae (*fig. A.*). *Apices* furculorum florescentes incurvi, ut in *Sabina* et affinis aliis. *Baccae* terminales, globosae, mediocres, maturae nigricantes, sed polline glaucae, tripyrenae et quadripyrenae: *Semina* ovato-oblonga, extus convexa, introrsum angulato-triquetra.

Varietatem ramis furculisque tenuioribus, baccis magnis (*fig. B.*) legi ad Taschtyp et Abacan fl. Sayanensis jugi. Huic baccae admodum resinosae, quinque seminibus foetae; squamae laxiores.

Ex Herbario *Gmelini* sub oculis habeo ramulum, quem e Mana fluvio acceptum pro *Sabina* habuit (*Flor. sib. I. p. 183. n. 34.*); cum vero a specie hic descripta distinctum obtinere nullo caractere possim. Si nostra species a *Sabina* vere distincta sit, et a *Junipero lycia Linnaei* differat, ob similitudinem summam frondium cum *Cupresso* sempervirente, *cupressina* appellari posset.

Celeberr. *Falk* (*itin. p. 267.*) altaicam et Sayanensem arborem cum *Sabina* ad Tanain crescente pro eadem specie habuit; mihi vero haec satis diversa videtur, nisi a loco et climate forte mutata. Mihi apud Botanicos inter *Juniperos* *Sabinam* et *Lyciam* quoad synonyma et characteres summa videtur regnare incertitudo, ideoque icones addidi.

JUNIPERUS Sabina. Tab. LVI. fig. 2. C. D.

JUNIPERUS foliis binis confertissime imbricatis obtusiusculis.

J. foliis oppositis erectis decurrentibus, oppositionibus pyxidatis.

Lin. syst. pl. IV. p. 274 n. 5. Kniphof eclyp. cent. V. n. 46. Du Hamel arb. II. p. 242. tab. 63.

Rossis in Sibiria *Artsh* (Арчь), Cofaccis ad Tanaïm *Casazkaja Moshucha* (Казацкая можжуха).

Tataris tauricis *Samna*; Kirgisibus *Artschae*, *Tschagar*, *Arschan-agatsch*.
Calmuccis *Choin-artschan*.

In collibus cretaceis ad Tanaïm et Medvedizam, praesertim in sabuleto *Kremenskie Pesky* dicto, et teste *Falkio* in medio tractu Rhynni fl. usque versus Guberlinsk, frequentissima arbor. In Chersoneso taurica satis vulgarem et insignibus, saepe pedalis diametri truncis, observavit amiciss. *Hablizl* et specimina misit.

In Taurica erecta crescit, cupressi fere specie; ad Tanaïm vero (ut altaïca *J. lycia*) supra arenosum solum truncis horizontaliter strata, ramisque plurium orgyarum longitudine, strictis, velut radiatim terrae parallela.

Lignum huic truncorum saepe brachii crassitiem excedentium simillimum ligno *Jun. lyciae*, (*Tab. C. fig. 16.*) sed odore magis cadaveroso, et frondes quoque foetidiores, ut in *Sabina* officinarum vulgo solent. *Trunci* scariosa epidermide non bene corticati, flexuosi, teretiusculi. *Rami* subdichotomi, epidermide grysea obscura obducti, confertim frondosi frondibus interdum fastigiatis. *Fronde*s squamulis brevissimis oppositis rhombeis, confertissime imbricatis, quasi loricati, ut vix foliola dixeris. — Sic in Tanaïcenfi, quam icon nostra imitata est; specie fere diversam dicerem, si recentem et cultam nunc observare liceret.

In Tauricae arboris speciminibus ab amiciss. *Hablizl* communicatis: *rami* lignosi crassiores, vegetiores, alterne ramulosi; *frondes* tenuiores, foliolis magis distantibus, acutis et prominulis imbricatae, ut *Sabinae hortensi*, et *tamarisci* frondibus simillimae, nisi quod foliola opposita.

Apices floriferi praesertim e dichotomia ultimorum ramorum, inflexo-nutantes flore terminali flavescente. *Squamae* quatuor crassae obtusae, inter quas germina verruciformia, conferta tria majora et unicum minus, muticum.

Baccae huic subglobosae, tripyrenae, cicatricibus germinum et squamarum floris oblitteratis extus quasi reticulatae, glauco polline obductae.

JUNIPERUS Phoenicea. Tab. LVII.

JUNIPERUS foliis ternis decurrentibus mucronatis.

J. foliis ternis oblitteratis imbricatis obtusis *Lin. system. pl. IV.*

p. 279. n. 9.

Sabina folio tamarisci *Du Hamet arb. II. p. 242. tab. 62.*

Hujus arboris specimina mascula e Caucaſo habeo; nullam vero ejus mentionem inter adnotationes Gſldenſtaedtianas inveni. Itaque locum et creſcentis ſtaturam ignoro.

Rami ramulique et frondes craſſi, dichotomi, etiam lignoſi reliquiis ſquamarum ſubulatarum imbricati; antiquiores cortice teſtaceo obſcuro obducti. *Frondeſ* imbricatae *foliolis ternis* decurrentibus, longius et acutiſſime mucronatis, concatenationibus remotiuſculis. *Apiceſ* floriferi inferiorum in ramulis frondium creberrimi, vix nutantes; floſ terminalis, ſquamulis 2 majoribus, totidemque minoribus externis ſtipatus.

T A X U S.

TAXUS baccata.

TAXUS foliis adproximatis. *Lin. syst. pl. IV. p. 279. n. 1. Du Roy hort. harb. II. p. 451. Du Hamel arb. II. p. 302. t. 86. Blakwell. ic. tab. 572.*

Rossice *Tis* (Тисъ) ad Terec fl. *Negnoi*, *Negnjuschká*, *Negnjutshei derevo* (Негной, Негнѳошка, Негнѳочей дерево) i. e. lignum incorruptibile; item *Krasnoe derevo* (Красное дерево) i. e. lignum rubrum. Polonis *Cis*.

Tataris Caucasi *Kifil-agatsch*, i. e. lignum rubrum, item *Telinarat*. Georgianis *Urtchli*; Tscherkessis *Wamut*, *Chamys*; Tschetschengis *Basá*.

Frequens arbor inter Fageta in alpinis Caucasi, praesertim apud Inguschos ad fl. Cumbelei; datur etiam ad Cuma fl. et in Chersoneso taurica, circa montium mediorum cacumina, non admodum copiosa.

Lignum (*Tab. L. fig. 12.*) durum, tenerrimum, brunneo-rubens, ad scriniaria opera praestantissimum. Pro palis vinearum adhibitum diu durat sine corruptela. Arbor in Rossia etiam borealiore coli posset, sed spontanea ne quidem in temperatis occurrit.

B U X U S.

BUXUS sempervirens.

BUXUS foliis ovatis. *Lin. syst. pl. IV. p. 128. sp. 1. Du Roy hort. harb. I. p. 118. Du Ham. arb. I. p. 115. t. 46.*

Rossis mutuato a Tataris nomine *Sámschit* (Самшишь).

Perfis *Schimschat*; Tataris *Samschit*.

Georgianis *Bsa*. Calmuccis *Boschtom*.

Provenit satis frequens in australi declivitate Caucasi, inter fluvios Joer et Alasan in Cachetiae districtu Kifichi, ibi, ut in Persia, in arborem biorgyalem, femoris humani saepe crassitie excrefcens, cujus lignum, tanquam merces, Kislario ad portus maris nigri exportatur. Floret ultimis diebus Februarii, cum Avellana et Corno. *Masculi* flores in glomerulis copiosiores, *feminei* bini vel terni. Camelis lethalia esse virgulta *Gmelin. itin. III. p. 108.* contra Hystrices amant fabuleta Buxo obsita.

I L E X.

ILEX Aquifolium.

ILEX foliis ovatis spinosis. *Lin. syst. plant. I. p. 354. sp. 1. Du Roy hort. herb. I. p. 317. Flor. dan. t. 508. Blakwell. icon. t. 305.*

Slavonice *Shold* (Жолдь); Rossice *Waesofheld* (Вязожелдь),
Ostrokrof (Оспрокровь), *Padub* (Падубь).

Imeretice *Badsgi*; Georgianis *Tschori*.

Intra Rossiae antiquos limites vix occurrit; sed est frequens in jugo australiore Caucasi, per Fageta umbrosa, supra Ateni et Saureti in Cartuelia, et in districtibus Sadschavacho, Salordkipaniso et Ocriba Imeretiae. Plerumque humilis, diffusa, altitudine decempedali, in truncum brachii crassitie excrevit.

L A U R U S.

LAURUS nobilis.

LAURUS foliis lanceolatis margine undulatis perennantibus, floribus quadrifidis dioicis. *Lin. syst. pl. II. p. 226. n. 6. Blakwell. icon. t. 175. Du Hamel arb. I. p. 349. tab. 134.*

Rossice *Lavrovae derevo* (Лавровое дерево).

Tataris tauricae *Dafnae*.

Imeretinis *Dapi*.

Copiose provenit spontanea circum hortos vicorum Alupka et Mutschor, maritimae plagae Chersonesi tauricae; crescit etiam in Imeretiae subalpinis et utrobique, rupestri licet in solo, satis insignes frutices efficit et baccas profert.

In Imeretia decoctum foliorum contra scabiem pro domestico est remedio. Rossi baccarum (*Bobki*) decoctum in obstructione menstruum adhibent et oleum vocant *Bobkovoe maslo*.

OLEA.

O L E A.

O L E A europaea.

OLEA foliis lanceolatis. *Lin. syst. plant. I. p. 19. n. 1. Blakwell. t. 199.*
Hablitzl. descr. taur. Cherson. russ. p. 77.

Rossis *Olivkovoe derevo* (ОЛИВКОВОЕ ДЕРЕВО). Tataris tauricis *Seitun*.
 Georgianis *Petise-chillis-che*.

Haec Europae australis et Asiae indigena arbor, in montibus provinciarum Gilan et Masanderan frequentissima, observante Amiciss. *Hablitzl* vulgaris etiam est in ora meridionali maritima tauricae Chersonesi inter rupes spontanea, pariter et hortensis, praesertim inter Baluclava et Lambat. Neglecta tamen ubique a Tataris, exiguos profert *fructus*, qui a paucis colliguntur muria condiendi. Spontanea arbuscula *folia* multo minora et angustiora profert, quam culta in Europae hortis. *Trunci* hinc inde pedalem diametrum superant. *Stolones* e radice frequentes.

C E L T I S.

C E L T I S australis.

CELTIS foliis ovato-lanceolatis. *Lin. syst. pl. IV. p. 334. sp. 1. Du Roy*
hort. herb. I. p. 141. Hablitzl. descr. taur. Chers. russ. p. 79.

Rossis Astrachaniae *Shelesnoe derevo* (Железное дерево) i. e. lignum ferreum, a persica appellatione *Temur-agatsch*, quae idem significat.

Tartaris tauricis *Karkas*.

Copiosa et Ulmi saepe magnitudine valdeque ramosa provenit haec arbor in Chersonesi tauricae non solum hortis, praesertim inter Baluclava et Jalta, sed etiam in saxosis montibus et praeruptis orae maritimae passim, imprimis circa Sudac. In meridionalibus Caucasii raro occurrit; sed frequens est in Persiae provinciis mari caspio vicinis.

Ramuli tenues, obscure testacei, alterne foliosi. *Folia* longius petiolata, oblique ovato-acuta, ad petiolum inaequaliter lata, subtrinervia, irregulariter serrata, aliqua magis lanceolata.

Flores minuti. — *Fructus* longius pedunculati, minus saporidi, subdulces, magnitudine fere Cerasi, primum flavi, dein livescetes, *nucleo* solitario. Maturescunt Octobri.

DIOSPYROS.

DIOSPYROS Lotus. Tab. LVIII.

DIOSPYROS foliorum paginis discoloribus. *Lin. syst. pl. IV. p. 357. sp. i.*
Du Roy hort. herb. I. p. 215. Mill. dict. tab. 116.

Rossis Astrachaniae *Dikoi Phenik* (Дикой феникъ) i. e. Pseudo-
 dactyli.

Persis *Kurma*; Tartaris Tauridis *Churma* vel *Karà-Churma* i. e.
 Dactyli nigri.

Varietas latifolia in maximas arbores excrescit in meridionalibus Caucasi, praesertim Cartvel, Imeretia et Mingrelia; neque deest in hortis orae meridionalis Tauridis, praesertim inter Balu-clava et Alushta. Vix tamen in his regionibus spontanea, sed translatitia. Copiosissima et inquilina in Hyrcaniae et totius Caspicae orae nemoribus.

Ramuli patentiusculi, lutescentes. *Folia* ovali-lanceolata, magna, integerrima, subtus pallidiora, subincana, venis subpilosis. *Flores* parvi, albido-rufescentes, quadrifidi, rotati. *Fructus* magnitudine Cerasi, maturitate flavus, ex adstringenti dulcis, sessilis ad foliorum alas intra *Calycem* auctum, subcartilagineum, explanatum, plerumque quinquefidum, rarius quadri-
 fidum *Tab. LIX. Fig. infer.*

Baccae edules contra diarrhoeas laudantur.

PISTACIA.

PISTACIA Terebinthus.

PISTACIA foliis impari-pinnatis: foliolis lanceolatis. *Lin. syst. plant.*
IV. p. 246. sp. 4. Blakwell. icon. t. 478. Du Hamel arb. II.
p. 305. tab. 87. Hablizl. descr. taur. Cherson. russ. p. 83.

Rossice *Skipidarnoe derevo* (Скипидарное дерево) i. e. Arbor Terebinthinae.

Tataris tauricis *Tarak.*

In Chersoneso taurica non solum hortensem observavit circa Sudac, Uskut, circa fl. Alma, Kabarta, et aliis locis orae meridionalis maritimae, sed etiam spontaneam passim in montibus maritimis, praesertim circa Baluclava et Sevastopolitanum f. Achtiarenses portum.

Arbores ibi magnitudine Pruni domesticae, *truncis* diametrum pedalem excedentibus; supra ramosissimae, *cortice* cinereo, *ligno* albo admodum resinoso. *Rami* fructiferi crassiusculi, nodosi; foliafcentes lenti, laevigati, *foliis* alternis, impari-pinnatis; *foliola* in rhachi sessilia, ovato-acuta, majuscula, glabra, gallis crebris obsessa, quatuor rariusque trium parium; impari plerumque paulo majore. *Racemi* fructificantes compositi, seu alterne ramosi, *nucibus* pedunculatis subglobosis, striatis, mole pisi majoris, quarum corium extus coerulescens, gustu acidum.

Floret initio Maji, ante folia, sub finem Julii therebentina maxime abundat, qua etiam gallae foliorum tunc scatent; sed Tatari non curant.

CORYLUS.

CORYLUS *Avellana*.

CORYLUS stipulis ovatis obtusis. *Lin. system. plantar. IV. p. 169. sp. 1.*
Du Roy hort. herb. I. p. 173. Blakwell. icon. t. 293. Du Hamel.
arb. I. p. 187. t. 77. Gmelin. Flor. sib. I. p. 150.

Rossice *Oreschnik* (Орѣшникъ); ad Dynaprin *Listschina* (Лищина),
 fructus *Orech* (Орѣхъ); hortensis magna *Woloshscoe Orech*
 (Воложское Орѣхъ).

Livonis *Reeksts* vel *Lagsda*; Fennis *Taechkina-pu*; Esthonis *Sarra-*
vel Paehkla-pu; Votjaci *Nagussen*. Tschuvafchis *Sanga*.
 Samojedis *Tydy*.

Tataris casanensibus *Tschettang*; tauricis *Funduk*; Nogaïcis *Tschert-*
lauk; Baschkiris *Tscheklauk*.

Armenis *Funduch*. Georgianis *Tschilli*.

Tscherkeffis *Pscheducha*. Tschetschengis *Baar*. Dugoris *Bali*. Cal-
 muccis *Schitigin-modun*.

Corylus communis sylvestris per omnem Rossiam temperatiorem in nemorosis abundat, et ad Uralense jugum usque extenditur, a cujus latere orientali deficit, perque omnem Sibiriam abest, donec ad Argunum fl. Dauuriae denuo appareat. Haec dauurica Corylus fructibus perexiguis, globoso-retusis et foliis minoribus distinguitur, specie tamen haud videtur differre.

In Chersoneso taurica *Varietas* triplex; maximae oblongae, et ovatae, minoresque subglobosae et aliae vulgaribus similes. Hae incertum varietates annon aliis quoque characteribus differant. In Caucaaso frequens Corylus, licet in australibus desertis Rossiae deficiat ad Tanaim et Volgam.

R H A M N I.

RHAMNUS Frangula.

RHAMNUS inermis, floribus hermaphroditis, foliis integerrimis glabris.

Lin. syst. pl. I. p. 543. sp. 14. Du Roy hort. herb. II. p. 285.
Du Hamel. arb. I. p. 245. t. 100. Flor. dan. t. 278. Blakwell.
icon. t. 272. Gmelin. Fl. sib. III. p. 107.

Rossice *Cruschina* (Крушина), *Sabatschie Jagody* (Сабачье яго-
 ды) f. *baccae caninae*; Ucranis *Bodlak* (Бодлак)?

Fennonis *Pajatin*, *Pozan*; Esthonis *Tomicas*. Livonis *Eewa*, *Leewe*.
 Votjasis *Set-lampu*. Tschheremissis *Pibompu* vel *Pum-lum*.

Tartaris *Tschumurt*. Kirgisib. *Et - Tschumurt* (*baccae caninae*).
 Mongolis *Jaschil*.

Imeretinis *Tipsela*.

In frutetis et nemoribus paludosis totius Rossiae etiam borealioris, perque omnem Sibiriam et in Caucaſo etiam australiore, ut et Taurica Chersoneso vulgatissimus est frutex. In Caucaſo maioribus foliis propius ad Rh. alpinam accedit. *Baccas*, nemini edules, sub finem Julii maturas et corticem etiam Rossorum plebs in usus tinctorios adhibere novit. *Baccarum* ope lanas flavo-virescente colore imbuunt mulierculae; cortex luteum et fuscum largitur.

RHAMNUS alpinus.

RHAMNUS inermis, floribus dioicis, foliis crenulatis pubescentibus.

Lin. syst. pl. I. p. 542. sp. 12. Hall. act. goett. II. t. 16.

Truchmenice *Karamà*.

In dumetis subalpinis Caucaſi, ad fl. Uruch et alibi passim occurrit; verum in Rossiae et Sibiriae montanis non datur.

Folia magna saepe subdodrantalia, ovato-oblonga, non abrupte acuminata ut *Frangulae*, margine subtiliter crenulata, subtus lanugine pubescentia, caeterum venis parallelis itidem oblique costata, etiam crebrioribus. *Baccae* ad ramulos infra folia crebrae, confertae, pedunculatae, rudimento calycis suffultae, nigrae, trispermae, uti *Frangulae*, sed minores. Matureſcunt Julio et Augusto.

RHAMNUS Zizyphus. Tab. LIX.

RHAMNUS subinermis, foliis ovatis obtusis crenatis trinerviis glabris.

Lin syst. pl. I. p. 546. sp. 23. Du Hamel. arb. II. p. 378. t. III.

Georgianis *Unabi*.

In Cartuel et australibus Georgiae, ut et in ora Caspii maris Persica non infrequens est frutex, qui omnino Zizyphus esse videtur, utut a definitione Linnaeana alienus. Etenim specimina mihi adlata in junioribus ramis omnino inermia sunt et sequenti modo se habent.

Rami lignosi, crassitie calami, testacei. *Ramuli* annui plures (2-3) ex eadem gemma, spithamales, filiformes, subpubescentes, alterne foliati. *Folia* breviter pedunculata, ovato-lanceolata, obsolete ferrulata, obtusa, trinervia, basi saepe inaequalia, subtus vix evidenter pubescentia. *Stipulae* setaceae exiles. *Flores* hermaphroditi ex omnibus alis tres quatuorve, raro plures, in modum corymbi subpedunculati congesti, parvi, quinquefidi, virescente-flavi, fere ut Paliuro. *Baccae* fere Corni sanguineae drupam aequant, in alis foliorum solitariae, pedunculatae.

RHAMNUS carpinifolius. Tab. LX.

RHAMNUS inermis, foliis ovatis crenatis venoso-reticulatis glabris,
fructu sessili.

Imeretinis *Sethwa*.

Arbor ut videtur nova, incertique generis, cujus tantum fructiferos ramos accepi. Dicitur in Imeretiae montanis frequens esse et praesertim abundat ad pedes jugi calcarei circa Kutais et in districtibus Satschino et Seristo.

Statura Ulmi vel Carpini, immo huic forte congener. *Radices* horizontales, diffusae; *truncus* rectus, ramosissimus, dumose crescens, *ramis* undique, tanquam e centro, ad viginti saepe passus et in insignem altitudinem protensis. Crassities trunci proceri saepe biorgyali circumferentia; *lignum* album, fragile; *cortex* brunneus, integer, epidermide gryseo-albida obductus. *Rami* ramulique tenues, patuli, alterne foliosi. *Folia* rigidiuscula, brevissime petiolata, minuscula, patentia, ovato acuta, crenarum interstitiis rotundatis, supra obscure viridia, subtus reticulata pallidiora, in dumosis scabra, glaberrima in elatioribus. *Fructus* in ramulorum apicibus axillares, sessiles, solitarii, nudi, ficci, biloculares, globoso-acuti, hinc gibbosiores. Maturos neque *Guldenstaedtius* vidit, cujus descriptionem cum speciminibus mihi e Caucaso missis collatam sisto. Inflorescentia itidem ignota; mihi vix ad Rhamnos referenda videtur arbor, quam *Rhamnum ulmoidem* appellavit Idem.

RHAMNUS catharticus. Tab. LXI. A. B.

RHAMNUS spinis terminalibus, floribus quadrifidis, foliis ovatis ferrulatis, (subnervosis). *Lin. syst. plant. I. p. 539. sp. 1. Du Roy hort. herb. II. p. 282. Du Hamel arb. II. p. 216. tab. 50. Blakwell. icon. t. 135.*

Rosice *Pridoroshnaja Igolka* (Придорожная Иголка) i. e. Acus vel Spina viatica; Malorossis *Shest, Shestër* (Жесть, Жесперь) forte a duritie ligni; Cosaccis *Birjutschina* (Бирючина) i. e. Bacca lupi.

Esthnice *Tyrna-* vel *Kitse-pu*; Votjasis *Puin-tiempi*.

Tataris *Tschumurt*. Calmuccis *Jaschil*.

Arbor dumosa, trunco saepe brachii crassitiem excedente, in campestribus et temperatis Rossiae et Sibiriae australioris frequens, ligno durissimo, rubicundo utilis, ultra Irin vix observata. *Bacca* immaturae ad flavo tingenda coria et supellectilem ligneam adhibentur, Malorossis vulgo *Farba* (Фарба), Valachis *Buja*. Corio humenti adhuc contusae insperguntur et interuntur.

Folia in vulgari subrotundo-ovata, minora, subnervosa. *Flores* nostrati plerumque hermaphroditi, axillares, conferti; hortensibus pauciores et subsolitarii, virescente-flavi.

RHAMNUS dauuricus. Tab. LXI.

RHAMNUS inermis, floribus quadrifidis dioïcis? foliis oblongo-ovatis ferratis venosis. *Pallas. itin. III. app. p. 721. n. 77.*

Cornus foliis citri angustioribus. *Amman. stirp. ruth. p. 200. n. 278. t. 33. Gmelin. Fl. sib. III. p. 106. n. 83.*

Rossis in Dauuria *Sandal* (сандадь) ob ligni rubedinem.

Ad Argunum Dauuriae fluvium ubique provenit; in reliqua Sibiria deest, uti et Rh. catharticus. Arbuscula Rh. cathartico procerior, dumosa, ramis crassioribus, minus patulis, nunquam spinescentibus. *Lignum* saepe crassitie brachii, pallide rubrum, laetiore colore quam praecedentis. *Rami* recti, epidermide testaceo-canescente obducti, laeves, nunquam spinescentes, ramulis suboppositis, apice foliosis. *Folia* majora, magis oblongata, subacuminata, argutius ferrata, aliterque venosa, quam in Rh. cathartico, semper glabra, longius petiolata. *Flores* masculos non vidi. *Foeminei* in distincta planta quadrifidi, flavo-virescentes, haud majores quam Rh. cathartico, foliolis acutis, deciduis; *Stigma* didymum. *Bacca* inter folia in pedunculis petiolos aequantibus, magnitudine pisi majoris, subdidymae et plerumque dispermae, tertii feminis rudimento abortivo.

Fructum perperam rubrum et flores albos habet descriptio *Gmelini* apud *Ammannum*. In *Flora sibirica* male pro Rhamni cathartici varietate ponitur a quo, equidem simillima, attamen pluribus structurae momentis differt, tantundem fere, quantum Rh. saxatilis, cui foliorum nervatura et circumscriptione fere similior est.

RHAMNUS Erythroxylum. Tab. LXII.

RHAMNUS spinis terminalibus, foliis lineari-lanceolatis, denticulatis.

Pallas. itin. III. app. p. 722. n. 78. tab. I. fig. 1.

Rossis ad Selengam *Krasnoe derevzo* (Красное дерево).

Mongolis *Jaschihl*.

Inter rupes apricas granitofas et in glareosis ad Selengam et collaterales Mongoliae fluvios, ut et in pinetis minus confertis passim occurrit, calidiores situs amans; in frigidioribus et humidis nunquam visa. Lignum propter duritiem et colorem, praesertim a Mongolis ad usus idolatricos requiritur. Baccae aqua maceratae tincturam praebent intense luteam.

Forfitan Rh. lycioidis fuerit varietas climate et loco mutata; habitu tamen valde differt, et per intermedium Sibiriae tractum neutra species occurrit.

Frutex vulgo humanae altitudinis, erectus, tortuosus, ramis paucis, abruptis, inordinatis, patentibus rigens; modo ramis brevibus muticis inermis, modo ramosior, spinis terminalibus ramorum et ramulorum. *Truncus* inter rupes saepe tortuosus; cortice tenui, fusco, strigoso incrustatus. *Lignum* durissimum, rigidum, fulvescente rubrum, saepe intensioris coloris (*Tab. C. fig. 8.*). *Rami* recti, rigidi, alterni, cortice cinerascens-fusco vestiti, interdum dichotomi, etiam e dichotomia spinosi. *Ramuli* foliiferi inermes brevissimi, cicatricibus foliorum scabri, apice foliati. *Folia* longissima, lanceolato-linearia, in speciem petioli adtenuata, glabriuscula, subtiliter ferrata, ferraturis distantibus, in ramosiore frutice (cui exiliora folia) vix conspicuis. *Pedunculi* floriferi inter folia fasciculatim crebri. *Flores masculi* in distincto et in foemineo pariter frutice, parvi, quadrifidi, laciniis acutis flavescentibus. *Foeminei* nunquam in masculo frutice, similes, virentes, germine supero, *stylis* tribus calyce longioribus, filiformibus, stigmate subcapitatis. *Bacca* (*fig. 4.*) mole pisi, globoso-triconvexa, acute umbilicata; *semina* tria magna, ovato-oblonga, triquetro-convexa.

Tabulae nostrae icon altera florentem ramum fruticis masculae, altera foemineum sistit cum fructu.

RHAMNUS lycioides. Tab. LXIII.

RHAMNUS spinis terminalibus, foliis linearibus. *Lin. syst. plant. I.*

p. 540. sp. 3.

Rossis ad Terec fl. *Dirasutschka* (Дирасучка).

Tataris Caucafi *Karganik*. Calmuccis *Charamok*.

In campis elatioribus et dumetis apricis superioris regionis fluvii Terec, praesertim circa Mosdoc, deinde, observante Cel. *Güldenstädt*, in promontoriis australibus Caucafi per Cachetiam, et in jugis subalpinis ad Aragi et Kfani fluvios circa Ananur et Achalgory, frequens crescit.

Arbuscula dumosa, ramosissima, subvirgata, vix unquam orgyalis, cortice fusco laevi, in ramis testaceo-lutescente, nitido. *Rami* strictiores, tenuiores, longiores, crebrioresque quam in praecedenti, apice spinescens, fasciculis foliorum crebris vestiti. *Folia* in annotinis ramulis fasciculata, in hornis alterna, sessilia, lanceolato-linearia, praesertim inferius adtenuata, vix evidenter serrulata, obtusiuscula, margine et subtus subtilissimis pilis subaspera. *Flores* inter
folia

folia fasciculata plures, pedunculati. *Calyx* quadrifidus, parvus, luteus, laciniis acutis reflexis. *Nectaria* seu squamulae petaloideae e divisuris calycis erectae minimae, vix oculo nudo conspicuae. *Stamina* ad singulam squamam prodeuntia laciniis calycinis dimidio breviora, erecta. *Stigma* plerumque bifidum, rarius trifidum, flaminibus longius. *Flores* semper hermaphroditi, nonnunquam quinquefidi et pentandri. *Odor* florum ut in Pruno Pado. *Bacca* oblonga, parva, nigra, disperma. Floret Majo.

RHAMNUS Paliurus. Tab. LXIV.

RHAMNUS aculeis geminatis, altero reflexo (foliis ovatis trinerviis) floribus trigynis. *Lin. syst. pl. I. p. 544. sp. 17. Du Roy hort. harbec. II. p. 288. Du Hamel. arb. II. p. 59. t. 18. Hablizl. descr. taur. p. 100.*

Rossis ad Caucasum *Derfhi derevo* (Держи дерево) i. e. arbor retinens.

Tataris tauricis *Tæken-agatsch*; ad Caucasum *Karâ-Tegenek*.

Georgianis *Sedfi*. Dugoris *Buragadda*.

In jugis subalpinis trans-terekiensibus, praesertim circa thermas, inque Caucasi promontoriis, imprimis australioribus, per Georgianas provincias, et in montibus sylvos Chersonesi tauricae ubique frequentissima occurrit, varia statura, sylvas quibusdam locis fere impervias reddens. Tatarum Tauridis summis sepibus suis ramos inplexunt. In sylvis Persiae itidem copiosa est, ubi femina cum floribus quibusdam in magna redacta, curandis oculorum morbis inservire dicuntur.

Arbor dumosa, statura Pruni spinosae, ab imo ramosissima. *Rami* teretes, patentes, lenti, fusci, alterne subdivisi, aculeis ad omnes divisuras et gemmas solitariis vel geminis, passim recurvatis, acutissimis. *Folia* alterna, pedunculata, rotundato-ovata, basi inaequalia, trinervia, obsolete ferrulata, vel integra, glabra. *Racemi* ad latera petiolorum axillares, breves, corymbosi, divaricati, floribus 8 ad 30. compositi, quorum unus alterve foecundus. *Calyx* monophyllus, planus, quinquefidus, laciniis lanceolatis, flavis. *Corona* nectarifera inter calycem et germen subinuata, et corpuscula 5 petaloidea inter stamina et lacinias calycis. *Stamina* 5 reflexa, antheris oblongis. *Germen* depressum, *stylis* tribus brevissimis, *stigmatibus* reflexis. *Pericarpium* e corona germinis aucta nascitur discoideum, peltatum, maturitate corticosum, continens semen unicum osseum, orbiculare, superne planum, subtus conicum.

Icon nostra ramum arboris florentem, ad *a.* et *b.* florem naturali et aucta magnitudine, ad *A.* ramulum cum fructibus immaturis et ad *B.* maturos fructus exprimit.

S A M B U C I.

S A M B U C U S Ebulus.

SAMBUCUS cymis tripartitis, stipulis foliaceis, caudice herbaceo.

Lin. syst. plant. I. p. 736. n. 1. Du Roy hort. herb. II. p. 415. Blakwell. icon. tab. 488.

Rossice *Wæfownik, Wæfovina* (Вязовникъ, Вязовина); Malorossis *Busnik* (Бусникъ); Terekienfibus *Tschernabyt*.
Dacis *Olwa*. Tataris *Chuldy*. Georgice *Anseli*.

In Nova Rossia passim ad rivos, frequentius autem ad Terec fluvium, et inde copiosissime circa rivos Cabardiniae, et passim per Caucasum usque Georgiam, saepe per prata uda subalpina versus juga adscendens et rudrata vicorum occupans. *Gerberus* ad Lubna observavit. Floret Julio, odore florum Sorbi subaemulo; foliis foetida. In frigidioribus Rossiae et omni Sibiria exulat, culta tamen etiam Petropolitanas hyemes perfert, quotannis e radice succrescens. Ad usus domesticos a nostratibus parum adhibetur. *Foliola* oblongo-lanceolata, tenuiter ferrata, quinque et ultra parium, cum impare.

S A M B U C U S nigra.

SAMBUCUS cymis quinquepartitis, caule arboreo. *Lin. syst. pl. I. p. 737.*

sp. 3. Du Roy hort. herb. II. p. 410. Du Hamel arb. II. p. 253. tab. 65. Flor. dan. t. 545.

Rossis *Busina, Bos-derevo* (Бузина, Бозъ дерево). Malorossis *Pustoryl* (Пусторыль); ad Terec *Basownik* (Базовникъ). Polonis *Bez*.

Georgianis *Ditgula*. Dugoris et Tscherceffis *Tergem*.

In temperatiore et australi parte Rossiae, hortensis et circa vicos fere spontanea; sylvestris copiose provenit in dumetis ad Dynaprin, Tanaïm et Terec fluvios, passim dein in Caucaso, etiam australiore, et in sylvestribus Chersonesi tauricae ubique; Sibiriae contra deest. Floret Majo. *Foliola* pauciorum parium, lato-ovata, acuminata, profunde ferrata. *Stipulae* nullae. *Cymae* speciosiores, confertissimae, amygdalino odore. — *Baccas* Terekienfes ad tingendas lanas et sericum adhibent. *Lignum* truncorum molle, pallido-album.

SAMBU-

SAMBUCUS racemosa.

SAMBUCUS racemis compositis ovatis caudice arboreo. *Lin. syst. plant. I. p. 338. sp. 4. Du Roy hort. herb. II. p. 417. Du Hamel. arb. II. p. 254. tab. 66. Gmelin. Fl. sib. III. p. 147.*

Rossis *Pistchalnik* (Пищальникъ) i. e. arbor sclopetaria; in Sibiria *Butschkan* (Бучканъ), itemque *Dikaja Kalina* (Дикая калина) f. fera *Opulus*.

Permecis *Tschewoschnik*. Votjacis *Syeri-vu*. Ostiacis *Tmesan-Soje*, i. e. ossa vetularum.

Tataris *Uful-agatsch*. Tungusis *Bolokomkor*.

In Sibiriae planae et subalpinae sylvis frequens arbuscula, ab Uralensi jugo incipiens et in Altaicis montibus praecipue vulgaris. Etiam in Rossia passim datur. *Stellerus* vero in Cantchateam usque observavit, immo in opposito littore Americae.

Dumose crescit, truncis e radice pluribus, brachii saepe crassitie, ramosissima, aliquot orgyarum altitudine. *Lignum* durum, albidius quam *S. nigrae*; *cortex* cinereus, spongiosus, crassiusculus. *Rami* fistulosi, medulla farcti. *Folia* in ramulis herbaceis pilosis opposita, exstipulata, impari pinnata, foliolis duorum parium, ovato-acuminatis, ferratis, ad nervos, ut et rhaches, pilosis. *Racemi* terminales seu potius *cyma* ovata vel globosa, pendula, conferta, composito-ramosissima, floribus parvis albis. Hortensis rami, folia et pedunculi glabrescunt. Floret Majo, baccas perficit versus Octobrem. *Baccae* rubrae, majusculae, maturae magis brunneae, nauseosae, attamen passim esitantur a plebe. Succus earum expressus pro sudorifico domestico.

VIBURN A.

VIBURNUM *Lantana*.

VIBURNUM foliis ovato-cordatis, ferratis, subtus tomentosis. *Lin syst. pl. I. p. 733. sp. 5. Du Roy hort. herb. II. p. 481. Du Hamel arb. II. p. 350. t. 103. Jacquin Flor. austr. t. 341.*
 Rossis *Gordina*, *Gordowina* vel *Gordowid* (Гордина, Гордовина, Гордовидъ).
 Tataris *Karabalam*, vel *Tergem*. Dugoris *Fadagda*.
 Armenis *Kiala-masti*. Calmuccis *Netil* vel *Nojan-bura*.

In Cherfoneſo taurica praefertim circa Bachtſchifarai et ad rivum Indal, dein paſſim in Nova Roſſia, praefertim vero in dumetis ſubalpinis Caucaſi ad Sundſcham fl. copioſiſſima, et alibi per Caucaſum ſpontanea. *Trunci* ex eadem radice plurimi, orgyalibus minores et digito raro craſſiores, ſed rectiſſimi, admodum flexiles, medulla cavi, extus cortice gryſeo, fiſſili obducti; e quibus manubria ſcuticarum et praecipue tubuli pro tabaci fumo hauriendo, *Orduini* vulgo dicti, conficiuntur et uſque in Germaniam venum portantur.

Folia oppoſita, obverſe-ovata; baſi ſubcordata, inaequalia. *Cymae* terminales, tomentofae, uti folia, ſex vel ſeptemfidae. *Flores* odorati, albi, antheris flavis. *Baccae* oblongae, nigrae, ſemine depreſſo, utrinque biſulcato. Floret Junio, fructus autumnſo maturat ſubdulces.

VIBURNUM *dauricum*.

VIBURNUM foliis ovatis ferratis punctato pilofis, cymis dichotomis paucifloris.

Lonicera mongolica. *Flor. Roſſ. vol. I. part. I. p. 59. tab. 38. Pallas itin. III. app. p. 721. n. 76. Gmelin. Fl. ſib. III. p. 135. n. 8. t. 25.*

Corrigo lubenter errorem quem, inductus primum auctoritate *Gmelini*, dein vero negligentia ſtudioſi, qui baccas alienas, tanquam hujus fruticis, e Dauuria adtulerat confirmatus, in *Itinerario* quondam commiſi et in priorſe parte *Florae* continuavi.

Attulit e Dauuria Cel. *Laxman* veros fructus cum ſpeciminibus, ſub nomine *Corni dauricae*, e quibus tandem apparuit: hunc fruticem, pro *Lonicera* quondam habitum, vere eſſe Viburni ſpeciem, admodum affinem *Lantanae*, quam et creſcendi modo ſatis refert. Pumili frutices, quorum ſpecimina a *Laxmanno* habeo, magis divaricatis et ſaepe dichotomis creſcunt ramis. *Folia* quoque magis rotundata et obtuſa habent, minusque pilofa. Folia nunc obſervo in inferiore pagina punctis prominulis ſparſa, quae pilis rigidis ſtellata ſunt; ſimiliaque habet *Lantana*. *Pedunculi* cymae itidem ſcabri, ſed minori gradu, et flores a *Lantana* diverſi. *Bacca* ſimillima *Lantanae*, niſi oblongior, rubra primum, demum nigra, dulcis. *Semen* continet unicuſm ovale, utrinque bicanaliculato-triconvexum, gryſeum, lignoſum. *Folium* varietatis in *Tab. LVIII* ad *F.* baccam vero et ſemen ad *G.* delineavi, ut tandem illuſtretur ſpecies.

VIBURNUM

VIBURNUM *Opulus*.

VIBURNUM foliis lobatis, petiolis glandulosis. *Lin. syst. pl. I. p. 734.*

sp. 7. Du Roy hort. harb. II. p. 477. Flor. dan. t. 661.

Du Hamel. arb. II. p. 89. t. 16. Gmelin. Flor. sib. III. p. 145.

Rossis *Kalina* (Калина), *Kalinnik*.

Fennis *Koiran-Kusan*; Votjasis *Schu-pu*; Tschheremissis et Tschuvaschis *Polan*.

Ostiacis ad Ket fl. *Tut*; Waffuganis *Sokolt*; Tymensibus *Naerg*, fructus *Tom* vel *Top*.

Tataris *Joetel-bolàn*; Kirgisibus *Asarmasa* et *Tschingis*; Sagais *Schangelch*. Teleutis *Schangis*.

Calmuccis *Tschangis*. Armenis *Alaschari*. Georgianis *Msakaeli*, *Ditula*.

Arbuscula frequens in humidis sylvis totius Rossiae et Sibiriae a boreali plaga usque in maxime australes situs, imo ad Buchariam et Persiam usque. In australibus passim occurrit varietas rosea floribus omnibus sterilibus. Sibirica arbor omnibus partibus minor europaea, cymis minoribus et paucifloris esse solet. — *Stellero* observante ultra Lenam, in terris versus orientalem oceanum declivibus, deest *Opulus*. — *Baccae* a Rossis satis frequenter comeduntur, praesertim cum farina hordei fermentati in olla tostae, quod magna *Catinina* vocant et in placentulis adhibent, vel cum melle et farina in pastam coctae. — De experimento, quod *Gmelinus* e *Stelleri* observatione recenset, nunquam quidquam audiui; neque satis verosimile videtur spiritus frumenti odorem et saporem his bacis ita temperari posse, ut aquae fiat similis.

VIBURNUM *orientale*.

VIBURNUM foliis sublobatis ferratis, pedunculis eglandulosis. *Opulus orientalis. Tournefort. instit. R. H. Cor. p. 42.*

In subalpinis Imeretiae inter fluvios Rion et Quirila, in districtu Radsha, hanc speciem observavit Cel. *Güldenstaedt*, in quercetis et fagetis aestate florentem, et Julio jam maturis bacis onusta specimina legit.

Frutex diffusus, statura *Ribis rubrae*; habitu *Opuli*, cortice laevi fusco vestitus, ramis oppositis, rectis brachiatus. *Folia* opposita, magnitudine saepe *Aceris campestris* et ultra, cordata, triloba, laxaque ferrata, lobis acutis divergentibus. *Petiol*i teretes, supra canaliculati, glandulis carentes. *Cymae* septemfidae, quinquéfidae, in ramulis septemfidae, pedunculis multifloris. *Bracteola* minima, linearis, alba ad singulum florem. *Calyx* quinque-dentatus minimus, vix percipiendus, albus. *Corolla* campanulata, quinquéfida, alba, *Ebuli* flore aliquanto minor. *Stamina* quinque, corolla longiora, alba. *Germen* pyramidatum; *stigmata* 3. sessilia, obtusa, tuberculosa. *Baccae* compressae rubrae, magis oblongae quam *Opulo*; semen ovale, utrinque bicanaliculato-triconvexum, ut in *Lantana*, quod non in *Opulo*.

Species distinctissima, a *Linnaeo* perperam omissa, cujus tantum folium et baccam in Tab. LVIII. ad *H.* addere visum fuit.

STAPHYLEA.

STAPHYLEA pinnata.

STAPHYLEA foliis pinnatis. *Lin. syst. plant. I. p. 739. sp. 1. Du Roy hort. harb. II. p. 439. Du Ham. arb. II. p. 281. t. 77.*

Rossis *Klekotschka* f. *Kolokotina* (Клекочка, Колокошина).
Georgianis *Tshondsholi*.

Habitat in valle Cachetiae in dumetis fluvium Alasan ambientibus, ad ostium fluvii Ilto, nec non ad Cfani fl. circa Achalgori; extra Caucasum apud nos non spontanea. Floret Aprili. Racemi florum semiapertorum a Georgianis sale et aceto condiuntur, ut in Europa Capparides.

LIGUSTRUM.

LIGUSTRUM vulgare.

LIGUSTRUM foliis lanceolato-ovatis. *Lin. syst. plant. I. p. 18. Du Roy hort. harb. I. p. 364. Du Hamet arb. I. p. 359. t. 137. Blakwell. icon. t. 142.*

Rossis in Nova Servia *Shoft* (Жостъ), ad Teréc fl. *Birjutschina* (Бирючина) i. e. baccae lupi.
Georgianis *Kankara*.

In dumetis Terekienfibus circa Tschervlenova et Mosdoc frequens, deinde similibus locis planis ad Alasan, Aragi, Cfani, Liachvi et Cyrum Caucasi fluvios, nunquam tamen in juga alpina adscendens; etiam in Nova Servia ad fl. Vorscham et alibi circa Dynaprin occurrit. *Baccis* semper nigris, viminibus vix cubitalibus assurgens, foliis acutis. *Lignum* album extus, interiorius rufescens, testaceo fasciatum, ossea duritie.

Not. *Syringa vulgaris* et *persica* licet in hortis Kislarienfibis et Tessifienfibis, passimque per Georgiam, ut in Cherfonefo taurica hospitentur, nullibi tamen spontaneae in Caucaso apparent. Rossis *Serik* (Серикъ), Georgianis *Jassemani*.

JASMINUM.

J A S M I N U M.

J A S M I N U M fruticans.

JASMINUM foliis alternis ternatis simplicibusque, ramis angulatis. *Lin.*

syst. plant. I. p. 17. sp. 4. Du Roy hort. harb. I. p. 315.

Rossis *Jasmin* (Ясминъ).

Tataris tauricis *Jassaman*.

In montosis maritimis Chersonesi tauricae et in apricis rupium cotacearum ad pedem promontiorum australium Caucasi, v. gr. ad fl. Cšani circa Cšaurisi, et ad Cyrum circa Zichefire, Magheta et Tiflis, frequentissime crescit; ut et in Persia ubique. Floret initio Maji, odore debili et in frigidioribus vix ullo. *Sapor* foliorum subausterus.

Frutex spontaneus bipedalis vel altior, teres, cortice laevi cinereo; *ramis* virgatis, angulatis, viridibus. *Folia* vel simplicia, ad ramorum exortum semiverticillatim sessilia, vel ternata petiolata, alterna; *foliola* lanceolata obtusa. *Flores* terminales subpedunculati, aggregati vel solitarii, lutei. *Corolla* vulgo sexfida, alias inter 4. et 8 lacinias varians. *Stamina* duo, tubo non longiora. *Stylus* columnaris, tubo corollae dimidio brevior, *stigmatibus* obsolete bifido. *Baccae* deciduis foliis maturescences, nigrae, ribis magnitudine.

J A S M I N U M officinale.

JASMINUM foliis oppositis, foliolis distinctis. *Lin. syst. pl. I. p. 16. sp. 1.*

Du Roy hort. harbec. I. p. 314. Du Hamel. arb. I. t. 122.

Blakwell. icon. t. 13.

Specimina egregia et grandibus floribus speciosa ex Imeretia accepi, inter fruticeta alpestria circa Kutais lecta, ubi Augusto floret.

R I B E S.

RIBES nigra.

RIBES inermis, racemis pendulis pubescentibus, floribus oblongis. *Lin. syst. pl. I. p. 565. sp. 3. Du Roy hort. harb. II. p. 315. Flor. dan. tab. 556. Blakwell. icon. tab. 285.*

Rossis *Smorodina tschernaja* (Смородина черная).

Fennis *Sestarlaipen*. Permice *Soeterpu*. Sirjaenis *Soetir-pu*. Tschere-
remissis *Schem, Schepter*. Votjasis *Sutir-pu*. Ostiacis ad Ob et
Ket fl. *Kapte*; Wassuganis *Tschovtschak*.

Tataris *Karagat*; Calmuccis *Chara-Toschli*. Buraetis *Kusirgand*.

Mongolis *Chatchuur* vel *Chân-Idæhn*, i. e. Cibus regius.

Tungusis *Ajulit*; Lamutis *Jogala*.

In borealibus Rossiae sylvis et per omnem Sibiriam, maxime subalpinam, ad rivos et in sylvis provenit frequens, baccis plerumque et racemis praegrandibus et egregie sapida. — Folia foetida a Rossis in Sibiria potui domestico acidulo inmacerantur, quod sanitati prodesse credunt. E baccis vel simpliciter, vel cum melle fermentatis, cum vel sine spirituosi additione, fit apud Rossos potus vini succedaneus, vel expressus succus spiritui frumenti admiscetur. Baccae etiam Urfis expetitae, uti *Vitis idaeae*.

R I B E S americana.

RIBES inermis, racemis suberectis pubescentibus. *Medic. Soc. oecon. palat. 1764. p. 268.*

Grossularia americana non spinosa; fructu nigro majore in racemis longissimis erectis, folio non olente. *Steller. mantiss. manuscr.*

Hunc fruticem *Stellerus* in littore Americae ad Promontorium Eliae observavit, et similem circa Kovyma, Indigirka et Anadyr fl. provenire et a Rossis Anadyrensisbus vulgo *Dikuscha* (дикуша) appellatum fuisse accepit. *Stelleri* descriptionem appono, quandoquidem mihi ne per specimina quidem innotuit:

Forma et modo crescendi per omnia coïncidit exacte cum *Ribe nigra*; differt quod racemi dodrantes sint, erecti, non pendentes, pariter ac baccae in racemo uncialibus crassiusculis pedunculis; dein, quod nec folia, nec cortex, neque baccae ullum odorem spirent. *Baccas* immaturas vidit *Steller*, sed nigras evasuras ex obscure viridi et opaco earum colore concludit.

RIBES.

R I B E S r u b r a.

RIBES inermis, racemis glabris pendulis, floribus planiusculis. *Lin. syst. pl. I. p. 564. sp. I. Du Roy hort. harbec. II. p. 309. Du Hamel. pomon. I. tab. I. Blakwell icon. t. 285.*

Rossis *Smorodina krasnaja* (Смородина красная), in Sibiria *Kisliza* (Кислица).

Livonis *Sustrini*; Esthoniae *Soestra*-vel *Harraka-marjad*; Fennis *Vina-marjapu*; Permecis et Sirjaenis *Kellits-soeter*; Tschheremissis *Jak-schar*; Votjacis *Sutur-pu*; Ostjacis *Kelpo*.

Tataris *Kysil-gat*; Turcis *Kysilmac*.

Mongolis *Olalzachana*. Buraetis *Ulagana*. Tungusis *Igelikta*, Lamutis *Jogala*. Kamtschadalis *Brórotatsch*.

Georgianis *Mods-chari*. Ossetinis *Katardsch*.

In Rossiae planioris sylvis vix nisi rarissime occurrit; sed in Sibiriae, praesertim australioris convallibus subalpinis, et maxime ad Altaicos et Baicalenses montes frequentissimus est frutex, ibique fructus insignes, in maximis racemis, eximie acidos profert; quibus plebs aquae intritis potum aestivum sibi parat apprime refrigerantem et sanitati proficuum. *Folia* hujus vel praecedentis, salitis cucumeribus et brassicae, pro augenda acescentia adduntur. *Baccae* semper ruberrimae; frutex spontaneus saepe bicubitalis. Datur etiam in Caucafi subalpinis.

R I B E S procumbens. Tab. LXV.

RIBES inermis, furculis procumbentibus, racemis patulis, floribus planiusculis monogynis. *Pallas itin. III. p. 256.*

Ribes inerme, caule procumbente, racemis pendulis, baccis maximis. *Gmelin. Fl. sib. III. p. 173. sp. 8.*

Ribes polycarpus, *Grossulariae* fructu. *Gmelin. ap. Amman. stirp. ruth. p. 197. n. 275.*

Rossis in Dauuria *Mochowaja Smorodina* (Моховая смородина) i. e. *Ribes muscorum*.

Mongolis *Joboghon-Niddun*, i. e. *Ribes ambulatorix* vel *serpens*.

In Dauuriae muscosis, umbrosis et paludosis convallibus passim frequens; rarior in Selengae fl. tractu. Accepi postquam Dauuriae valedixeram, specimina cum fructu, quae distinctam speciem confirmarunt, et nuper, postquam icon jam aeri incisa fuit, etiam integrum fruticem florentem miserunt amici. *Folia* odore carent; gustu vinosa.

Trunci in musco latentes calamo cygneo vix crassiores, *ramis* filiformibus, in musco procumbentibus, spithamali demum altitudine assurgentibus, ubi extremo sunt herbacei, omnino inermes. *Folia* alterna, longe petiolata, trilobata, diametro transverso multo latiora, basi fere rectilinea integra: *lobis* ferratis, lateralibus subincisis. Aestate haec folia magnitudinem iconis

aequant, in florente frutice Grossulariae folia circumscriptione aemulantur, inferiore pagina petiolisque subpilosa. *Racemi* axillares 5, 6, septemflori, nudi, pedunculis florum longis setaceis patuli, florentes erecti. *Flores* forma et structura fere Ribis rubrae, sed minores, laciniis quinque livido-purpurascens, pubescentibus, acutis patentes. *Antherae* vix e calyce prominentes. *Baccae* Ribe nigra saepe majores, e racemis suberectis pendulae, globosae, umbilico laciniis corollae coronato, viridi lutescentes, vel rufescentes ubi maturae, gustu gratissimae, ideoque in Dauuria admodum requisitae.

In horto Demidoviano, Moscuae, procerior et robustior evasit haec species e semine educata.

RIBES alpina.

RIBES inermis, racemis erectis: bracteis flore longioribus. *Lin. syst. pl. I. p. 565. sp. 2. Du Roy hort. herb. II. p. 213. Jacquin. Fl. austr. tab. 47. Gmelin. Fl. sib. III. p. 173.*

Rossis *Gluchaja Smorodina* (Глухая смородина) i. e. Ribes fatua;
aliis *Toloknaeschka* (Толокняшка) i. e. bacca farinacea.

Tungusis *Ajut*.

In Ingriae et borealis Rossiae ripis siccioribus v. gr. ad Ladogam lacum, et in Sibiria passim provenit; a *Gmelino* ad Jeniseam, a me ipso circa Baicalem et ad Selengam, a *Stellero* in Camtschatca observata. *Dioica*, aequae ac sequens species; mihi tantum in hortis esse videtur, dum frutices aliqui debiliores flores omnes stylo imperfecto steriles proferunt. Sed inter spontaneos tales dari non affirmaverim. *Baccae* hujus fatuae, mucilaginosae, culturam non suadent. *Flagella* apud nos tenuia, albida, sine ullo spinarum vestigio. *Folia* triloba basi rotundata, lobis acutis serratis.

RIBES diacantha. Tab. LXVI.

RIBES axillis bispinosis, racemis erectis foliis cuneiformibus incis. *Pall. itin. III. append. p. 722. n. 79. tab. I. fig. 2. Lin. suppl. pl. p. 157.*

Grossularia dauurica montana, uvae crispae foliis et facie, fructu Ribes, in racemulis cooglobatis, rubro, minore, subdulci.

Messerschmid. ap. Amman. stirp. ruth. p. 198. n. 276.

Rossis in Dauuria *Taramuschka* (Таранушка).

Mongolis *Oergén*, vel *Taekkaein-Schaehek*. Tungusis *Rambu*.

Abundat in glareosis et saxosis circa fluvios Dauuriae, itemque circa Selengam in ripis et insulis, nec a falso solo aliena. *Floret*, jam foliata, Majo, baccas sub finem aestatis perficit, quae etiam siccatae in cupediis sunt et passularum corinthiacarum apud Sibirienfes succedaneae.

Frutex sesquiulnaris erectus, virgatus. *Rami* strictim erecti, epidermide gryseo-albicante obducti, subramosi. *Aculei* ad omnes gemmas gemini, divergentes, rectiusculi vel subincurvi, in senioribus ramis truncisque oblitterati. Rupestri frutici spinula una alterave, hinc inde supra infraque axillares sparsa adest. *Folia* fasciculata, cuneiformia, trilobato-incisa, subtrinervia. *Racemi* inter folia solitarii, erecti, multiflori, ramento lineari ad singulum florem. *Flores* planiusculi, parvi, virescente-flavi, laciniis oblongis obtusiusculis patentibus. *Baccae* mole Ribis alpinae, rubicundae, maturitate obscurius rubentes, acidulo-dulces, seminibus quatuor, rarius quinis, majusculis, depressis.

In horto Demidoviano haec species e semine educata folia profert latiuscula, magis rotundata, incisa, baccis nihil aucta; sed frutices aliqui, uti et in Horto Vindobonensi observavit Celeberr. *Jacquin*, flores proferunt steriles; quod non in spontaneis.

Varietatem nuper, foliis triplo majoribus, profunde incisis, spinis pluribus circa axillares minoribus sparsis, sine flore vel fructu, in saxis elatis crescentem misit *Jaerich*, et Mongolis *Taekæin-Schaehk* appellari dicit.

R I B E S *Uva crispa.*

RIBES ramis aculeatis reclinatis, baccis glabris, pedunculis unibracteatis.

Lin. syst. pl. III. p. 566. sp. 6. Du Roy hort. harb. II. p. 316.

Du Hamel. arb. I. p. 278. tab. 109.

Rossis *Kryshownik* (Крыжовникъ).

Buraetis ibidem *Takein-djhek*.

Dugoris *Tschibulsa*.

In rupibus subalpinis apricis totius Sibiriae, et passim in Caucaso frequens frutex, qui etiam Petropolitanum clima in horto optime perfert, nec baccas spontaneo rupestri majores tulit. Quandoquidem synonyma aliqua, ad Uvam crispam referri solita, mihi non prorsus quadrare visa sunt, malui descriptionem fruticis nostratis addere.

Frutex diffusus furculis saepe ulnaribus (in horto majoribus), versus terram subarcuato recurvis, ramulis foliisque sursum secundis. *Aculei* in junioribus furculis undique horrentes, setacei, sparsi, majoresque sub omnibus gemmis ternati, patentissimi, qui etiam in antiquis ramis persistunt, in quibus reliqui sensim detriti. *Folia* longius petiolata, triloba, lobis exterioribus saepius semibifidis, incisa; petioli pilis ciliati, folia nuda. *Pedunculi* e gemmis foliascentibus solitarii, bracteola simplici notati, plerumque uniflori, rarius biflori, erecti, summitate ramorum primo florentes. *Calyx* campanulatus, glaberrimus, viridis, laciniis sex reflexis, oblongis, superiore pagina purpurascens, ad quorum basin *filamina* et ex intervallis epascuntur *petala* parallela erecta, laciniis calycis breviora, alba, subspathulata. *Stamina* petalis longiora, crassiuscula albida, anthera pallida. *Stylus* longitudine fere staminum, viridis, infra stigma obsolete didymum coarctatus. *Baccae* vix piso majores, corollae reliquiis umbilicatae, virides cum rubore, vel totae rufescentes, grati saporis.

Florescit initio Maji, et odorem e floribus exhalat spermaticum, Berberidis aemulum. *Baccae* fera aestate successive maturantur.

R H U S.

R H U S Coriaria.

RHUS foliis pinnatis ferratis ovatis, subtus pubescentibus. *Lin. syst. pl. I. p. 727. sp. I. Blakwell. icon. t. 486. Du Hamel. arb. II. p. 218. n. I. tab. 52. Hablizl. descr. taur. p. 105.*

Rossis *Koshevnoe derevo* (Кожевное дерево).

Tataris et Persis *Sumàch*.

In Causasi meridionalioribus spontaneus passim atque per omnem Persiam et Orientem frequens frutex, etiam in sylvestris montibus Tauricae, circa Jalta, et inde usque ad Alushta satis copiose provenit, sed pumila statura, ramis procumbentibus, vix ulnari altitudine assurgentibus; at in Persia procerior et erectus. Armeni, Persae, Turcae et Georgiani baccas siccitas demtoque semine contritasque pro aciditate carnibus et jusculis concilianda etiam num adhibent frequentissime.

Rami teretes, juniores, ut rhaches foliorum, undique pubescentes. Folia alterna pinnata, rhachi longissima tereti; foliola 5. vel 6 parium, sessilia, ovato-acuta, grossius ferrata, rigidula, canescentia, subtus pubescenti-albida. Racemi terminales, compositi, pubescentes, floribus glomeratis, parvulis, flavo-virescentibus, intermixtis bracteolis minutis. Baccae ruberrimae, confertae, globosae, rufo tomento quasi holosericeae, acido-austerae. Semen ovali-lenticulare, gryseum, durum.

Botanicorum aliqui videntur Rhus typhinum cum Coriaria confudisse, unde synonyma *Linnaei* quaedam expungenda.

R H U S Cotinus.

RHUS foliis simplicibus ovali-rotundatis. *Lin. syst. plant. I. p. 732. sp. 17. Du Roy hort. harb. II. p. 300. Du Hamel. arb. I. p. 191. t. 78. Pallas itin. III. app. p. 720. n. 75*. tab. H. Jacquin. Flor. austr. tab. 210.*

Rossis *Sheltoe derevzo* (Желтой деревцо) i. e. frutex flavus; ad Donez fl. *Shevskie derevze* (Жевскія деревце) i. e. arbuscula coriaria. Malorossis *Skomzia*.

Tataris *Belge* seu *Welgy* et *Sagtian-japrak*; item *Sare-agatsch*, i. e. lignum flavum.

Tataris tauricis *Kokrak*.

Georgianis *Tremli*.

Ad Hypanim s. Bug et Hyrgyn seu Donez fluvios itemque in deserto inter Cuma et Terec fl. in arenosis tractibus Anketeri et Dubigi copiose crescit, unde Astrachaniam et alibi virgulta cum foliis pro parandis coloratis pellibus (*Saffian*) adferuntur et pondo 40 libr. pretio plus minus dimidii vel integri rublonis, imo plurium interdum rublonum, vaeneunt. His in furfures redactis coria

coria primum durantur, dein etiam addito alumine flavo tinguntur, plerumque addita radice Berberidum coctura. Cum alumine largitur tincturam fulvescentem sericis et lanae. In Caucasi borealibus caeterum non apparet, sed in australi declivitate, praesertim per districtus Georgiae, Seristo et Muchran. In Tauride etiam provenit sylvosis locis, circa Eski-Crym, Bachtshifara et Mangut. Folia recentia odore vinoso pollent.

Frutex pumilus, virgultis rectis, calami crassitie, subramosis surgens; quae teretia, cortice laevigato, gryseo lutescente obducta, juniora subpubescentia. *Folia* alterna, simplicia, pedunculata, ovalia, integerrima, nervo subtus medio insigni, lateralibus transverse parallelis. *Paniculae* terminales laxae, bracteolis paucis adspersae, subdivisae. *Flores* parvuli, virescenti-flavi, plures steriles. *Panicula* fructificans omni parte elongata, laxa, pedunculis florum sterili-um capillaribus, valde pubescentibus, ramoso divaricatis, veluti plumosa, interspersis pedun- culis crassioribus, apice sustinentibus baccam subpyriformem, calyce persistente fultam. Pani- cula jubata autumnopost deciduas baccas persistit, immo augetur et saepe maxima evadit, pulcherrimo spectaculo.

V I T I S.

V I T I S vinifera.

VITIS foliis lobatis, sinuatis nudis. *Lin. syst. pl. I. p. 569. sp. 1. Du Roy hort. herb. II. p. 488. Du Hamel. pomon. II. t. 1-6. Blakwell. icon. t. 154.*

Rossis *Vinograd* (Виноградъ).

Tataris *Jesòm, Isùm*; apyrena *Kischmisch*.

Armenis *Chagoch*; Georgianis *Wasi*, uvae *Kurtsæni*.

Dugoris *Murka*; Ossëtinis *Saunaufis*.

In nemorosis ad Terec fl. et vallium temperatiorum totius Caucasi, ut in omnibus Persiae sylvis copiose spontanea provenit, trunco saepe femoris crassitie et altitudine supra maximas arbores adscendens enititur. Datur etiam ad Istrum et Bug fl. passim; dubium vero an ex horticultura neglecta oriunda vel verè spontanea. Vulgaris in tauricae Chersonesi montana parte, praesertim inter Aluschta et Baluclava arbores scandens, denuoque ad terram demissa. *Baccæ* uvarum sylvestrium parvae, sed maturae satis dulces.

Vineae Astrachanenses, Tanaënse et Tauricae plerumque in planis, imo depressis locis positae, aestivo tempore etiam inundantur, ut citius maturescant et grandiores evadant uvae. Hinc vinum ex iis vappidum, imperfecta ob aquositatem multo fermentatione, additione sacchari vel siccatione uvarum corrigendum, nisi cultura mutetur.

Caeterum *Varietates* uvarum nobilissimae apud nos coluntur, licet haec cultura adhuc in infantia sit. Astrachachaniae praesertim distinguuntur sequentes:

- 1.) *Apyrena* praecox, dulcissima, nomine *Kyschmysch* vulgo nota, quod nomen ab insula quadam Sinus Persici ortum est, unde haec varietas, a Corinthiaca diversa, in Persiam, Buchariam et ad nos translata. Variat haec baccis globosis et oblongis, pisco majoribus, colore virescente vel flavescente. Acini minimi, plerisque vix ulli; baccis quibusdam solitarii magni. Passulae ex his palato gratissimae, fulvescentes; vinum optimum.
- 2.) *Praecox*, baccis albidis, tenuipellis, fere cum praecedente simul maturescens, initio Augusti.
- 3.) *Hungarica*, baccis albis et puniceis, foliis subtus tomentosis, e Pannonia illata.
- 4.) *Crassipellis*, uvis albis, ob crassitiem pelliculae aptior, ut Petropolin et Moscuam devehantur, quod fit suspensis curribus, in doliolis panici semine completis.
- 5.) *Cylindrææ* vulgo *Kosji titki* (Козьи титки) i. e. mamillae caprinae dictae, ob formam baccarum fere cylindricam; virescentes, Septembri maturae.
- 6.) *Casbinicae*, e Casbino Persiae cum praecedentibus illatae; fronde maxima, serotinae, trium varietatum: *urceolatis* baccis, medio coarctatis; pollicaribus, quae *Bocalnoi* (Бокальной) appellatur; *rubrae* baccis ovatis purpureis; *nigrae*que baccis minoribus, ovatis, puniceis. Hae omnes diu asservari et in diffita loca transmitti possunt.
- 7.) *Moschatellinae*, albae vel purpureae, polline glaucae, tenuipelles, Augusto maturae.
- 8.) *Pingues* dictae (*Shirnoe, Жирное*) ex albedo coerulescentes, succo crasso lentae, attamen facile deciduae, sarmentorum crassitie insignes.
- 9.) *Constantinopolitanae* (*Zaregradskoi, Цареградской*) baccis fere pruni mole, purpurascente - puniceis, facile deciduis, e quibus vinum fit pejoris notae.
- 10.) *Autumnales* (*Ossentschak, Осенчакъ*) serotinae, baccis globosis, flaventibus, crassipelles, e quibus fit vinum album, quaeque cum pampino suspensae in hyemem facile durant.

In Tauride varietates etiam plures coluntur, de quibus conf. *Hablizl. descr. cherson. p. 72. seq.* Praeterea in hortis Moscuensibus et Petropolitans, ubi uvae extra tepidaria nunquam maturantur, dantur insuper varietates *laciniosa* et *Syriaca*, uvis maximis, cubitalibus, ex Anglia huc translatae.

BERBERIDES.

BERBERIDES.

BERBERIS vulgaris.

BERBERIS pedunculis racemosis (foliis ovatis ciliatis). *Lin. syst. pl. II. p. 106. sp. I. Du Roy hort. harbec. I. p. 75. Blakwell. icon. t. 163. Du Hamel. arb. I. p. 97. t. 58.*

Rosice *Barbaris* (Барбарисъ), ad Terec fl. et in Ucraina *Kislanka* (Кисланка), item *Kisliza* (Кислица), ad Tanaïm *Paklân* (Паклунъ).

Tataris *Sare-agatsch*, i. e. lignum flavum; Bocharis *Sirch*.

Armenis *Kutzachur*, *Srisk*. Georgianis *Kodsachuri*.

Offis *Tirti*; Dugoris *Turtur*. Tscherkessis *Katchan-zuluk*.

Occurrit primo ad inferiorem Tanaïm et Medvedizam fl. in praeruptis riparum et incisuris pluvialibus (*Falk*), copiosissime vero ad Terec fl. supra Tschervlenova, et in dumetis promontiorum Caucaſi, in alpes ſat alte adſcendens et ubique in meridionali quoque jugi parte, in alveis glareosis torrentium facile omnium vulgaris. Crescit etiam spontanea in Nova Roſſia et hortensis clima etiam boreale nostrum Petropoli optime perfert. Astrachaniae lignum fruticis e Caucaſo advectum, comminutum ad tincturam corii caprini (*Saffian*) itemque ſerica et linoxyla flavo tingenda adhibetur; centum pondo unico rublone conſtat.

Frutex ſaepe orgyalis, ligno flavissimo (*Tab. C. fig. 4.*). *Rami* virgati, recti, cortice cinereo pulverato, obſolete ſulcato. *Stipula* ſeu ſquama lignea, ſub ſingulis gemmis luteſcens, palmata ſpinis quinis, frequentius ternis et in ſummo ramorum ſolitaria; media ſpina ſemper longiore. *Folia* e gemmis conferta, ovata, infra adtenuata, ſerrata, denticulis ſetaceo-spinuloſis. *Racemi* inter foliola cernui, nudi, floribus longius pedunculatis, 3 ad 5 ſubverticillatim poſitis. *Flos* ſubglobosus; *Perianthium* hexaphyllum; *foliolis* 3 exterioribus minoribus, ſubcarinatis, acutis, purpuraſcentibus; tribus interioribus magnis, petaliformibus, flavis, concavo-rotundatis. *Corolla* hexapetala aequalis, *petalis* concavis rotundatis, continentibus: *ſtamina* claviformia. *Germen* oblongum, cylindraceum, *ſtigmatibus* capitato, ſeſſili. *Odor* florentis fortiffimus, hircinus vel ſpermaticus. *Baccae* rubrae, oblongo-cylindraceae, diſpermae. *Fruſtus* in ſpontanea eadem magnitudine et guſtu, ut in hortensi, ut cultura nihilo emendatior evaſerit.

Not. E terris finicis accepi ramum, cum racemis fructiferis, ſiccatum Berberidis vulgari affinis, quae fructu plane non, ſed differt *ſpinis* minoribus, plerisque ſimplicibus, *foliisque* magis elongatis, lanceolatis, venoſiſſimis, margine integerrimis et inermibus. *Rami* huic minus profunde ſulcati.

BERBERIS Sibirica. Tab. LXVII.

BERBERIS pedunculis solitariis, foliis ovato-pedunculatis ciliatis. *Pallas*
itin. II. app. p. 737. n. 108. tab. P. fig. 2.*

Berberis cretica Falk. itin. II. p. 164. n. 425.

Rossis Colyvanensibus *Barbaris* (Барбарисъ).

Mongolis *Scharà-módon* i. e. lignum flavum, item *Uergustu-*
Scharà-nólon.

Tangutis *Gdsarrbo.*

In rupestribus apricis Altaici jugi frequentissimus frutex, nec infrequens in Sayanenfi tractu, rarior ad Selengam et in Dauuria. Sacerdotes medicastri Mongolorum corticem trunci et radicis pulposum flavum colligunt et, a Tangutis edocti, ad varios morbos commendant. Excoquunt ex eodem vel e concisis virgultis extractum, quod aqua solutum oculis dolentibus penicilli ope inungunt, et tanquam prophylacticum contra oculorum morbos adhibere suadent.

Fruticulus e fissuris rupium excelsarum procrescens, spithameus vel pedalis, raro major, nunquam sesquipedali altior, crassitie vix digiti minimi, rigidus, alterne ramosus, erectus, *ligno* citrino, *cortice* extus gryseo striato, intus itidem flavissimo. Sub singulo ramulo vel gemma *spina* palmato-ramosa, quinquefida, quadrifida vel trifida, in ramis divaricatos et striatos, setaceos, rigidos divisa. *Folia* e gemmis sen spinarum alis fasciculata, oblonga, dentibus setaceis distantibus ciliata. In plantis e semine educatis folia longe petiolata, suborbiculata, ciliata. *Flores* inter folia solitarii, pedunculo nudo, cernui, subglobosi, majores quam in *B. vulgari*. *Calyx* exterior triphyllus, virescenti-flavus, interior corolla major et latior, totidem foliolis coloratis. *Corolla* hexapetala, intensius flava. *Baccae* cernuae majores et magis ovatae, quam in *B. vulgari*, stigmate fungiformi umbilicatae, ruberrimae, grate acidae, continent *semina* quinque oblonga, hinc compressa, grysea, gustu acerba.

Icon exprimit ramum florentem, cum foliis tenerioribus, et alterum, baccis maturis onustum, in quo folia adultiora. Ad *A.* portio ramuli senioris spinis validioribus instructa.

HIPPOPHAË.

HIPPOPHAË Rhamnoïdes. Tab. LXVIII.

HIPPOPHAË foliis lanceolatis. *Lin. syst. pl. IV. p. 242. Du Roy hort. herb. I. p. 306. Du Hamel. arb. I. p. 211. t. 49. Flor. dan. t. 265.*

Rossice appellari potest *Talowoi Tern* (Таловой Тернь), ad Ob fl. dicitur *Rakitnik* (Ракишникъ); posset vocari *Iwotern* (Ивопернь).

Teleutis *Schiderbân*.

Mongolis *Tschezergæn*; Calmuccis *Tschezergân*; Tangutis *Darr-buh*. Georgianis *Tschgardela*; Dugoris *Kærse*.

In subalpinis circa Caucasum, deinde in alveo Obi fluvii supra Tomi ostium, usque versus alpes, ad ripas praeruptas passim, tandemque ad fluentes Selengae collaterales frequentissimus frutex, in Rossiae depressis rarius hinc inde in udis arenosis occurrens. A Mongolis transbaicalensibus baccae, grata aciditate commendabiles, copiose leguntur et partim solae in formam gelatinae siccae incoquantur, partim cum cremore vel caseo lactis coctae in ventriculis agnitis asservantur, pro cupediis. Ad Caucasum et in Mongolorum et Calmuccorum montano tractu Phasianorum eadem baccae praecipuum praebent pabulum.

Frutex humanam saepe altitudinem excedens, arbusculiformis, incomptus, *trunco* crassitie carpi; cujus *lignum* gryseo fuscoque fasciatum, elegans, sed fragile et quasi suberosum, extimis stratis flavescenti-albidum; cortex tenuis fuscus. *Rami* recti, subdichotomi, spinoscentes et e dichotomia spiniferi, gryseo-fusci. *Folia* in ramulis frequentia, alterna, lineari-lanceolata, obtusiuscula, supra glauco-viridia, subtus argentata, brevissime petiolata. *Flores* e ramulis praecedentis anni. *Baccae* creberrimae, breviter pedunculatae, ovatae, stylo mucronatae, maturae lutescentes, punctatae, grata aciditate commendabiles.

Icon ramum fruticis Obensis cum baccis fere maturis, et simul ramulum exoticae varietatis, foliis brevioribus, sistit.

V I T E X.

VITEX Agnus castus.

VITEX foliis digitatis ferratis, spicis verticillatis. *Lin. syst. pl. III. p. 198.*
sp. 1. Du Hamel. arb. II. p. 357. tab. 105. Blakwell ic. t. 139.
Hablizl. descr. taur. p. 103.

Rossis *Dikoi perez* (Дикой перец) i. e. *Piper spurium*.

Observante Amiciff. *Hablizl* haec quoque arbor in Taurica chersoneso sponte provenit, ad meridionalem praesertim oram maritimam, inter Alushta et Jalta. *Fructum* a forma globulosa et acritate piperis nomine donarunt Rossi. *Frutex* ab ipsa radice in vimina subdivisus, floret Junio.

F I C U S.

FICUS Carica.

FICUS foliis palmatis. *Lin. syst. pl. IV. p. 364. sp. 1. Du Hamel. arb. I.*
p. 236. tab. 99. Blakwell. icon. tab. 125.

Rossis *Infhir* (Инжиръ) vel *Smokownik* (Смоковникъ): fructus
Figy, Vinnie jagody (Фигы, винные ягоды).

Persis *Antschir*; Tataris *Indschir*. Georgianis *Legvi*.

In hortis Caucafi et Chersonesi tauricae sub dio durat, imo ad Terec fl. quoque, ubi tamen fructus non profert. Spontanea pumila visa de Cel. *Güldenstaedt* in rupe calcarea meridici opposita ante Tschelti, Georgiae et in Taurica circa Inkerman et Sevastopolin Cel. *Hablizl descr. cherson. p. 76.*

VACCINIA.

VACCINIUM Arctostaphylos.

VACCINIUM floribus racemosis, foliis ovato-acuminatis ferrulatis, caule arboreo. *Lin. syst. plant. II. p. 166. sp. 9. Tournefort. itiner. II. p. 222. tab. 223.*

Imeretinis *Mozchwi.*

Provenit in fagetis alpinis summi Caucaſi ad Rion ſ. Phaſin, circa Cudaro et Seglevi Imeretiae, et ad ſi. Didi-Liachvi, nec non paſſim alibi, cum Sambuco florens. *Sapor* foliorum auſterus, baccarum ſatis grate acidus, quae alpicolis Caucaſi edules. *Odor* nullus.

Arbor fruticoſa, cubitalis, diſfuſa, deformis, ramis in eodem plano divergentibus, cortice rubente, ramorum gryſeo. *Folia* fere Padi, alterna, in eodem plano ſita, vix pedunculata, ovato-acuta, tenerrime ferrulata et venoſa, glauceſcentia, utrinque glabra, niſi coſta ſubtus piloſa. *Racemi* ad ramulos laterales, foliis obumbrati, ſeſquipollicares, raro foliis longiores. *Pedicelli* 3 ad 10, ſecundi, tres circiter lineas longi, uniflori, *bractea* aequali ovata, concava, decidua ſupati. *Calyx* breviffimus, quinquefidus, laciniis triangulis, perſiſtens. *Corolla* cylindraceo-inflata, margine quinqueſdentata, laciniis acutis, reflexis, exalbido et incarnato varia, magnitudine et forma Symphyti fere florem referens. *Stamina* 10. corolla breviora, filamentis imae corollae adhaerentibus, antheris longis, bicornibus. *Germen* obovatum inferum; *Stylus* columnaris, longitudine ſtaminum, *ſtigma* obtuſiusculum. *Bacca* globoſa, umbilicata, denticulis 5. calycis coronata, nigra, ſucculenta, quinquelocularis, loculis polyſpermis. *Numerus quaternarius* partium fructificationis rariffimus; hinc affinis Arbutis, niſi calyce ſupero.

VACCINIUM uliginosum.

VACCINIUM pedunculis unifloris, foliis integerrimis obovatis laevibus (glaucis). *Lin. ſyſt. pl. II. p. 165. ſp. 3. Du Roy hort. herb. II. p. 473. Flor. dan. t. 231. Gmelin. Fl. ſib. III. p. 137. n. 10.*

Roſſis *Golubiza, Golubel* (Голубица, Голубель), *Gonobobyl* (Гонобобыль), et ab effectu inebriante *Pjaniza* (Пьяница).

Fennis *Jaluka*; Eſthonis *Sinnikud*, et *So-marjad*. Livonice *Glaſenes*.

Permienſibus *Tſchoet-latſch*. Tſcheremiſſis *Tſcheride*. Oſtiacis *Koda*; Waſſuganis *Tachtagul*.

Tataris *Kuk-Tſia, Djer-Tſcheſtek*; Catſchinziſ *Tulga*.

Tunguſis *Dſchiktà*; Lamutiſ *Dſhit, Guikitsch*.

Camtſchadaliſ *Ningul*; Coraeciſ *Linyal*. Curiliſ *Enumu-cutan*.

In ſylvis ſterilibus frigidis et alpinis borealioris tractus a mari balthico uſque ad orientalem Oceanum copioſe paſſim creſcit, minus tamen vulgaris ſequenti; baccarum inde magna vis colligitur et in orientali Sibiria pro eliciendo ſpiritu fermentatur. Crudae abunde comeſtae caput afficiunt, et quaſi obſuſcant. *Stellerus* etiam in inſulis et ora Americae, Aſiae oppoſita hanc ſpeciem obſervavit; ad Bjelam ſi. idem notat baccas in omnibus plantis ovato-oblongas naſci, Lonicerae coerulae ſimiles, ſed ſapidiffimas.

VACCINIUM *Myrtillus*.

VACCINIUM pedunculis unifloris, foliis ferrulatis ovatis, caule angulato.

Lin. syst. pl. II. p. 164. sp. 1. Du Roy hort. harbec. II. p. 471.

Blakwell. icon. t. 463. Gmelin. Flor. sib. III. p. 136. n. 9.

Rosice *Tscherniza* (Черница) a nigredine.

Fennis *Mustica*; Esthonis *Mustikud*. Livonis *Bruhclenes*. Permien-
sibus *Tschoet* (Чэпъ). Morduanis *Petschitsculi*; Votiacis *Kudu-
malu*. Tschheremissis *Moda*; Ostjasis *Tschirtek*, *Sagortschegar*;
Wassuganis *Pygyttiull*.

Tataris *Karà - Bulagai*; Baschkiris *Karà - Kugei*, *Kara - Kubugei*.
Tschuvaschis *Charà - sirla*.

Mongolis *Nærr*, *Nærsu*; Buraetis *Nærgun*; Tungusis *Hinniſto*.

In uliginosis sylvis borealioris Rossiae et Sibiriae vulgarissima planta, cujus baccae copiosissime
crudae et coctae comeduntur. *Stellero* observante ad Aldanum fluvium rarissime occurrit et
abhinc orientem versus plane deficit, nec in terris Camtschaticis observatur. Inter plantas in
ora Americae ad S. Eliae promontorium lectas *Myrtillum* tamen recenset idem, sed parce ob-
servatam. *Varietas* baccis albis, quam ad *Jeniseam* *Gmelinus* observavit, mihi non occurrebat,
sed est notatu dignissima. — *Folia* *Myrtillo* non omnia hyeme decidua, unde praedicatum in
definitione *Linnaeana* expungendum.

VACCINIUM *Vitis idaea*.

VACCINIUM racemis terminalibus nutantibus, foliis obovatis revolutis
integerrimis, perennantibus. *Lin. syst. plant. II. p. 167. sp. 10.*

Du Roy hort. harb. II. p. 475. Flor. dan. tab. 40. Gmelin.

Flor. sib. III. p. 138. n. 11.

Rosice *Brusniza* (Брусница).

Fennis *Puolaca*; Esthonis *Poolcad*, *Pohlacad*; circa Dorpat *Pallaco
marjad*. Livonis *Bruhclenes*. Morduanis *Pitschumar*. Permien-
sibus *Pul*; Votjasis *Jagmuhti*; Tschheremissis *Tschare potsches*;
Ostjasis *Mandy*; Wassuganis *Ul*. Samojedis *Nærjanà ode*.

Tataris *Kifil - Kubeged*, *Narrad - dshillek* i. e. bacca pini, *Karagatschi*.

Mongolis *Nær*; Buraetis *Alærgu*. Tungusis *Iminkurà*.

Camtschadalis *Kutschiljatsch*, ad *Bolschaja fl. Tschàchatscha*; Curilis
Nebobké, *Nipopkip*.

In muscosis sylvarum, praesertim Pinearum, circa truncos ubique frequens per omnem Russiam,
universamque Sibiriam. *Foliis* sub nive viget. *Baccae* copiose comeduntur, praesertim post-
quam aliquamdiu autumnus et hyeme aqua in cellis maceratae fuerunt. Succo sic optimum
praebent potum acidulum, in morbis acutis commendabilem. Cum melle vel saccharo coctae
bellaria suppeditant haud spernenda et quae delicatioribus etiam arrident. Cum hordeo vel secali
fermentato et baccis aquae incoctis, fit in Sibiria cerevisiae species, de qua conf. *Georgi itin. p. 208*.
Iisdem baccis, cum vel sine melle et spiritu fermentatis, vini succedaneum parant praesertim in Sibiria.

VACCI-

VACCINIUM *Oxycoccus*.

VACCINIUM foliis integerrimis revolutis ovatis, caulibus repentibus filiformibus, (corollis reflexis). *Lin. syst. pl. II. p. 167. sp. II. Flor. dan. tab. 80. Gmel. Flor. sib. III. p. 140. n. 12.*

Rossis *Kljukva* (Клюква).

Fennis *Karpala*; Esthonis *Joivicud* et *Kurre-marjad* i. e. bacca gruis. Livonis *Dsehrvenes*. Permiansibus *Túripu*. Votiatis *Niur-mulli pu*; Tschheremissis *Tuma potsches*; Ostjatis ad Ob *Carandà*, ad Ketam *Carapsot*; Vassuganis *Paén*.

Tataris *Sasch-Jemesch*; Teleutis *Sasch-Tschestek*; Barabynzis *Tumagus*.

Buraetis *Taschargandà*.

Camtschadalis *Tschikym*; Coraecis *Emél kewyna*. Curilis *Asyt*.

In turfosis paludibus borealis Rossiae et totius Sibiriae, usque in arcticam plagam, frequentissima planta, quae autumnopariter et vere, postquam sub nive hybernavit et succi plenissima est, copiose colligitur et pro bellario cruda, vel saccharo mellique incocta, itemque pro potu servit, per hyemem in doliis superfusa aqua vel frigore durata asservanda: Expressus succus cum aqua praebet commendatissimum et gratissimum potum in febribus acutis, praesertim malignis; et acidulum inde paratur hydromel plebeculae expetitur. — Argentarii rossici pro dealbatione argenti per cocturam succum adhibent. Hujus vel praecedentis baccae frigore duratae vulgo auri imponuntur, pro levandis capitis doloribus. — Eisdem in paludibus copiose legunt Grues et Lagopodes. *Stellerus* etiam versus orientalem Oceanum et in Camtschatca observavit sed rariorem, rariusque fructus ferentem. — Cauliculi filiformes tenacissimi, in umbra siccati pro ligaturis inservire possunt.

ARBUTI.

ARBUTUS alpina.

ARBUTUS caulibus procumbentibus, foliis rugoso-reticulatis ferratis.

Lin. syst. pl. II. p. 298. sp. 4. Flor. Dan. t. 83. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 118. n. 2.

Rossis in Sibiria *Ampryk* (Ампрыкъ).

In montosis Rossiae borealis et jugi Uralensis septentrionalioribus a Verchoturiam usque ad mare glaciale, deinde in alpinis Sibiriae et orientali ejus parte passim, locis rupestribus occurrit, late ramis supra terram diffusa, et ob baccas grandes et dulces requisita. *Stellerus* magna copia dari perhibet circa Oceanum orientalem et in Camtschatca, et appellavit „Uvam ursi flore albo seu „vitem idaeam baccis nigris, foliis rugosis, fructu majori succulento. — At *Gmelinus jun.* in *Flor. Sibirica* perperam huc citavit synonymon *Stelleri*, quod ad *Rhododendron camtschaticum* pertinet.

Sarmenta humi prostrata, ramosissima, interdum digiti crassitie. *Flores* ex apicibus ramorum pauci inter bracteolas enati, penduli, rubentes. *Baccae* majusculae, primo virides, dein rubentes, demum nigrae, dulces, succulentae.

ARBUTUS Uva ursi.

ARBUTUS caulibus procumbentibus, foliis integerrimis. *Lin. syst. pl. II.*

p. 298. sp. 5. Flor. lapp. 162. tab. 6. fig. 3. Du Roy hort. harb. I. p. 69. Blakwell. icon. t. 592. Flor. dan. t. 33. Gmelin. Flor. sibir. IV. p. 118. n. 1.

Rossice *Toloknænka* (Толокнянка) i. e. bacca farinacea. Polonis *Borovka*.

Fennis *Siau - Puotaca*; Esthonis *Mæhk-marjad*. Livonis *Miltenes*. Permiansibus *Põn - pul* i. e. baccae caninae.

Coræcis *Kitschimmuna*; Camtschadalis ad Bolschaja *Katakynun*. Curilis *Acácaru*.

In glareosis sterilibus sylvarum praesertim pinearum totius Rossiae borealis et temperatae, ut et Sibiriae frequens. Sed in maxime orientalibus inde a Lena fl. videtur deficere. *Baccae* fatuae vix requisitae; sed virgulta cum foliis copiose colliguntur et in oppida venum portantur, ubi coriariis, praesertim inter Tataros casanienses, frequenti et maximo in usu sunt ad praeparanda coria vitulina et caprina, *Saffian* dicta, quem in usum omnibus arborum corticibus praefertur et facile in furfures redigitur. Usus medicus apud nostros rusticos ignotus.

EMPE-

EMPETRUM.

EMPETRUM nigrum.

EMPETRUM procumbens (ramulis foliisque glabris). *Lin. syst. pl. IV.*
p. 235. sp. 1. Gmelin. Fl. sib. III. p. 16. n. 7.

Rossis vulgo *Wodaeniza* (Водяница) i. e. bacca aquosa; Archangelopolitanis *Sficha* (Ссixa) ab effectu diuretico; in Sibiria orientali *Schikscha* (Шикша).

Esthonis *Kukkofilmad*; Votjaciis *Seofis*.

Tungusis *Onukta*; Lamutis *Unta*.

Curilis *Etschkumamai*, *Fatschmomai*, *Kurep*.

Camtschadalis *Oyn*; Coræcis *Getschubana*.

In paludibus frigidis totius borealis plagae, a mari balthico usque ad oceanum orientalem, nec non in Camtschatca, insulis versus Americam sparsis, ipsaque ora Americae (*Stellero* observante) passim frequentissima est. Circa Ochotum et in Camtschatca non tam montes, quam integros tractus muscosos occupat et magnam obsonii partem efficit. *Baccae* a Russis comeduntur, et laudantur tanquam antiscorbuticae atque diureticae. A Camtschadalis aliisque gentilibus copiose colliguntur, cum piscibus vel in pulcra e liliorum bulbis confecta coquendae. Addito alumine coctae succum largiuntur cerasorum colore rubrum, quo Rossi indusia sericea decolorata rubro tingere solent. Cum pinguedine coctae dicuntur inservire denigrandis pelli-
 bus Lutridis et Zibellinarum.

LEDUM.

LEDUM palustre.

LEDUM foliis oblongis subtus tomentoso-ferrugineis. *Lin. syst. plant. II.*
p. 289. Du Roy hort. herb. I. p. 361. Gmelin. Flor. sib. IV.
p. 127. Du Hamel. arb. I. p. 168. n. 13. tab. 67.

Rossis vulgo *Bagutnik* (Багульникъ,) in Sibiria *Klopownik* (Клоповникъ).

Fennis *Suo-kanarva*; Esthonis *Porst, Porsad*; Lettice *Wahwerin, Wahweraji*. Votjasis *Njur-tug*.

Baschkiro-Tataris *Tschuschir*; Barabynzis *Joschin*.

Mongolis *Sforcharò*.

In Rossiae borealioris totiusque Sibiriae paludibus turfæis copiosus frutex. In orientalis Sibiriae alpinis multo copiosiore tomento hirsutis ramulis, foliisque interdum latioribus, accedens ad varietatem americanam Anglis *Theae Labradoriensis* (Labrador-Tea nomine notam), familiæ europææ præstans fragrantia, quam etiam in hortum Petropolitanum translatus frutex fibiricus servavit.

Etiam Rossis et Livonis concisa Ledi virgulta, cum vel sine humulo, cerevisiæ incoquantur, ut ebriosior fiat; inde tamen cephalæa, nausææ, imo sæpe dementia. In Colyvanensi tractu decoctum ad febres tertianas adhiberi observat *Falk*. Laudatur etiam externe decoctum contra scabiem. Passim idem et ad pellendos vitulorum pediculos, itemque ad fugandos cimices ipsa planta adhibetur, clibano præsertim injecta, ut fumus, clausis januis et fenestris per biduum contineatur, unde infecta adulta quidem pereunt, sed non progenies. Pro succedaneo Theae apud nostros Ledi usus nondum invaluit, quem tamen in uso innocuum esse ex America didicimus, sicut in Suecia nuper contra dysenteriam et diarrhoeas cum fructu adhibita fuit.

AZALEAE.

AZALEA pontica. Tab. LXIX.

AZALEA foliis nitidis ovato-lanceolatis ciliatis, cymis terminalibus.

Lin. syst. plant. I. p. 427. sp. 1. Buxbaum. plant. cent. V. p. 36. t. 69.

Rossice *Odur caucaski* (Одуръ кавказскій).

Georgianis *Jæli*. Abassinis *Bshinze*. Tscherkessis *Aoi*.

Speciosus hic frutex crescit in subalpinis Caucaſi, tam ad septentrionem, quam ad meridiem jugi summi, in fagetis et quercetis frequentissimus ad fluvios praesertim Terec (ubi is e summis jugis per Offetiam descendit), Uruch, Pfechusch, et transmontanos Aragi, Cfani, Liachvi et Rion seu Phasin. Crescit etiam in summo cacumine montis Beshtau, ad Cumae origines. Floret cum Ligustro albo et Sambuco nigra: odor florum gravis, balsamicus. Ubique apud Georgianos pariter et Offetinos constat, Apes, hujus flores frequentantes, mel deponere narcoticum, cujus effectum saepius experiuntur ipsi, licet sapore amaricante et subnauseoso sese prodat. Hinc verosimillime Rhododendron *Plinii* hic erit frutex, non, ut opinatur *Tournefort*, alterutrum e Rhododendris Caucaſo peculiaribus, quae in *Prima Parte* hujus Voluminis exposita sunt. Effectus mellis hujus similes sunt illis, quos Lolium temulentum excitat, et observantur in locis septentrionalibus, ubi Rhododendrum deest. Alpicolis ita nota haec virtus, ut Tscherkessis inde proverbium: *an Aoi edisti?* pro stulte agentibus. Folia, quae amoene redolent et amaricantia sunt, primo vere, quum pascua nondum virent, a Capris saepe comeduntur cum effectū deleterio; immo boves et oves temulentae inde pereunt. Hinc etiam Aegolethron *Plinii* per hanc Azaleam explicabat *Cel. Gùldenstaedt*.

Frutex saepius sesquicubitalis vel cubitalis, inordinate diffusus, subdichotomus, ligno flavescente, cortice cinereo laevi, ramis extremis apice partim foliatis, partim simul floriferis, infra nudis. Folia in summis ramis conferta, patentia, oblongo-ovata, acuta, rigidiuscula, subundulata, integra, pilis rigidulis ciliata, supra scabriuscula, infra laevia, nervoso-venosa, nec punctata, petiolo brevissimo ciliato insidentia. Flores in cymam terminalem congesti, 20 et plures, in pedicellis erectis, pilosis, unifloris, longitudinem floris aequantibus. Perianthium quinquepartitum, brevissimum, persistens, laciniis oblongis, pilosis. Corolla (maxima hujus generis) monopetala, semiquinquefida, irregulariter infundibuliformis, dilute fulva; tubus longus, subincurvus, pentaëdrus, pubescens; limbi lacinae ovato-acutae, margine reflexae, quatuor subaequales, quinta latior et basi introrsum alata. Stamina 5. filamentis imo tubi adhaerentia, subdeclinata, basi ultra medium hirsuta, longitudine corollae; antherae oblongae, didymae. Germen conicum, obsolete pentagonum, superum, basi annulo prominulo cinctum; stylus filiformis, staminibus paulo longior; stigma capitatum. Capsula sicca, dureſcens, oblonga, pollicaris, acuta, subincurva, pentaëdra, quinqueconvexa, quinquelocularis, valvis totidem, apice dehiscens, polysperma. Semina scobiformia, gryſea.

In *Icone* nostra superior figura ramum florentem, plurimis floribus jam deciduis, inferior alium cum capsulis paene maturis, et simul capsulam transversim et longitudinaliter sectam exprimit, addita etiam valvula duplici ab interiore latere spectata.

AZALEA lapponica. Tab. LXX. Fig. 1. AB.

AZALEA foliis ovatis subtus punctatis. *Lin. syst. plant. II. p. 429. sp. 5.*
Flor. lappon. 89. tab. 6. fig. 1. Gmel. Flor. sib. IV. p. 125. t. 55.

Chamaerhododendros folio vitis idaeae, flore roseo minore. *Messerschm.*
Hodeget. MS.

Rossis *Odur rshawnoi* (Одуръ ржавной).

Tungusis *Schonkira*.

In excelsis jugis Dauuriae subalpinis passim inter sylvam pariter et apricis locis montium provenit; in primario Jugo (*Stanovoi Chrebet*) ad Nertscham Cel. *Laxmann*, inter Bargusin et Vitim fluviorum capita Cel. *Georgi* (*itinerar. p. 213.* ubi pro Rhododendro ferrugineo posita est), at in rupibus ad Bjelam indefessus quondam *Stellerus* et in Sajanensi jugo, supra Abacum, ad Jabasch et Arbat rivos, *Messerschmidius* observavit.

Est verè gigantea varietas Azaleae lapponicae quam e nostris alpibus describo, et quae e Sibiria in hortum Imperialem Saraevillanum translata, ibi aliquot jam annis vixit et floruit, cum Rhododendris et Azaleis plurimis. *Frutex* sesquipedalis et ultra, truncis pluribus, calammum cygneum aequantibus, subdichotomis, erectus: ramis apice foliosis et florentibus; *lignum* album fragile; *cortex* gryseus. *Folia* in ramulorum apicibus conferta, hyeme persistentia, parvula, brevissime petiolata, ovato oblonga, coriacea, supra vix evidenter punctata, subtus punctis valde conspicuis, in maturioribus foliis ferrugineis sparsa. *Pedunculi* terminales, plerumque bini, rarius terni, foliis paulo breviores, erecti, punctati. *Flos* (*fig. 1 A.*) exacte Azaleae lapponicae. *Capulae* (*fig. 1 B.*) breves; obtusae, quinquevalves. Cum calyce persistente tandem ferrugineae, apice dehiscetes. *Odor* tritae plantae balsamicus, therebintinaceus, fragrantior etiam fideis foliis, quam plantae lapponicae.

AZALEA procumbens. Tab. LXX Fig. 2 ABC.

AZALEA ramis diffuso-procumbentibus (foliis convexis, cartilagineis margine inflexis). *Lin. syst. pl. I. p. 429. sp. 6. Flor. lapp. 90.*
tab. 6. fig. 2. Flor. dan. tab. 9. Gmelin. Fl. sib. IV. p. 126. n. 12.

Rossice *Odur stjelaustschei* (Одуръ стѣлающей).

Haec species a Lapponia per plagam arcticam extensa, in Sibiria maxime orientali, ultra Lenam fluvium ubique, etiam in Camtschatcam usque, in paludibus muscosis provenit, sed in australioribus Sibiriae alpinis nullibi quod sciam, occurrit.

Planta sibirica et camtschatica furculis saepe spithamalibus ramosissimis expansa, helveticae similior, quam lapponicae; *variat* saepe foliis (*fig. 2 B.*) latius ovatis. *Odor* contritae nullus. *Icon* nostra 2A. plantam vulgari habitu florentem; 2B. varietatem foliis ovalibus, capulas maturas ferentem, ad b. capulam in loculamenta sua disiectam; et ad 2C. florem et calycem exprimit.

ANDROMEDÆ.

ANDROMEDA polifolia. Tab. LXXI.

ANDROMEDA pedunculis aggregatis, corollis ovatis, foliis alternis lanceolatis revolutis. *Lin. syst. pl. II. p. 293. sp. 5. Flor. lap. 173. tab. 1. fig. 3. Flor. dan. tab. 54.*

Polifolia *Buxbaum. act. Petrop. II. p. 346. Plant. cent. V. t. 49. fig. 1.*

Rossis *Bolotnik podbjel* (Болошникъ подьбѣль.

Esthonice *Sokaetud.*

In Livoniae Ingriae et totius Rossiae ac Sibiriae paludibus turficeis frigidis et alpinis frequens fruticulus, qui in fabricis sericeis Petropoli et Moscuæ, gallarum loco ad colorem intensius nigrum producendum adhiberi coepit, quem pulcherrimum et solidissimum conciliat. *Stellerus* etiam in Camtschatca, imo Insula Beringi observavit.

In Ingria et temperatioribus frutex saepe pedalis (*Tab. XXI. fig. A. B.*) pulcherrimis et speciosis foliis et floribus superbiens, imo interdum latifolius (*fig. D.*); at in Sibiriae praesertim alpinis paludibus, ut in Lapponia, vulgo pusillus (*fig. C.*), omnibus partibus, etiam flore, minor, foliis perangustis, plane convoluto margine. *Truncus* parcius et alterne ramosus, ramis strictis, una cum trunco cortice gryseo-fuscescente obductis. *Folia* hyeme persistentia, glaberrima, per ramos alterna, duriuscula, supra convexa, laete viridia, subtus glauca, nervo medio prominenti et marginibus revolutis. *Pedunculi* e gemma terminali subimbricata, umbellati, colorati, quinque, sex, septem; *perianthium* coloratum, parvum, quinquentatum. *Corolla* inflata, subglobosa in speciosiore varietate, vel ovata, fauce angusta, exiguo limbo quinquefido coronata. *Antherae* bicornes inclusae; *stylus* simplex, tandem e fauce corollae prominulus. (*litt. a — e.*) *Capsula* majuscula, (*fig. A.*) convexa pentagona, truncata, quinquevalvis.

ANDROMEDA calyculata. Tab. LXXII. fig. 1.

ANDROMEDA racemis secundis foliaceis, corollis urceolatis, foliis alternis, oblongis, punctatis. *Lin. syst. pl. II. p. 295. sp. 12. Gmel. Flor. sib. IV. p. 119. n. 4.*

Chamaedaphne *Buxbaum. act. Petr. I. p. 241. tab. 8. fig. 1.*

Rossice *Bylina* (Былина), *Bolotnaja Myrta* (Болошная мырта)
i. e. *Myrtus palustris*, vel *Bolotnik scherochovatoi* (Болошникъ шероховатый).

Haec etiam, plerumque cum praecedenti, in turfosis, frigidis paludibus, maxime in Ingria et boreali Rossia frequens est, majorem semper in fruticem excrescens. In australioribus Rossiae deest. Per Sibiriam passim antecedentis et Ledi plerumque comes et usque in Camtschatcam
Vol. I. Pars II. O occurrit.

occurrit, subdichotomus, ramis patulis, cortice testaceo-fuscescente. *Folia* alterna, sursum subsecunda, oblonga, vix evidenter crenulata, utrinque punctata, scabra, subtus glaucescentia, brevi petiolo instructa. *Extrema* ramorum foliis sursum erectis, pedunculisque ex omnibus alis florescentiae tempore deorsum flexis, *racemum* secundum referunt. *Perianthium* basi foliolis binis stipatum, quinquefidum, laciniis acutis, margine convolutis (fig. b.). *Corolla* alta, urceolata, minus inflata quam praecedentis, fauce amplior, alba, laciniis circa faucem quinis, acutis. (fig. A.) *Antherae* haud evidenter bicornes (fig. c.). *Pericarpium* retusum, umbilicatum. (fig. B.).

ANDROMEDA taxifolia. Tab. LXXII. fig. 2.

ANDROMEDA (coerulea) pedunculis aggregatis, corollis ovatis, foliis sparsis linearibus, obtusis. *Lin. syst. pl. II. p. 292. sp. 3. Flor. dan. tab. 57. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 121. Buxbaum. plant. cent. IV. p. 29. tab. 43.*

Erica foliis acerosis glabris, imbricatis, floribus campaniformibus, basi ventricosus, antheris bifidis inclusis. *Gmelin. Fl. sibir. IV. p. 131. tab. 57. fig. 2.*

Rossice dici potest *Bolotnik dulozwet* (Боложникъ дулоцвѣщъ.)

Messerschmidius in montosis ad Tunguscam legit et lectam ab eodem plantam *Buxbaumius* delineavit. *Stellerus* hanc plantam talem, uti nostra icone expressa est, in Camtschatcae, insularum adjacentium et Americae rupibus muscosis et sterilibus turfaccis crescentem, copiose legit. In reliqua Sibiria observatam fuisse nescio.

Convenit cum lapponica per omnes partes, sed stirpes majores in Camtschatca et statura *Empetri* excrescunt, a quo, antequam circa initium Julii florescit, discerni vix potest. *Stelleri* descriptionem parum mutatis verbis et speciminibus auctam addo. *Radice* serpit arida, lignosa, intus alba, foris cortice fusco obducta, ac fibris capillaribus brevissimis stipata. *Caules* humi spargit (vel suberigit), palmares et dodrantales, pariter lignosos, cortice fusco obductos, in *ramos* divisos cicatricibus foliorum, instar abietinorum, scabros. Extremi saltem rami confertis vestiti *foliis*, quae forma, magnitudine, situ ac consistentia juniperina fere referunt; nisi quod obtusa. E summo quorundam ramulorum prodeunt pedunculi 2, 3, 5, imo plures, filiformes, pubescentes, intense rubri, pollicares, e quibus *flores* singuli nutantes pendent. (*Perianthium* rubrum, profunde quinquefidum, pubescens, laciniis subulatis). *Corolla* urceolata, suaviter rubens, inflata, fauce coarctata in quinque laciniolas secta. *Stylus* purpurascens, apice extra corollam prominulus; *Stamina* (fere qualia praecedenti) decem (*Stellerus* octo habet) purpurascentia, *antheris* erectis, filamentorum fere longitudine fuscis, muticis, apice subbifidis. *Pericarpium* quinqueloculare, subglobosum, parvum, summitate dehiscens, *semina* scobiformia spadicea fundens. (*Gustu* planta subacris, ut etiam praecedentes). *Varietatem* recenset *Stellerus* flore carneo et candido: hinc malui *taxifoliam* quam, cum *Linnaeo* *Acoeruleam* appellare.

ANDROMEDA lycopodioides. TabLXXIII. fig. 1.

ANDROMEDA pedunculis solitariis lateralibus, floribus campanulatis octandris, foliis quadrifariam imbricatis.

Erica repens caulibus quadrangulis squamosis, convallariae flore candido. *Steller. descr. L. plant. rar. in insula Beringii observatarum MS.*

Erica foliis acerosis glabris imbricatis, squamatim caules amplexantibus, corollis campanulatis nutantibus, antheris bicornibus.
Gmel. Flor. sib. IV. p. 130. tab. 57. fig. 1.

Hanc *Andromedae hypnoidis* lapponicae veluti sororem, laudatissimus *Stellerus* in declivibus montium circa mare Ochotense, in Camtschatca et insula Beringii observavit. Integros caespites cirriformibus suis ramis et radicibus efficit. Floret circa finem Junii, semina sub finem Augusti spargit. Ad *Ericas* non magis pertinet, quam *A. Bryanthus* et affines, solo numero staminum aberrans, quem variabilem in multis generibus arguit Natura.

Radices siccae, sarmentosae, filiformes, extus spadiceae, intus albae, ita sibi invicem implexae, ut plantae intertextae disjungi nequeant. *Caules* repentes, hinc inde radican-tes plurimi, filiformes, subramosi, undique imbricati foliis squamiformibus, convexis, subacutis, quadrifariam dispositis, margine submembranaceis, confertis. *Pedunculi* in ramulis hinc inde laterales, erecti, plerumque bini vel solitarii, ex ala folii divaricati prodeuntes, velut perichaetio stipati squamula duplici grysea, capillares, uniflori. *Flos* nutans: *Perianthium* purpurascens, profunde quinquefidum, laciniis ovatis concavis persistens; *Corolla* majuscula, alba, perfecte campanulata, limbo patentiusculo, quinquefido, acuto. *Stamina* octo e fundo floris, *antheris* minutis, ovatis, bifetis, puniceis. *Stylus* albus, corolla brevior. *Pericarpium* subhaemisphaericum, quinquevalve, desuper dehiscens; *semina* minutissima (fig. 1. A).

ANDROMEDA hypnoides. TabLXXIII. fig. 2.

ANDROMEDA pedunculis solitariis terminalibus, corollis campanulatis, foliis confertis subulatis. *Lin. syst. pl. II. p. 292. sp. 2. Flor. Lapp. 165. tab. 1. fig. 3. Flor. dan. tab. 10.*

Rossice appellari potest *Bolotnik mochoobraznoi* (Болотникъ мохообразной).

A Lapponia rossica per arcticam plagam usque ad Uralense jugum extenditur, unde ab amic. *Sujes* lectam accepi; sed ulterius in Sibiria observata non est, neque a *Stellero* inter plantas Camtschaticas recensetur.

Differt a praecedente: *cauliculis* magis surrectis, minus elongatis; *foliis* longioribus, aciculatis; *pedunculis* terminalibus solitariis; *corollis* minoribus profundius incis, globosioribus; *staminibus* denis; *pericarpis* majoribus, subpentagonis. *Iconem* comparationis gratia addidi.

ANDROMEDA ericoides. TabLXXIIIfig. 3.

ANDROMEDA pedunculis lateralibus, floribus globosis octandris, foliis quadrifariam imbricatis ciliatis.

Erica flore albo, foliis brevibus angustis in caule quadrangulo squamatim sibi incumbentibus. *Steller. Catal. plant. MS.*

Rossice appellari potest *Bolotnik werefkwoi* (Боложникъ вересковой).

Hanc speciem, Andr. tetragonae elegantissimum apotypon, in rupibus ad fluvium Bjela, et circa Ochotensem portum ad fl. Marecan, jam defloratam legit *Stellerus*; in Jugo alpino Dauriae supra Nertschae fontes legit Cel. *Laxmann* et stirpes pro hortis imperialibus transmissit, ubi medio Maji anni 1785. floruerunt, sed cito perierunt. Descriptionem et iconem e viva igitur planta trado.

Fruticulus palmaris vel pedalis, ericaeformis, virgatus, erectus, ramosus, *trunculis* ligneis, *cortice* e fusco-glauescente obductis. *Ramuli* juniores imbricati et quasi tetragoni, *foliis* per paria oppositis, magis distantibus quam A. tetragonae, perennibus, extus convexis, sulco exaratis, intus concavis, apice obtusis, quae toto margine ciliata sunt setulis ferrugineis vel rubentibus, versus apicem longioribus (*fig. 3. A.* quae auctum lente ramulum exprimit). *Pedunculi* ex alis foliorum, versus ramulorum apices, solitarii, cernui, breves, in singulo ramulo 2, 3, vix plures (*fig. 3. a.*), rarissime bini ex eadem ala, (fructificantes elongati erecti). *Calyx* minutus, quadrifidus, ad pedunculum virescens, hinc albus, laciniis apice ferrugineis et aliquot pilis barbatis (*fig. c d.*). *Corolla* parva alba, globoso-campanulata, truncata, limbi labiis seu laciniis brevissimis quatuor, rotundatis, reflexis (*fig. a b c.*). *Stamina* 8, in fundo corollae erecta, eademque dimidio breviora (*fig. e.*), antheris flavis didymis, gemina seta bicornibus (*fig. f.*). *Germen* subglobosum, viride, *stylus* staminibus paulo longior, cylindricus, obtusus (*fig. g.*). *Pericarpium* capsula parva, ovato-truncata, ferruginea, plerumque quadrivalvis, apice dehiscens, calyce persistente calyculata, ut congeneribus.

Andromedae octandrae (*lycopodioides* et *ericoides*), una cum A. *Daboecii* arguunt inter Ericae et Andromedae genus vix dari limites.

ANDROMEDA tetragona. TabLXXIIIfig. 4.

ANDROMEDA pedunculis solitariis lateralibus, corollis campanulatis, foliis oppositis, obtusis, imbricatis. *Lin. syst. plant. II. p. 292. sp. 1. Flor. lapp. 166. t. 1. fig. 4.*

Rossice appellanda *Bolotnik tolstolistvennoi* (Боложникъ толстолиственной).

Haec species in Sibiria omni a nullo hucusque Botanico observata est; *Gmelini* itaque synonymon, quod certissime ad praecedentem speciem referri debet, expungendum est. In Lapponia Rossica inquilina planta est.

Cum praecedenti *habitu* toto et multis structurae momentis; forma praesertim foliorum et situ pedunculorum convenit; differt autem quod humilior, *foliis* magis carinatis, *floribus* longius pedunculatis et plane diversis, acute quinquefidis, decandris; *capsula* majore, quinqueloculari.

ANDRO-

ANDROMEDA Daboecii.

ANDROMEDA racemis secundis, floribus quadrifidis ovatis, foliis alternis, lanceolatis, revolutis. *Lin. syst. plant. II. p. 294. sp. 7.*

? Erica folio Juniperi, floribus purpureis oblongis. *Buxbaum pl. cent. IV. p. 25. 26. tab. 41. 42. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 120. 121. n. 6. 7.*

Messerschmidii Herbarium, nescio quo fato, plane distractum vel saltem me hucusque latet. Quales ergo plantas proprie ad Tunguscam legerit, quorum *Buxbaumius* icones reliquit, pro certo affirmare non aulerim; summa tamen ex iconibus citatis, quas vix nisi varietates unius ejusdemque speciei exprimere autumo, similitudo cum *A. Daboecii* hybernica, suadet hanc ipsam *Messerschmidio* occurrisse, licet eam reliquorum per Sibiriam peregrinantium Botanicorum oculos hucusque fugisse certum est. *Andr. droseroides* capensis, etiam magis cum iconibus *Buxbaumianis* congruit. Anne forte *Buxbaumius* exoticas plantas pro Sibiricis tradiderit? an Ericam cineream? Non raro enim loca natalia confundit.

ANDROMEDA Bryanthus. Tab. LXXIV. fig. 1.

ANDROMEDA floribus corymbosis, foliis ellipticis, caule prostrato. *Lin. syst. plant. II. p. 293. sp. 6.*

Bryanthus repens, serpilli folio, flore roseo. *Steller. mantiss. L. plant. MS. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 133. tab. 57. fig. 3.*

Rosice appellanda *Bolotnik stelajuschii* (Болотникъ спѣлающій).

Plantulam hanc elegantem, quam Bryanthi nomine ipse *Stellerus* genere distinxit, primo circa Ochotensem portum, in muscosis humilibusque, dein in Camtschatca et denique in insula Beringii observavit, tanquam unicum calvarum rupium decus, quas in hac insula integris caespitibus, fere sola cum Empetro et Musco tegit. Ipsa *Stelleri* e Msspto paucis additis apponam, ne plagia *Gmelini*, multis *Florae Sibiricae* locis repetita, imitari conscius reusque fiam.

Radice et ramis gaudet lignosis, foris fuscis, intus albis, sub turfa Empetri radicibus implexa, late et permultis ramis (flexuosis), ut Serpyllum repit. *Foliola* in caule ac ramis conferta, alterna, rigida, crassa, perennia, glabra, supra intense (vere et autumnno flavo-viridia), subtus albide viridia, duas lineas longa, unam lata, utrinque obtuse acuta et Serpylli folii similia, (vix petiolata, supra sulco exarata). *Flores* profert affatim in summitate ramulorum, et cum planta valde ramosa sit, ac rami dense et mire sibi implexi, integri caespites florent. (*Pedunculi* plerumque terminales, uno interdum alterove foliolo notati, pollicares, corymbosi, pauciflori, subpubescentes rubicundi. *Calyx* pubescens, ruberrimus, plerumque profunde quadrifidus, laciniis acutis totidem quot corollae). *Corolla* monopetala, campaniformis, patens, coloris amoene rosei, (plerumque) in quatuor, modo in 5 vel 6 lacinias aequales ultra dimidium secta. (*Stamina* totidem quot lacinae corollae, filamentis albis, antheris rubris, hinc sulcatis.) E fundo floris aperti surgit ovarium (*germen*) sphaericum, tuba (*stylo*) recta, albida, paululum supra lacinias erecta et in summitate nodulo (*stigmatē*) albido instructa; quod, delapso flore, sub finem Julii, in calyce persistente excrescit in fructum (*capsulam*) ovato acutam (quadriconvexum et plerumque quadrivalvem), superne Septembri dehiscens. *Semina* profert

profert minutissima, rotunda, spadicea. Flores plerumque bini imo 5, 6, 8, et 10 in corymbo. (Capsulam quinquevalvem *Stellerus* designat, ego in speciminibus siccis vix non ubique quadrivalvem invenio).

Stellerus addit: *Bryanthus* est genus plantae fl. monopetalo hypocrateriformi et multifido, cujus infimam partem perfodit pistillum, quod deinde abit in fructum globosum in quinque loculamenta divisum, ipso calyce involutum, et apice quinquefariam dehiscentem, plurimis minutissimis feminibus foetum. *Bryanthum* vocavi, i. e. florem musci, quia inter muscos planta crescens sola floret.

Icon nostra insignem partem stirpis, ad *A.* florem, ad *B.* vero capsulam, secundum sicca specimina exprimit.

ANDROMEDA Stelleriana. Tab. LXXIV. fig. 2.

ANDROMEDA floribus terminalibus subsessilibus, cernuis, foliis ellipticis confertis.

Bryanthus repens, serpylli folio angustiore flore albo. *Steller. mant. L. plant. MS.*

Rossice dicenda *Bolotnik mochozwet* (Болотникъ мохоцветъ).

Pulcherrimam hancce plantulam, licet in *Stelleri* herbario asservatam, *Gmelini* omnino neglexerunt, forsitan quod ipse *Stellerus* eam negligentius descripserat; en ejus verba et *MSto.* „Cum priore (*Bryantho*) occurrit. Modo crescendi, loco et tempore florendi ita convenit, „ut antequam florentes viderim, vix a se invicem discernere potuerim. Flores differunt, quod „multo majores sint, dimidiam scilicet unciam in diametro lati, monopetali, albi, fundo aperto „in quinque profundas lacinias ultra duas tertias secti. *Stamina* cohaerent cum flore et fere „nulla sunt, lacinias enim ita connectunt, ut iis vi averruncatis, flos pentapetalus evadat; „apices (*antherae*) lutei, intra singulas lacinias singuli eminent, et laciniis accreti illas terminant. *Calyx* floris ex octo squamis viridibus componitur. Neque calyx, neque flos decidunt, „sed ambo marcescunt. *Fructus* convenit cum antecedentis plantae fructu. Jam adumbrationem e speciminibus siccis propriam addo, quam, licet ab his *Stelleri* in flore discordantem, omni cura exactam affero.

Cauliculi prostrati, filiformes, instar Serpylli tenues, ramosi, extremis ramulis foliosi. *Folia* per paria, et ut videtur quadrifariam conferta, fere sessilia, oblongo-elliptica, obtusiora quam praecedentis, patentiora et magis conferta. *Flos* in quibusdam ramulis foliosis terminalis, fere sessilis, curvatura ipsius extremi ramuli cernuus. *Calyx* tetraphyllus vel pentaphyllus, vix basi cohaerens, foliolis ovatis, concavis, margine coloratis. *Corolla* majuscula, campanulata, patens, fere pentapetala vel tetrapetala, petalis vix basi cohaerentibus, ovalibus, concavis. *Stamina* vix germinis longitudine, 8 vel 10, pro numero corollae et calycis; *antheris* parvis, didymis, bifetis. *Germen* ovatum, conice in stylum productum. *Capsula* pedunculo paulum elongato, erecta, majuscula, subgloboso-pentagona, stylo mucronata, quinquevalvis (*fig. B.*). — Numerum calycis *Stellerus* forte, additis foliis florem cingentibus, auxit.

ERICA.

ERICA vulgaris.

ERICA antheris aristatis, corollis campanulatis subaequalibus, calycibus duplicatis, foliis oppositis sagittatis. *Lin. syst. plant. II. p. 168. sp. 1. Flor. dan. tab. 677. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 129.*

Rossis *Weresk* (Верескъ).

Livonis *Gahrfschi*; Esthonis *Kammarik* vel *Kannarpik*. Fennis *Kanarwa*.

In Rossiae temperatae et debellatarum provinciarum Livoniae, Esthoniae, Lithuaniae sterilibus siccioribus ubique frequentissima et vastissima passim ericeta constituens. Ultra Uralense jugum sensim deficit, vix in Isetenfibus campis, rarissimeque apparet, ulteriori Sibiriae plane deest.

Varietas albo florens praecipue frequens in regionibus argilla alba substratis, ubi etiam *Verbascum Thapsus* et *Epilobium* frequentius albo florent (*vid. Pall. itiner. I. p. 25. 43.*).

PHILADELPHUS.

PHILADELPHUS coronarius.

PHILADELPHUS foliis subdentatis. *Lin. syst. pl. II. p. 473. sp. 1. Du Hamet arb. II. p. 297. tab. 83. Kniphof. есѣп. cent. V. t. 65.*

Rossice *Tschubuschnik*, *Pustoryl* (Чюбушникъ, Пусторылъ).

Frutex indigenus Caucasi in vastissimis fagetis et in rupestribus subalpinis humilioribus ad fluv. Didi Liachwi, circa rivuli Arapula ostium, deinde ad Phasin s. Rion fl. in districtu Radsha, circa fl. Lochuni ostium; In hortis harum regionum ignotus.

ROSAE.

ROSA canina.

ROSA germinibus ovatis pedunculisque glabris, caule petiolisque aculeis sparsis (uncinatis). *Lin. syst. pl. II. p. 530. sp. 14. Du Roy hort. harb. II. p. 359. Flor. dan. tab. 555. Blakwell. icon. t. 8. Gmelin. Fl. sibir. III. p. 177. n. 17.*

Rossis (*) *Schipownik* (Шиповникъ), fructus *Schip* (Шипъ); Malorossis *Schipschina* (Шипшина).

Lettice *Ehrksh, Wikku drihzeke*; Esthonis *Orjawits*; Fennis *Orjau-tuppura*. Permecis *Schupitschi*. Morduanis *Vergafyn-lengax*. Votjacis *Logges-pu*; Tschheremissis *Tschugar-ponda*; Ostiacis *Nesch*; Wassuganis *Antschich*.

Tataris *Güll*, fructus *Ji-barun* (fr. caninus); Tauricis *Gulæf*; Te-leutis *Tegenek*.

Georgianis *Eskili*; Armenis *Wart*. Dugoris *Vagale*.

Mongolis *Nochoin-chonschir*; Calmuccis *Nochoin-choschun*, i. e. caninae baccae.

Tungusis *Móvara*; Lamutis *Itakri*; Coraecis *Pitschkütschan*.

Camtschadalis *Kéhusch, Kauhaschù*; Ukinzis in Camtschatea *Kehnid-schid*. Curilis *Mauni, Kópokon*, baccae *Sarankop*.

Vulgatissimus frutex in totius Rossiae temperationis et praesertim australioris dumetis elatis apricis, frequens etiam in Sibiria citeriore et in deserto Kirgiso-Tatarorum, frequens inter promontoria Caucasi; sed deest in maxime borealibus. Occurrit passim petalis albis florens.

Tatari virgulta et praesertim radices Rosarum concisas aquae incoquunt, loco theae; quod et Rossorum quidam, praesertim in Sibiria, imitantur et virtutem hujus potus cardiacam, exhilarantem laudant. Ad Volgam Rosi e floribus rosarum fermentatione parant spiritum (*Schipovnaja vodka*), quem cor roborare perhibent. In Ucraina etiam saccharo et melle condiuntur flores.

(*) Nomina gentilia hic allegata universa generica sunt et pro omni Rosae sylvestri specie assumuntur.

R O S A alpina.

ROSA germinibus ovatis glabris, pedunculis petiolisque hispidis, caule subinermi. *Lin. syst. plant. II. p. 529. sp. 13. Jacquin. Flor. austr. III. p. 177. n. 14.*

Rosice *Schipovnik nagornyi* (Шиповникъ нагорный).

In apricis aequae ac sylvestris montium altaicarum frequentissima, plane inermis, tota ibi insolata montium latera, cum Rubo idaeo, obvestiens; copiosissima etiam per reliquam Sibiriam ab Uralensi jugo usque in Dauriam, et in planitiem apricam elatam Sibiriae excurrens, vulgaris in campis Isetenibus, ad Obum, Irtysem et Jeniseam, ubi magnos praesertim et pulposos fructus profert; sed in his omnibus regionibus plerumque variat, ramos magis minusve confertim hispida spinis capillaribus, patentibus, in antiquiore ligno detritis, quam etiam varietatem Cel. Jacquin observat. Adscendit etiam in frigidiora alpina, ubi pumila, tenuissimis virgis, fronde tenera rara, foliolis paucioribus, pedunculis elongatis.

Frutex erectus, diffusus, altitudine a sesquipedali ad quadripedalem varians, truncis fuscis inermibus, ramis tenuibus, modo laevibus, modo undique spinoso-hispidis, spinis setiformibus, gryseis, inaequalibus, patentissimis, vel reclinatis. *Fronde* mediocres, in alpino et sylvestro loco majores et rariores, petiolis in sicciore loco spinoso-asperatis, in udo solo laevibus paucifoliis. *Foliola* quina, sena, vel novena, ovato-lanceolata, versus apicem profundius serrata, subtus glauca; *variant* haec magnitudine et circumscriptione, modo magis ovalia, modo lanceolata; itemque acuta vel retusa et incisa, crenata, saepe in eodem frutice. *Pedunculi* ex omnibus fere geminis ramorum, asperati, foliati. *Calycis* lacinae subasperae, coloratae, margine tomentosae, apice foliaceo producto lineari, praesertim in macrophyllis. *Petala* intense rosea, basi pallida, submarginata. *Fructus* semper glabri, ruberrimi, insignes et pulposi.

Varietatem legi in montibus altaicis, foliolis quinis et septenis, lanceolatis, argute serratis, terminalibus hinc inde bi- vel trilobis incis; spinis setaceis sparsis, in summis ramis stipularibus; pedunculis glabris: quae forte specie distincta, sed e siccis speciminibus determinare nunc nolum.

R O S A dauurica.

ROSA germinibus pedunculisque glabris, aculeis stipularibus, petiolis subvillosis, foliolis semiferratis.

Rosae *Schipovnik sakamennyi* (Шиповникъ закаменный).

In Dauriae et Mongoliae transalpinae apricis et betuletis, cum Spirea chamaedrifolia, ubique copiosissima et simul florens Junio, a R. alpina distinctissima.

Frutex saepe quinquepedalis erectus, ramosissimus, ramis tenuibus, rigidis, laevibus, cortice fusco-testaceo obductis, spinis ad ramulorum origines et in annuis ramulis ad ortum foliorum geminis, patentissimis, subrecurvis, gryseis. *Fronde* alternae, stipulis angustis ferrulatis, petiolis pubescentibus, inermibus. *Foliola* septena, subaequalia, subtus pubescentia, lanceolata, basi integerrima, a medio versus apicem sensim profundius serrata, quaedam fere *Spireae chamaedrifoliae* similia, subretuso-crenata, pleraque acuta. *Pedunculi* glabri ex omnibus ramulis, folio et opposita stipula involucrati; *calycis* lacinae margine tomentosae, apice lineari foliaceo elongatae, petalis fere longiores. *Petala* saturate rosea, integra, magna. *Fructus* rubri, ovati (*).

(*) Plures in Sibiria dari Rosarum species, quam recensui, fere affirmaverim: sed inter itinera non facile determinantur, neque omnium florentia specimina legi, vel fructus observavi. Autoptae posthaec determinant haecenus neglectas, et Gmelini synonyma, mihi obscura, comparent.

R O S A caucasica.

ROSA caule inermi, germinibus pedunculisque glabris, pedunculis umbellatis aculeatis.

Rossice *Schipovnik gorfskyi* (Шиповникъ горскый).

Perpulchrae hujus Rosae specimen siccum accepi, in sylva montana ad Badshikevi Georgiae lectum Julio, e quo speciem utcumque describam, quae mihi a cognitis omnibus diversa videtur.

Caulis pars, in specimine praesens, inermis; *ramus* crassus, laevis, rectissimus. *Fronde*s magnae, ut in *R. centifolia*, quinato-pinnatae, vel cum accessorio pari inferius minore, summum ad flores ternatum; *petioli* aculeis 4. vel 5. recurvatis insignibus; *stipula* pubescente, undique subtilissime ferrata. *Foliola* magna ovato-rotundata, argutissime duplicato-ferrata, subaequalia, terminale longe petiolatum. *Umbella* terminalis quinqueflora, involucrata, *bracteis* ovato-lanceolatis subdentatis, altera foliolifera. *Pedunculi* et *germina* magna, glabra: *calycis* foliola basi lata, margine et intus tomentosa, apice elongata in foliolum petalis longius, lineare, aliquot dentibus fetaceis laciniatum. *Corollae* majusculae, rubicundae fuisse videntur.

R O S A parvifolia.

ROSA germinibus pedunculisque hispidis, caule petiolisque spinosissimis.

Rossis *Bjeloi Schipovnik* (Шиповникъ бѣлой).

In dumetis alpinis Osetiae cum *R. pimpinelloide* hanc legit et pro Rosa nob. *Halleri*, sub nomine *R. parvifoliae* posuit Cel. *Güldenstaedt*; mihi adlata specimina *R. arvensi Florae Dan.* t. 398. omnino simillima videntur.

Frutex bipedalis, diffusus. *Aculei* fuscescentes, in caule et ramis fetacei, conferti, patientes, recti, in petiolis breviores minusque crebri. *Fronde*s parvae, breves, *foliolis* septenis et novenis, ovalibus, minutis, elegantissime circumferratis; *stipula* longa, tenerrime ferrulata. *Flores* in summitate ramorum, e gemmis lateralibus crebri solitarii. *Pedunculi* fronde breviores, incrassati, hispidi. *Germina* (ut et *poma*) globosa, hispida. *Calycis* lacinae pollicares, ovatae, acuminatae, rarius pinnulis auctae, plerumque integrae. *Corolla* alba, suaveolens.

R O S A pimpinellifolia. Tab. LXXV.

ROSA germinibus globosis pedunculisque glabris, caule aculeis fetaceis rectis, petiolis scabris, foliolis obtusis. *Lin. syst. pl. II. p. 526. sp. 2.*

Rossis *Schipovnik tschernyi* (Шиповникъ черный).

Planta, quam describo, quaeque in paucis ab Europaea, cujus nomen praeposui, differt, copiosissime crescit in elatis campis et montibus declivibus apricis a septentrionali parte montium Altaicorum per Sibiriam et Songariam expansis, loca herbida amans et solum pingue siccum. Eadem, europeae omnino similis, frequens est in campis graminosis apricis Novae Serviae et Novae Rossiae.

Sibirica:

Sibirica: frutex elegantissimus sesquipedalis vel ad summum bipedalis, arbusculiformis, trunco undique spinoso, digiti minimi crassitie, ramosissimo, ramis in ovatam formam coarctatis. Spinae in trunco et ramis creberrimae, setaceae, transversae vel reclinatae, gryseae. Rami testaceo-rufescentes, alterne ramulosi, ramulis crebro foliatis, pluribus apice florescentibus. Frondes inter omnes generis minimae, petiolis rubentibus, modo glabris, modo spinuloso asperatis; stipulae angustissimae, auriculis latioribus, externis, ferratis; foliola plerumque septena, interdum novena vel quina, minimi unguis magnitudine, ovalia, circumcisa, argute duplicato-ferrata, rigidiuscula, scabra, magis minusve retusa, quibusdam fruticibus potius acuta. Pedunculi modo asperi, modo laeves, folio ternato et simplici, usque ad ipsum fere florem. Germen globosum, glabrum. Calyx laciniis lineari-adtenuatis, margine tomentosis, petalo brevioribus. Petala flavescenti-alba, subcordata. Pomum medio Julii jam maturum, globosum, nigrum, ficcum, insipidum, calycis laciniis coronatum.

In Novo-Rossica planta, tripedali: aculei robustiores, rariusculi, ut in planta hortensi, quam sub oculis habeo. Stipulae longae, integrae, petioli spinulosi. Folia septena. Pedunculi hispidi; calycis lacinae rarius pinnatae. Flores albi. — At in hortensi planta spinae majores et setaceae, intermixtae, foliola novena, infima minora; flores minores, quam iconis nostrae, similiter alba, calycis laciniis integris.

Not. Apud du Roy hort. herb. II. p. 356. n. 12. Rosae pimpinellifoliae descriptio minus in nostram quadrat, quam Rosae spinosissimae p. 33. n. 2. Priori flores pallide roseos tribuit, huic albos.

R O S A villosa.

ROSA germinibus globosis pedunculisque hispidis, caule aculeis sparsis, petiolis aculeatis, foliis tomentosis. *Lin. syst. pl. II. p. 527. sp. 8.*
Du Roy hort. herb. II. p. 341. n. 3.

Rossice *Schipovnik moschisty* (Шиповникъ мошиспый).

Coram habeo specimina florentia, initio Julii in montanis ad Tschuta lecta; datur etiam alibi passim in Caucaſo australiore.

Rami spinis rectis stipularibus binis. Petioli pilis glanduliferis hirsuti, aliquot spinulis notati; stipulae ferrulatae et glandulosis pilis ciliatae; foliola quina, subretusa, utrinque tomentosa, duplicato-ferrata et pilis glandulosis fimbriata. Pedunculi et globosa germina setis glanduliferis adspersa. Calycis lacinae hirsutae, alternae, pinnatifidae, laciniatae, petala aequantes. Petala rosea, mediocris amplitudinis.

RUBI.

RUBUS idaeus.

RUBUS foliis quinque-pinnatis ternatisque, caule aculeato, petiolis canaliculatis. *Lin. syst. plant. II. p. 532. sp. 1. Du Roy hort. herb. II. p. 376. Du Hamel. arb. II. p. 332. n. 7. tab. 56. Blakwell. icon. t. 289.*

Rossis *Malina* (Малина).

Lettice *Avenes, Aweeschni*. Esthnice *Waar-marjad, Warikud*; Fennis *Wapuka*. Permiansibus et Sirjaenis *Omytsch*; Tschheremissis *Engesch, Ipiw*; Morduanis *Insæ*; Votjasis *Lysemes, Ermen*; Tschuvafschis *Chamla-sirli*; Ostiacis *Entschege*.

Tataris *Uptschera, Umese, Kurca-dshilek*; Baschkiris *Dshilek*; Chivenibus et Persis *Bukurtlén*. Teleutis *Kuperei*.

Calmuccis *Jandigari, Ulan-Ukir*. Georgianis *Dschoti*; Ossis *Manarch*; Dugoris *Ninach*.

Tungusis *Imiruka*. Camtschadalis *Otschkihyl*.

In sylvis praesertim montanis totius Rossiae et Sibiriae australis et temperatae copiosissimus frutex, passim magna spatia, praesertim in alpinis Sibiriae australioris promontoriis, denso virgulto obtegens et plantas vix non omnes suffocans. Ultra Lenam quoque et in Camtschatca a *Stellero* observata fuit, sed plerumque sine fructu, aut perexiguo et mutilo. *Varietas* baccis albis etiam spontanea circa Moscuam occurrit. *Bacca* maturescit Julio, frequentissima tunc esca urforum, qui inde quasi ebrii redduntur, quod etiam homini a copiosiore esu accidit. Non solum recentes, sed etiam siccatae inter Rossorum cupediis sunt. Fit ex iis vini species (*Malinovka*) et hydromel. Copiose etiam saccharo et melle condiuntur. Possent pro destillatione spiritus communis adhiberi cum multis aliis baccis nostratibus.

Not. Hic videtur inferenda Rubi species, quam *Stellernus* in Americano itinere, ad Promontorium S. Eliae fugitivo oculo observavit, et in *Catalogo plantarum sub finem Julii in promontorio illo Americes sub gradu latitud. 95. observatarum*, his verbis recenset: RUBUS americanus erectus, non spinosus, fructu rubro, ovato, maximo, perianthio tenuissime laciniato, coccineo. Addit: „In maxima copia ibi locorum occurrere; fructus proferre nuce moschata „majores, superne non perforatos, ovatos, ac procul dubio optimi saporis, nondum autem „omnimodo erant maturi. Fruticem esse tres quatuorve cubitos altum, foliis similibus Rubi „idaei, perianthio pulchre ad oras laciniato ac superiori superficie intense coccineo., An Rubus canadensis fuerit?

R U B U S fruticosus.

RUBUS foliis ternatis, caule petiolisque aculeatis. *Lin. syst. pl. II. p. 534. sp. 7. Du Roy hort. harb. II. p. 372. Du Hamet. arb. II. p. 232. n. 1. tab. 55.*

Rossis *Jeshevika* (Ежевика).

Lettice *Kassenaji*, *Kasaohges*; Fennis *Koiran-Wapuku*; Esthonis *Poeld* - vel *Kitse-marjad* (Baccae campestres vel caprinae); Tschheremissis *Tschem-Egefeh*.

Tataris *Kupanos*; Baschkiris *Karagât*; Kirgisibus *Karâ-Bildurgan*; Tauricis *Birjulgên*.

Calmuccis *Ukir-charâ-biildshirgenæ*.

Armenis *Masch*; Georgianis *Makvali*. Dugoris *Sadara*.

In temperatis et australioribus Rossiae ripis et dumetis, et per Kirgisiorum deserta, ut et in Livonia passim vulgaris, sed magis localis praecedente, nec sylvarum subalpestrium amans. *Fruktus* minus aestimantur, ad Volgam inferiorem frequentiores.

Apud nos folia plerumque ternata. *Variat* caeterum secundum clima et solum: In Persia *Gmelinus* observaverat *Varietatem*, cujus specimina habeo, toto caule, cum aculeis, petiolis, foliorum pagina inferiore, pedunculis et calycibus continuo tomento albo obductam, roseo florentem, foliisque subrotundis, vix acuminatis, inaequaliter ferratis diversam, quae tamen Astrachaniae in horto vulgaris fere habitum induebat, et flores albicantes proferebat. Eadem in Persia passim tomentum exuit, praesertim adultior, cum fructum maturat.

R U B U S caesius.

RUBUS foliis ternatis subnudis, lateralibus bilobis, caule spinuloso tereti. *Lin. syst. pl. II. p. 534. sp. 6. Du Roy hort. harb. II. p. 375.*

Rossis *Komonika* (Комоника); ad Volgam *Birusâ* (Бирюзâ).

In australioribus Rossiae ad Volgam, Tanaiin et Dynaprin dumetis riparum intermixta occurrit; dicitur etiam circa Moscuam crescere, et in campis Barabensibus observavit *Falk*; mihi in Sibiria non oblatum est.

R U B U S saxatilis.

RUBUS foliis ternatis nudis, flagellis reptantibus herbaceis. *Lin. syst. pl. II. p. 536. sp. 12. Flor. dan. t. 134.*

Rossis *Kostæniza* (Костяница) i. e. officulosa bacca.

Fennis *Lilúka*; Esthonis *Lillákad*, *Limmokad*; Permienfibus *Setaoesch*, i. e. bacca Bonasiae; Morduanis *Eida-lopat*. Ostiacis *Kuskatschuk*.

Tataris *Kusergil*, *Tschertak*; Baschkiris *Burtugòn*; Kirgisfis *Kisil-Bildurgàn*.

Calmuccis *Sadlagàn*, *Mórin-Byldshirgàn*.

In sylvis glareosis et montanis totius Rossiae, etiam maxime australis, frequens, neque per Sibiriam etiam orientaliorem deest; sed maxime septentrionale clima respuit et sicciore solo delectatur. *Baccae*, magnis acinís scatentes, copiose tamen eduntur et sacharo vel melle condiuntur.

R U B U S Chamaemorus.

RUBUS foliis simplicibus lobatis, caule inermi unifloro. *Lin. syst. pl. II. p. 536. sp. 14. Flor. lappon. 208. tab. 5. fig. 1. Flor. dan. t. 1.*

Rossis *Morofchka* (Морошка).

Lettonice *Lahzenes*; Esthonis *Murra-kad*; circa Revaliam *Kaartad*; circa Dorpat *Kæbbarad*. Fennis *Muran*. Permienfibus *Myrpan*; Ostiacis Obenfibus *Palgo*; Waffuganis *Moroch*.

Tataris *Marak*, *Murak*.

Samojedis *Mórenga*; Tungusfis *Moróngá*. Lamutis *Tschikmat*.

Coraecis *Jettyet*; Camtschadalis *Schije*. Curilis *Apnimenip*.

In uliginosis septentrionalibus Rossiae et Sibiriae frequentissima, versus mare glaciale integros tractus, promontoria et insulas maxime boreales, v. gr. Kanin-nos, Nova Zemlja, Promontoria Obensia, cet. fronde sua obumbrans et copiosis baccis, Julio et Augusto maturescentibus, et in arcticis terris magnitudine et gustu praecipuis, copiosum pabulum avibus, et egregium cibum antiscorbuticum homini praebens. *Fruítus* apud Archangelopolitanos magna copia in doliolis probe clausis superfusa aqua condiuntur et sic paratae diu durant, imo pro antiscorbutico usu in classe navali et domestico, copiose Petropolin transvehuntur. Abundat etiam in Camtschatca et Insulis versus Americam sitis.

RUBUS arcticus.

RUBUS foliis ternatis, caule inermi, unifloro. *Lin. syst. pl. II. p. 536. sp. 13.*
Flor. lapp. 207. tab. 5. fig. 2. Flor. Dan. tab. 488. Buxbaum.
plant. centur. V. p. 13, 26. Amman. ruthen.

Rossis *Knæsheniza* (Княженица) i. e. Principalis bacca.
 Permienfibus *Namur*. Tataris *Kustifchi*.

Elegans et fapidiffimo fructu insignis planta in borealibus et praefertim alpeftribus Rossiae et Sibiriae ufque in Camtschatcam et infulas orientalis Oceani crefcit, minus vero abundat quam praecedens, et fporadica occurrit. Minus quoque ad arcton extenditur, quam Chamaemorus, nec ad oram maris glacialis pertingit. *Fructus* egregius praefertim crudus comeditur. Vinum in Sibiria orientali parant amphoram fucci baccarum, cum hydromelle cito fermentato, coquendo, iterumque fermentando; quod clarificatum in lagenis bene obturatis ultra annum durat.

PUNICA.

PUNICA Granatus.

PUNICA foliis lanceolatis, caule arboreo. *Lin. yft. pl. II. p. 480. sp. 1.*
Blakwell. icon. tab. 97. 145. Du Hamel. arb. II. p. 193. tab. 44.
Hablizl. descr. taur. p. 77.

Rossis *Granatnik*, *Granadi*, et *Gratoschnoe derevo* (Гранатникъ,
 Гранадн, Грапошное дерево).
 Tataris *Nar*; Perfis *Narinsche*.
 Georgianis *Bradseuli*.

In australibus Caucafi, per Georgiam, paffim rupeftribus locis fpontanea. Hortenfis paffim etiam ad Terec fluvium et copiofe in maritimis Chersonesi tauricae inter Baluclava et Jalta, ubi translaticia e fylvis Natoliae, ideoque acida et parva poma proferens. Copiofa in fylvis Perfiae, ubi cortex fructus ad coria nigro tingenda adhibetur.

HEDERA.

HEDERA Helix.

HEDERA foliis simplicibus ovatis, lobatisque. *Lin. syst. plant. I p. 568.*
sp. 1. Du Roy hort. herb. I. p. 300. Du Hamel. arb. I. p. 289.
t. 150. Blakwell. ic. t. 188. Hablizl. descr. cherson. taur. p. 110.

Rossis *Bljufsch, Pljufsch* (Блющъ, Плющъ). Astrachanensibus
Smjeownik (Змѣовникъ).

In nemoribus maritimis orae meridionalis Tauricae passim arborum antiquorum truncos ob-
 vestit. In Novae Rossia quoque sylvis dicitur dari. At in reliquo Imperio et in omni Sibiria
 deest, neque hyemes Rossicas, nisi maxime australium, sub aprico perfert. Maxima Hederae,
 praesertim integrifoliae, copia in sylvis Persiae mari Caspio adjacentis, ubi copiose floret.

PERIPLOCA.

PERIPLOCA graeca.

PERIPLOCA floribus interne hirsutis, terminalibus. *Lin. syst. plant. I.*
p. 603. sp. 1. Du Roy hort. herb. II. p. 1. Du Hamel. arb. II.
p. 103. t. 21.

Rossis *Obwoina, Powoinik* (Объвойна, Повойникъ); ad Terec fl.
Shidownik (Жидовникъ).

Tataris *Sac-modon*.

In nemorosis ad fl. Cuma atque Terec et passim per convalles Caucasi, arbores scandens et
 volubili ligneo caule constringens, occurrit. Forte etiam in Chersoneso taurica. *Lignum* re-
 cens odore subviroso, amygdalino; tenacissimum ad stapedes nomadum, aliosque usus domesti-
 cos adhibetur.

ATRAGENE.

ATRAGENE.

ATRAGENE alpina. Tab. LXXVI.

ATRAGENE foliis duplicato ternatis, petalis exterioribus quaternis.

Lin. syst. plant. II. p. 640. sp. 1. Gmel. Flor. sib. IV. p. 194.

Rosice appellari potest *Wjetwina* (Вѣшвина).

In saxosis, Cama praesertim australioribus, Uralensis jugi, et hinc secundum alpestrem catenam Sibiriae, usque ad orientalem fere Oceanum, vulgaris suffrutex, inter arbuscula sylvarum, ulnari imo biulnari quandoque altitudine excresecens; Junio floribus superbit, seroque autumnio copiosis feminiferis capitulis pennatis oculos allicit.

Vimina infra calami ad summum crassitie, supra culmi triticei, grysea, subramosa, debilia, quae, nisi arbutis implicentur, procumbunt; nodosa, internodiis flexuosis, quadripollicaribus. *Folia* ex omnibus nodis annuis utrinque bina, cum intermedio plerumque flore, inter aliquot squamas membranaceas prodeunt, in herbaceis ramulis opposita, patentissima, longe petiolata, biternata, subpubescentia: *Foliola* lanceolata, acuminata, profunde serrata, in nostrati planta saepe terna basi subcoalita, vel laterali hinc inde foliolo eliso imperfecta. *Pedunculus* foliis longior, rectus, proxime ad florem cernuum inflexus, pubescens. *Petala* quatuor interiora (ceu calyx) magna, alba, patentia, oblongo-lanceolata, extus tenuissime pubescentia, interiora circiter quatuordecim, quorum quatuor lineari-spathulata (*fig. A. B.*), circa stamina erecta, alba, vix staminibus longiora. *Stamina* circiter viginti, filamentis membranaceis dilatatis, albis. *Germina* ultra 50. *stilo* albo villoso terminata, staminibus breviora; excresecunt haec, post petalorum et staminum lapsum, in semina grysea, elongata, in setam sesquipollicarem, villis longis, albidis, sericeis tenerrime plumosam.

Planta austriaca, quam Cel. *Jacquin* misit (*Flor. austr. III. p. 241.*) ab Atragene nostra differt foliis latioribus, grossius serratis, petalis externis lanceolato-acuminatis coeruleis; simillima caeterum structura et statura. Nostra in hortis Moscuæ et Petropoli nihil mutata floruit; vix tamen magis distinguenda videtur ab ista, quam *Trollius asiaticus* ab europæo, vel *Aquilegiae grandiflora* varietas sibirica, a vulgari.

Icon nostra ramum plantae, ad *A.* structuram floris, et ad *C.* capitulum seminibus plumosis maturis obsitum proponit.

ATRAGENE ochotensis.

ATRAGENE foliis triternatis, petalis exterioribus sex, interioribus linearibus.

Rossis *Wjetwina ochozkaja* (Вѣшвина охотская).

Plantam ex unico specimine sicco aliis curatius observandam trado, quam forte alio tempore icone illustrabo. Specimen, quod habeo, circa *Ochozk* lectum fuit, et in *Stelleri catalogo plantarum* de hac specie, quam nomine: *Clematidis repentis* coeruleae et purpureae recensuit, nihil invenio, nisi quod ad rivos Tata et ad Marecanum, usque versus mare Ochotense crescat.

Folia opposita, cum intermedio flore, e gemma squamis acuminatis villosis imbricata prodeunt: patentissima, biternata. *Foliola* distinctissima, ovata, serrata, minus profunde incisa, nec acuminata, glabra. *Pedunculus* rectus, foliis paulo longior, flore parum nutante. *Petala* externa sex, breviora, quam in praecedente, ovato-oblonga, patentia, tenerrime pubescentia: interiora plura, breviora, lineari-acuminata, subpubescentia. *Germina* cum stylis albo-villosissimis, conferta, multo copiosiora, quam in priore.

Vol. I. Pars II.

S

PALLASIA.

PALLASIA.

PALLASIA Pterococcus. Tab. LXXVII. LXXVIII.

PALLASIA caspica. Lin. suppl. plant. p. 37. gen. 1395. p. 252.

Pterococcus aphyllus. Pallas. itin. vol. II. p. 738. n. 109. tab. S. vol. III. p. 536.

Rossis Astrachaniae Kislez (Кислецъ).

Calmuccis Torlok. Kirgiso-Tataris Djurgun vel Jurgun.

Singularis frutex, magna copia proveniens in aridis arenis *Naryn* (Calmuccice) seu *Rynpeski* Rossice dictis, inter Volgam et Rhymnum medio deserto versus mare Caspium extensis, ubi clivos integros passim obvestit, ad humanam altitudinem excrescens, radicibus saepe plus quam orgyalibus usque ad scaturiginosa arenae strata descendens. Abundat etiam in collibus sabulosis infra Samian-gorodok secundum Volgam sitis, et versus Astrachaniam passim, itemque in insula quadam arenosa Volgae fortalitio Tscernojarsk opposita, et ad ostia Cumae arenis prope mare Caspium obruta. In desertis Tatariae magnae passim occurrit, imo usque ad Songariam extendi prodidit *Falk* (*itin. II. p. 198*).

Radicis senioris hyeme effossae truncus, transversim sectus, in taleolorum superficie exsudat gelatina copiosa, gummi *Tragacanthae* aemula, et simile gummi copiosius e rasura radicis emulsione elicitur, itidem uti *Tragacantha* tumescens, primum hyalino-pallens, admixta calida aqua lutescens, subdulce, aegre siccandum, brevique fermentans. Truncus, ut et rami antiquiores, hinc inde tubera generant, e quibus Nomades fistulas tabacarias et cochlearia exsculpunt. *Ligni* fumum iidem oculis inflammatis conducere perhibent. Floret Majo usque ad Junii initium, secunda quoque vice, paucis floribus autumnis. Fructus adhuc viridis succulentus, acidulo et pomorum aemulo sapore sitim manducantium exstinguens. Maturi decidunt Julio. In arena profundius satae nuges satis cito germinant, et folia duo feminalia quasi elatere quodam una nocte citissime erumpunt, fere pollicaria, filiformia, citoque eriguntur. Dehinc junci alterne protruduntur, citoque adolescunt sine foliis; fruticuli jam secundo anno primos flores, sed solitarios vel geminatos et paucos promunt.

Frutex adultus tri- vel quadripedalis. *Radix* crassitie fere carpi, rubens, funibus paucis orgyalibus, immo biorgyalibus, in profundum descendens, in humidioribus arenis magis superficialis. *Truncus* contortus, brevis, inconditus, statim in ramos subdivisus, tenui libro nigricante corticatus, *ligno* (*tab. C. 22*) rufescente-gryseo, valde poroso, fragili, sed durissimo. *Rami* primarii crassitie digiti, erecti, dichotomo-subdivisi, nodoso-articulati, cortice aequali, pallide gryseo, striato obducti. *Junci* annui herbacei, e quibus rami fiunt, primo vere velut e vaginis tenuissime membranaceis propullulant, laete virides, graciles, articulati, et in nodis fragiles, dichotomi, hinc inde seta, quasi foliolo, notati, ex articulis florescentes. Internodia horum rectissima, longa, filiformia, apice crassiora et limbo tenui, sublabiato coronata, quo superiora recipiuntur ab inferioribus. Horum praecociosiores firmantur in ramos lignescentes, teneriores hyeme decidunt. *Flores* copiosissimi etiam e ramulis lignescentibus, ex eodem articulo plures, cernui, pedunculo e vaginula membranacea prodeuntes, ante florescentiam trigonoglobulosi, nervo petalorum exteriorum viridi. *Corolla* alba, pentapetala, *petalis* persistentibus, concavis,

concavis, patentibus, duobus interioribus paulo majoribus. *Stamina* 15. plerumque 17. rarius 12 vel 13. *antheris* globofo-didymis, kermesini pulcherrimi coloris, maturiores polline flavae. *Germen* viride, conicum, quadrangulare, *stylis* plerumque tribus, raro binis vel quaternis, recurvis, albis, *stigmatibus* capitatis. *Fructus* nux oblonga, tetraëdra, carinis in tenuem cristam productis, cui adnata ala orbiculata vel subovalis, membranacea, a disco versus marginem striata atque subundulata, apice bifida, circum oram denticulata et fissilis. Alae quatuor circa nucem undique connivent, ante maturitatem pallide virescentes, dehinc pallescentes, oris purpurascentibus, siccae, denique rufo-testacei seu cinnamomei coloris, tumque situ quasi contortae apparent. *Nucleus* oblongus, tetraëdrus, inter angulos profunde exsculptus, corculo centrali, per apicem nucis erumpente.

Polygonoides Ephedrae facie, quod *Tournefortius* (*Voyage au Levant vol. II. p. 147. icon.*) in declivitate montis Ararat legit, mihi cum Pterococco omnino convenire videtur, nisi quod alae fructus forte detritae fuerint. Cel. tamen *Schreber* in litteris asseverat, diversam esse, licet ejusdem generis speciem, pro qua Illustriss. *Linnaeus* quondam alienam plane plantam, nomine *Calligoni polygonoidis* (*Syst. plant. p. 612.*) descripsit. — Affines Pterococco plantae etiam videntur: Polygonum juncoides scoparium ex insulis fortunatis *Plukenet. phytogr. tab. 311. fig. 3.* et Polygonum fruticosum aphyllon corniculatum minus *Barrelier. icon. 1034.*

Iconum nostrarum altera (*Tab. LXXVII*) varietatem fruticis patulam, vel subprostratam, quae passim occurrit, cum floribus, simul ramulos cum fructu immaturo virescente, et adultiore colorato, exhibet. Altera (*Tab. LXXVIII*) varietatem erectam proceram, ramulum nodis deformatum, fructum maturum et dissectum, et floris structuram refert.

TAMARICES.

TAMARIX pentandra. Tab. LXXIX.

TAMARIX floribus pentandris. *Lin. syst. pl. I. p. 739. sp. 1. Du Hamet. arb. II. p. 300. tab. 85. Blakwell. icon. t. 331. fig. 2. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 116.*

Rossis *Grebenschik* (Гребеншикъ); ad Astrachaniam *Shidowinnik* (Жидовинникъ).

Tataris *Sylgan*; Nogais *Dschylgun*; Tauricis *Silgin*; Bocharis *Tscholgan*; Chivenibus *Dungu*; Kirgiso-Tataris *Dshangul*.
Calmuccis *Sochor*, *Selgai*.

Ad Terec, Volgam, Rhymnum, aliosque Tatariae magnae rivos et fluvios, itemque ad australes rivos Chersonesi tauricae, ripas et insulas passim, praesertim ubi solum saluginosum amoenissime exornat, modo fruticeti instar, modo arbusculis plurium orgyarum altitudine, pulcherrime in Cupressi formam pyramidatis. Ad sinus quoque maris Caspii arenosos passim frequens. Ad Irtin et in Barabensi deserto raris virgultis circa lacus salios occurrit, in magis orientalibus plane deficit. Copiose florescit a medio Maji ad Junium, denuoque rarioribus spicis Augusto, quum seminales capsulae jam maturescunt.

Decoctum virgulti Tamaricis nostrates et Nomades membris adponunt rheumatico vel arthritico dolore affectis, itemque contusis, et contra internas quoque laesiones bibunt. Lignum, ob duritiem, ad manubria scuticarum cet. adhibetur.

Radix ramosa, durissima. *Truncus* rectus, crassitie saepe carpi, ab imo ramosissimus, virgatus. *Lignum* (*Tab. C. fig. 12.*) durum, spongiosum tamen, fragile, alburno flavescente, intus gryseum, rufo-fasciatum; *cortex* testaceus, extus gryseus. *Rami* juniores herbacei, tennes, laete virides, laxè imbricati, foliolis minimis, acutis, alternis. *Spicae* in summis ramulis terminales, copiosae, paniculatae, rectae, filiformes, floribus confertis foliolo stipatis. *Flores* subpedunculati, globulosi, roseo-rubentes, fere adspectu *Ericae*. *Perianthium* persistens, campanulatum, quinquefidum, laciniis obtusis, erectis, apice coloratis, corolla triplo brevioribus. *Corolla* globoso-campanulata, pentapetala, petalis ovatis. *Filamenta* 5. thalamo inserta, filiformia, erecta, patentia, corolla duplo longiora. *Germen* conicum, longitudine corollae; *stigma* sessile trifidum, laciniis dilatatis, patentibus, pubescentibus. *Capsula* subulata, trivalvis, tota ab apice dehiscens, seminibus minutis, papposis referta. *Odor* plantae et florum vix ullus; *sapor* subadstringens.

Varietas singularis in maxime salitis et aridis deserti caspici, circa tractum arenosum Naryn et ad Usen fluviolum occurrit, altitudine orgyali fruticans, tota etiam virgis tomentosis, ramentosis, ramulis herbaceis crassioribus, tomentosis, foliolis longioribus incanis, dense imbricatis, et omnibus partibus confertior et crassior. *Spicae* tamen et flores simillima. Hanc praesertim elegantissimam varietatem icone *Tab. LXXIX.* expressi, vulgaris arboris tantum ramulum ad *A.*, florem ad *B.*, primordium capsulae post deflorescentiam ad *C.* et summitatem ramuli cum foliis ad *D.*

TAMARIX

TAMARIX germanica. Tab. LXXX.

TAMARIX floribus decandris, (bracteis flore longioribus). *Lin. syst. plant. I. p. 740 sp. 2. Du Roy hort. harb. II. p. 446. Flor. dan. tab. 234. Blakwell. ic. t. 331. Pall. itin. III. app. p. 719. n. 73. tab. F. fig. 2.*

Rossis et Mongolis in Dauuria *Batgü.*

In ripis glareosis torrentium Dauuriae alpestris, Montium altaicarum et Caucaſi, inter ſaliceta, in arbuſculam ſaepe aliquot orgyarum excreſcit; ad Maris caſpii littora, a parte Perſica, in media arena herbaceam varietatem (*B.*) craſſa radice quaſi caeſpitantem, cauleſque annuos, plus minus cubitales erigentem, obſervavit *S. G. Gmelinus*. In montibus Uralenſibus nuſquam occurrit. Mongoli Dauuriae ramos herbaceos pro thea coquunt et a Tibetanis ſacrificulis lignum fruticis in medicina adhibetur.

Arbuſtum aliquot ſaepe orgyarum, ſtatura tota Tamaricis gallicae. *Truncus* craſſitie brachii, *cortice* gryſeo, *ligno* fragili cineracente. *Rami* ſtriſtim erecti, longiſſimi, annui virgati, ramulis crebris alternis, pallidi vel rubicundi, extremo apice floridi. *Foliola* creberrima, linearia, plana, mollia, viſcente-glauca, in antiquioribus ramis in ſtipulas ſeu ſquamas membranaceas degenerantia. *Racemi* florum terminales, ſimplices vel compoſiti, *bracteis* ad flores ſtipuliſormibus, majuſculis, margine ſubcoloratis, magis minusve confertis imbricati. *Perianthium* pentaphyllum, laciniis oblongis, erectiuſculis, perſiſtentibus. *Petala* quinque purpuraſcentia, oblonga, obtuſa, reflexo-patentia. *Filamenta* decem, baſi in membranulam germen ambientem connata, quae dein, excreſcente capſula, in ſquamas quinque quadratas, duobus ſingula filamentis inſtructas dehifcunt. *Germen* trigonum, ſtigmate capitatum. *Pericarpium* (ut omnes partes) majus quam in *T. gallica*, conico-ſubulatum, trivalve; *ſemina* ad 30. pappo multoties longiore plumoſa.

In icone noſtra (*Tab. LXXX.*) ad *A.* ramus arboreſcentis ſtirpis, ad *B.* varietas caſpica ſubherbacea, ad *C.* flos exprimitur.

SALICES.

SALIX caspica.

SALIX foliis lineari-lanceolatis integerrimis glabris.

Rossis *Talnik tonkoliswennoi*, (Талникъ шонколишвенной).

In arenis inter australem Volgam et Rhymnum versusque Mare Caspium, itemque ad Sarpa et Cuma fluvios, locis aquosis et scaturiginosis frequentissima, versus septentrionaliora non extenditur.

Virgultum tenue, virgatum, saepius humanae altitudinis; rarius orgyam excedens. *Virgae* graciles, lentae, flavae, glaberrimae, nitentes. *Folia* stricta, absque stipulis, angustissime lineari-lanceolata, acutissima, integra, subtus glaucescentia. *Amenta* mascula non vidi. *Feminea* infra folia nuda, pollice vix longiora, glumis minus confertis obsita, erecta; *pappus* tenerrimus, non valde prolixus. A sequenti, amentis et foliorum glabritie, ut et virgulti colore distinctissima; foliis etiam longioribus. Tenuitate flagellorum *S. babylonica* fere aemulatur.

SALIX rosmarinifolia.

SALIX foliis integerrimis lanceolato-linearibus strictis sessilibus, subtus tomentosis. *Lin. syst. pl. IV. p. 232. sp. 27. Haller herb. II. n. 1644. Krascheninikof. Fl. ingr. p. 158.*

Rossis *Seroi Talnik* (Сѣрой Талникъ).

In aquosis circa Volgam, Tanaïm et forte alios australioris Rossiae fluvios, itemque circa Caspianam passim observata. *Vimina* fusca; *folia* tomento cinerascencia.

SALIX arenaria.

SALIX foliis integerrimis, ovato-lanceolatis acutis, supra subvillosis, subtus tomentosis. *Lin. syst. plant. IV. p. 231. sp. 13. Flor. lapp. n. 362. tab. 8. fig. o. q. Du Roy hort. harb. II. p. 408.*

Rossice *Bjeloi Talnik* (Бѣлой Талникъ).

In arenosis circa Tanaïm et per reliquam Rossiam temperatiorem passim observatur, foliis plerumque perfecte lanceolatis.

Amenta mascula, aequae ac foeminea, ovata, e gemma foliata creberrima: mascula villosissima, flosculis diandris; foeminea subvillosa, glumis stigmate fusco terminatis.

SALIX

SALIX monandra.

SALIX monandra, foliis subserratis glabris lineari-lanceolatis, superioribus obliquis. *Hofmann. sal. I. n. 1. tab. 1. fig. 1. 2. tab. 5. fig. 1.*
Haller helv. II. n. 1640. Lin. syst. pl. IV. p. 226. sp. 11. et 12.

Rossice *Sheltolosnik* (Желтолозникъ).

Ad Volgam australiorem non infrequens, forsân et in reliqua Rossia australiore.

Vimina plerumque intense lutea; folia acutissima, extremo tantum serrulata.

SALIX incubacea.

SALIX foliis integerrimis lanceolatis, subtus villosis nitidis. *Lin. syst. pl. IV. p. 231. sp. 24.*

Rossice *Maloi Talnik* (малой Талникъ).

Salices minores in genere Rossis *Talnik* (Талникъ); Tataris *Tall*.
Esthonis Hannapajo. Permienibus et Siraenis Bad vel Bag;
Vogulis Njörfi, ad Tschusslovajam Tip; Ostiacis Sachal vel Sagal.
Samojedis ad Petschoram Nerka; Obensibus Nero; ad Jeniseam
Niggi; Tomensibus Tjæba; ad Ket fl. Njaerch; Arinzis et
affinibus Doligit. Mongolis Azola. Tungusis Schehta; Lamutis
Set. Curilis Susu. Coraecis Jai. Camtschadalis Tschetschim.

In Rossiae etiam borealis pascuis udis, ut et in campis Sibiriae Isetenibus, Ischimenibus et Barabenibus frequens, vix ulnarem altitudinem aequans. Pygmaea in Ingriae paludibus abundat.

Salix foliis ex elliptico lanceolatis, integris, subtus sericeis, amentis longis et tenuibus.
Gmel. Flor. sib. I. p. 162. n. 17. mihi, ex specimine Herbarii Gmeliniani, a S. incubacea haud
differre visa est.

SALIX cinerea.

SALIX foliis subserratis oblongo-ovatis, subtus subvillosis. *Lin. syst. pl. IV. p. 234. sp. 30. Fl. lapp. n. 358.*

Malorossis *Losa* (Лоза). Rossice *Sivoi Talnik* (сивой Талникъ).

Circa Moscuam et in reliqua Rossia passim occurrit, sub finem Aprilis florens.

SALIX alba.

SALIX foliis lanceolatis acuminatis ferratis, utrinque pubescentibus, ferraturis infimis glandulosis. *Lin. syst. plant. IV. p. 234. sp. 31.*
Hofmann. salic. II. p. 41. n. 6. tab. 7. 8. Du Roy hort. harb. II. p. 400. Du Hamel. arb. II. p. 244. n. 1. tab. 64. Gmelin. Fl. sib. I. p. 158.

Rossis *Wetla* (Ветла), *Wetlovník* (Ветловникъ). Malorossis *Werba* (Верба).

Lettis *Witahlo*, *Wihtolh*. Esthonis *Pao-pu*, *Pajo*, *Ræmmal*.

Coraecis *Tykył*.

Ad omnes majores Rossiae et Livoniae fluvios, itemque ad Irin, in magnas passim arbores excrevit et ad excavanda monoxyla saepe caeditur. Decoctum foliorum vel corticis etiam Russi passim ad ulcerationes gangraenosas adhibere norunt. *Cortex* in Pharmacopoea Rossica officinalis. Circa Moscuam et Petropolin florescit saepe sub finem Martii.

SALIX vitellina.

SALIX foliis ferratis ovatis acutis glabris, ferraturis cartilagineis, petiolis calloso-punctatis. *Lin. syst. plant. II. p. 224. sp. 5. Du Roy hort. harb. II. p. 393.*

Rossis *Werba* (Верба).

In omni Rossia arbutum, sed satis procera provenit, forma foliorum *S. albae* simillima, sed glabritie eorum, amentis multo minoribus, et viminum colore flavissimo diversa. Pro palmis paschalibus hujus rami, amentis immaturis obsiti, in ecclesiis graeco-rossicis consecrari solent.

SALIX viminalis.

SALIX foliis subintegerrimis (repandis) lanceolato-linearibus longissimis, subtus sericeis, ramis virgatis. *Lin. syst. pl. IV. p. 233. sp. 29. Hofmann. salic. I. p. 22. n. 2. tab. 2. 5. fig. 2. Du Roy hort. harb. II. p. 403. Gmelin. Fl. sib. I. p. 162. n. 16.*

Rossis *Werbolos* (Верболозь); ad Terec fl. *Tatashennik* (Талаженникъ).

In Rossia passim, nec non in Sibiria, ad ripas fluentium, in arbuta magnae proceritatis excrevit. Varietatem, quam *Gmelinus* describit, longitudine foliorum eminentem, etiam ad Jeniseam fluvium, circa rivus Ssoon, Karysch, Askysch, et alios observavi. Huic foliorum margines evidenter repandi, pagina inferior quasi argentata.

SALIX

SALIX Gmelini.

SALIX foliis elliptico-lanceolatis, integris, subtus sericeis. *Gmelin. Fl. sibir. I. p. 163. n. 19.*

Hanc Salicem, praecedenti propiorem quam *S. capreae*, *Linnaeus* perperam pro hujus varietate posuit. Specimina herbarii *Gmeliniani*, quaeque ipse ad Jenisiam et Baicalem inque Dauuria legi, speciem distinctam confirmant.

Arbustis proceris et minoribus occurrit, *virgis* crassioribus, luteis vel fuscescentibus. *Folia* elliptico-lanceolata, integerrima, supra cana, subtus argentata. *Stipulae* in adultis nullae. *Amenta* inter gemmas foliiferas sessilia, nuda; *mascula* pollicaria, calamo tenuiora, pallescente villosa; *feminea* crassiora, confertim imbricata. Autumno folia evadunt longissima, margine subrepando, supra nudiuscula.

SALIX serotina.

SALIX foliis oblongis acutis integerrimis sericeis, stipulis lanceolatis deciduis. *Pall. itiner. III. p. 759. app. n. 135. tab. Nn.*

Rossis ad Volgam *Bjelolos* (БѢЛОЛОЗЪ).

Abundat in vadis arenosis et insulis Volgae australioris, inter Zarizyn et Astrachan, ubi, aestuante licet toto Aprili atque Majo sole, omnibus aliis arbustis fronde jam umbrosis, nudis virgis torpet, et sub initia demum Junii, decrecente tunc inundatione fluvii, gemmas explicat et amenta exserit, paulo serius Salice pentandra, quae ibi sub finem Maji floret. Cum praecedenti magnam habet affinitatem, sed tamen distincta videtur.

Frutex in vadis orgyalis vel ultra, in sicciore situ arborefcit, trunco brachiali. *Vimina* crassa, fragiliora, strictim erecta, virescente-grysea. *Folia* integerrima (intra gemmam marginibus revoluta) juniora ovato-lanceolata, sericeo-argentea; adulta oblongo-acuta, saepe dodrante longiora, mollia, subtus venosissima et incana. *Stipulae* utplurimum nullae, in ramulis luxuriantibus lineari-acutae. *Amenta* pedunculo, aliquot foliolis instructo, e gemmis lateralibus exserta: *mascula* sesquipollicaria, hirsuta, squamis confertis, staminibus longissimis; *foeminea* breviora, capsulis majusculis crebris, tomento albescentibus.

Forfitan *Salix aegyptiaca* *Lin.* huic fuerit affinis.

SALIX babylonica.

SALIX foliis lineari-lanceolatis ferratis glabris, ramis pendulis tenuissimis.

Lin. syst. pl. IV. p. 226. sp. 10. Du Roy hort. harbec. II. p. 397.

Gmelin. jun. itin. III. p. 309. tab. 34. fig. 2. Hablizl. descr.

taur. chersf. p. 82.

Rossis *Wawilonskaja Iva* (Вавилонская Ива).

In Chersoneso taurica passim provenit, sed translatitia, ut videtur, in hortis circa Bachtshifarai, ad rivos Alma et Catscha, circaque Sudac. In Persiae maritimis spontanea.

Truncus arboreus; *vimina* tenuissima, dependentia, luteo-grysea. *Folia* angusta, lanceolato-acuminata, ferrata, ferraturis remotis subulatis. *Stipulae* nullae. *Amenta* foeminea in pedunculis diphyllis, semipollicaribus vix majora.

SALIX triandra.

SALIX foliis ferratis glabris lanceolatis petiolatis, stipulis trapeziformibus.

Lin. syst. pl. IV. p. 224. sp. 6. Du Roy hort. harbec. II. p. 394.

Hoffman. salic. II. p. 45. n. 7. tab. 9. 10. Gmelin. Flor. sib. I.

p. 155. tab. 34. fig. 3.

Rossis *Lofkloi Talnik* (лосклой шальникъ). Cosaccis Terekienfibus *Tagalnik* (шагалникъ).

In ripis et paludosis montium Uralensium et Sibiriae passim a me observata, arbuftim et fatis procera excrefcens.

Amenta mafcula, cum pedunculo foliato bi- ad tripollicaria, flosculis magis, quam in ulla alia fpecie, inter fe remotis, fere verticillatim difpofitis, triandris et faepe pentandris. In arenofis humidis ad Terec fl. eandem observavit Cl. *Göldenftädt.*

SALIX fibirica. Tab. LXXXI. fig. 3.

SALIX foliis ovato-lanceolatis fuferratis tomentofis rigidiufculis, stipulis ovatis, fubdentatis.

Roffice *Talnik fibirskoi* (шальникъ сибирской).

In ulteriore Sibiria ad rivos fubalpinos Jenifeae, praefertim circa Karysch, deinde in campis alpeftribus udis Dauuriae, virgultis faepe vix humanam altitudinem aequantibus vel arbuftis majoribus passim occurrit.

Vimina lutea, recta, parum ramosa, virgata, pulchre flava, in multis juniore parte tota tomento-canescencia. *Folia* crebra, alterna, breviter petiolata, stricta, ovato-lanceolata, obfoletissimis rarisque denticulis subserrata, valde nervosa, rigidiuscula, in quibusdam tomentoso-alba utrinque, in aliis tantum subtus, imo interdum lanuginem fere plane exuunt. *Stipulae* persistentes, ovatae, acutissimae, uno alterove denticulo notatae. Ad ripas orgyali vel ultra altitudine arborefcit, foliis glaberrimis; viminibus ramosissimis, flavissimis, quasi laevigatis, stipulis nullis. At in convallibus udis, apricis virgatim et tomentosa crescit.

SALIX amygdalina.

SALIX foliis lanceolatis subserratis glabris petiolatis, stipulis femicordatis.

Lin. syst. plant. IV. p. 224 sp. 6. Du Roy hort. harb. II. p. 394.

Rossis *Mindalnoi Talnik* (Миндальной Тальникъ).

Circa Moscuam et alibi passim in Rossia temperatiore provenit, utut parcius visa.

SALIX myrtilloides.

SALIX foliis integerrimis glabris ovatis acutis, (subtus glaucis). *Lin.*

syst. plant. IV. p. 229. sp. 18. Flor. lappon. 357. t. 8. fig. i. k.

Rossis *Talnik golubischnoi* (Тальникъ голубишной).

In paludibus frigidis Ingriae, Lapponiae, Sibiriae alpestris et orientalis, imo totius plagae arcticae, frequentissima cum aliis Salicibus pumilis.

Ingrica pedalis et sesquipedalis, arbusculaeformis, calamo saepe crassior; Sibirica tenerior, vix pedalis, paulo tenuiore trunco. *Rami* alterni, satis dense foliati. *Folia* exstipulata, myrtilli foliis forma et colore simillima, quaedam obtusiuscula. *Sibiricae* folia teneriora et minora, subtus semper glauca. *Amenta* mascula semipollicaria, villosa, pedunculo folioloso, staminibus longis, flosculis rariusculis; foeminea capsulis paucis, glabris, longius pedunculatis. In orientalis Sibiriae solo demissiore procerior evadit, et amentis longioribus atque laxioribus.

SALIX arbutifolia.

SALIX foliis obverse-ovatis acutis ferratis glabris.

An *Salix pumila* folio ovali, basi ferrato. *Gmelin. Flor. sib. I. p. 160.*

tab. 35. fig. 2.

Rossice *Talnik Camtschatskoi* (Тальникъ Камчатской).

In alpinis circa Baicalem lacum et in omni orientali Sibiria, usque in Camtschatcam pumilis virgultis, instar praecedentis, crescit.

Vimina erecta, testaceo fusca, ramulis annuis brevibus, alternis, crebro foliatis obsita. *Folia* exstipulata, brevissime petiolata, obovata, acuminata, ferrata, versus petiolum adtenuata, sensimque subintegra. *Amenta* non vidi.

SALIX fusca.

SALIX foliis integerrimis ovatis subtus pubescentibus. *Lin. syst. plant. IV. p. 232. sp. 26. Flor. lapp. n. 365. tab. 8. fig. 5. Jacquin. Flor. austr. V. tab. 409.*

Rossis *Woloffskoi Talnik* (Волосистой Тальникъ).

In summis orientalis Sibiriae alpibus et in plaga arctica arbusculis supra terram reptabundo-divaricatis, vix pedali virgulto adscendentibus abundat. Circa Baicalem passim viminibus erectioribus, foliisque majoribus.

Folia semper integerrima, subtus praesertim juniora, pilis sericeis raris obsita et subfimbriata, in nostratibus laete viridia. *Trunci* antiquiores fusci, sed juniora vimina saepe fulvo-lutescentia. *Amenta* magna; *foeminea* capsulis confertis, pappum laxum emittentibus; *mascula* tenuia, sesquipollicaria, subhirsuta, filamentis brevibus.

SALIX divaricata.

SALIX foliis ovato-lanceolatis undato-ferratis glabris, ramis divaricatis.

Rossis in Dauuria *Talovoi Slanez* (Таловой Сланецъ).

In summo alpium Dauuriae cacumine Sochondo lectam a Cl. *Sokolof*, nec aliunde visam hic describo Salicem, quae omnium proxime ad *S. phylicifoliam* *Lin.* foliis accedit. Crescit inter saxa granitica, supra rupes prostrato-expansa.

Caudex crassitie digiti vel pollicis, ab ipsa radice dichotomo-ramosissimus, ramis brevissimis, rigidis, divaricatis, terrae adpressis, luteo-fuscis. *Folia* in extremis ramis crebra, in quibusdam lanceolata, integriuscula, in aliis fruticibus ovato-lanceolata, grossius ferrata, ferraturis subundatis obtusis; caeterum glaberrima, exstipulata.

Amenta foeminea inter folia subsessilia, aphylla, vix pollicaria, conferta, pappum densum fundentia.

SALIX arbuscula.

SALIX foliis subserratis glabris subdiaphanis subtus glaucis, caule suffruticoso. *Lin. syst. pl. IV. p. 227. sp. 14. Jacquin. Flor. austr. V. tab. 408. Gmelin. Flor. sib. I. p. 159. n. 13. tab. 35. fig. 1.*

Rossice *Talnik Tonkolistvennyi* (Тальникъ Тонколиственный).

In paludosis jugi alpestris Jablennoi chrebet, Dauuriam distinguentis, et passim circa Baicalem in subalpinis copiosissimum hoc virgultum, facie et circumscriptione foliorum Salicem glaucam *Lin.* satis referens.

Vimina tenuia, fusco testacea, virgata, pedalia et bipedalia. *Folia* ovato lanceolata, tenera, mollia, raris ferraturis notata, interdum subacuminata, juniora, ut et vimina annua, raris longisque pilis pubescentia et fimbriata, subtus glauca. *Stipulae* nullae. *Amenta* crebra, aphylla, magna, sed capsulis in foemina rarius dispositis.

SALIX

SALIX caprea. Tab. LXXXI. fig. 2.

SALIX foliis ovatis rugosis, subtus tomentosis undatis, superne denticulatis. *Lin. syst. pl. IV. p. 232. sp. 28. Flor. lapp. 365. tab. 8. S. Flor. Dan. t. 245. Gmelin. Flor. sib. I. p. 157. Hofman. Salic. I. p. 25. tab. 3 et 5. fig. 4.*

Rossice *Verba* (Верба), *Bredina* (Бредина).

In sylvis et ripis ficioribus arborea, in palustribus et pascuis fruticans, pumila in alpinis, per omne Imperium Rossicum, usque ad orientalem Oceanum et ab arctica plaga usque ad Caucasum et Dynaprin occurrit.

Variat uti statura, ita et foliorum forma et superficie: secundum aetatem et stationem admodum diversa. Sunt magis minusve oblongata, interdum obovato-obtusa vel extremo rotundata; magis minusve rugosa et undata, vel subferrata. *Stipulae* etiam varia magnitudine, integrae vel dentatae. *Amenta* semper crassa, sessilia, aphylla, tomentosa.

Varietas *Tab. nostrae LXXXI. fig. 2.* exhibita, in summis cacuminibus Uralensis jugi, v. gr. montibus Iræmel, Dzhigalga, Jaman, Imen, provenit: sesquipedalis, virgultis crassis, fulcis, nodosis, extremitate villosis. *Folia* minus rugosa, quam vulgari *Capreae*, plerumque acuminata, integerrima, exstipulata, subtus villosa. *Amenta* terminalia crassa, magna, tomentosa. — Eandem vernalem, sine foliis, ramis villosioribus, amentis masculis et foemineis flavo villosissimis, e plaga arctica ad Jeniseam accepi.

Hujus et aliarum *Salicum* fruticantium cortex a coriariis Russis praesertim ad praeparanda coria *Susty* dicta, requiritur.

SALIX acuminata.

SALIX foliis ovato-lanceolatis, subtus tomentosis, superioribus integris, inferioribus crenatis. *Hofman. Sal. II. p. 39. tab. 6. fig. 1. 2. Du Roy hort. harb. II. p. 407.*

Rossis *Werbolos* (Верболозь).

Species omnino a *Caprea* distinguenda, passim non solum in Rossia, sed et in Sibiria ad Obi aliorumque fluviorum alveos, ut et circa Baicalem satis frequens occurrit. Est autem eadem, quam *Gmelinus* (*Flor. sib. I. p. 163.*) pro *Capreae* varietate recensuit, quaeque est *var. γ. Linnaei*.

Distinguitur facile foliis minus rugosis et venosis, magisque acuminatis, tenerioribus, tomento subtus tenerrimo albicantibus.

SALIX Lapponum.

SALIX foliis integerrimis hirsutis lanceolatis. *Lin. syst. pl. IV. p. 230.*
sp. 22. Flor. lapp. 366. tab. 8. t.

Rosice *Loparskyi Talnik* (Лопарский Тальникъ).

Ramos speciminibus lapponicis quoad folia simillimos, sed foliis paulo villosioribus et latiusculis, e plaga arctica ad Obum et in alpinis circa Baïcalem lectos habeo.

SALIX lanata. Tab. LXXXII. fig. 1.

SALIX foliis ovatis undique villosissimis sessilibus integris, stipulis ovato-acutis.

Rosice *Talnik scherschavyi* (Тальникъ шершавый).

Species, ut videtur, a *Caprea* et *Sal. acuminata* distinctissima, sed sequenti admodum affinis, quam solum e *Dauriae* jugo alpino summo, circa fontes *Tschikoi* fl. a *Clar. Sokolof* lectam habeo, in reliqua *Sibiria* a nemine hucusque observatam.

Arbuscula, ut icon exprimit, pusilla, spithamalis, e trunco vix digitali ramosissima, diffusa, ramis subfastigiatis, fusco corticatis, extremis sericeo tomento obductis. *Folia* crassiuscula, ovata, subacuta, sessilia, integra, utrinque tomento sericeo argentato densissime villosa. *Stipulae* in summis ramis ovato-acutae, itidem villosae. *Amenta* (tantum foeminea habeo) majuscula, lateraliter, pedunculata, uno alterove foliolo stipata, capsulis tomento albis.

SALIX fragilis.

SALIX foliis ferratis glabris ovato-lanceolatis, petiolis dentato-glandulosis, (stipulis ferratis). *Lin. syst. pl. IV. p. 225. sp. 9. Du Roy hort. herb. II. p. 395.*

Rosice *Iwa* (Ива).

In Rosiae aquosis temperatis et australioribus passim occurrit, usque ad limites Caucasi.

SALIX pentandra.

SALIX foliis ferratis glabris, floribus pentandris. *Lin. syst. pl. IV. p. 223.*
sp. 3. Du Roy hort. herb. II. p. 392. Gmelin. Flor. sib. I.
p. 153. tab. 34. f. 1.

Rossice *Tschernotal* (Черношаль).

Per omnem Rossiam et Sibiriam circa ripas fluviorum et rivulorum, etiam alpestrium frequens est, *pappo* omnium sui generis maxime prolixo et ad usus oeconomicos forte commendabili eminens.

SALIX arbuscula.

SALIX foliis subferratis glabris subdiaphanis subtus glaucis, caule suffruticoso. *Lin. syst. pl. IV. p. 227. sp. 14. Flor. lapp. 352. t. 8. e.*
Jacquin. Fl. austr. V. t. 408. Gmelin. Fl. sib. I. p. 166. n. 21.

Rossice *Talovoi Jernik* (Таловой Ерникъ).

In paludibus frigidis turfosis Rossiae borealis et Ingriae, dein a montibus Uralensibus per Sibiriam passim, usque ad orientalem oceanum occurrit.

Suberecta *virgis* tenuibus, pedalis et sesquipedalis, subramosis, fuscis, vel fusco-lutescentibus. *Folia* lanceolata, vel ovato-lanceolata, subserrata, tenera, subtus glauca. *Amenta* foeminea copiosa, magna, uno alteroque foliolo stipata, capsulis rarius dispositis.

SALIX lanuginosa.

SALIX foliis utrinque lanuginosis ovato-lanceolatis. *Lin. syst. pl. IV.*
p. 230. sp. 21. Flor. lapp. 368. tab. 7. fig. 7. tab. 8. n. x.

Rossice *Sedyi Talnik* (Седый Тальникъ).

In paludibus transbaicalensibus, praesertim in jugo Jableny, frequens.

Spithamalis vel vix major, *trunco* tenui, in *ramos* divaricato, luteo corticato. *Ramuli* juniores pubescentes. *Folia* in nostrate ovato-lanceolata, integerrima, tenera, pallide viridia et utrinque tenerrima lanugine obnebulata, ut male lanatam appellaverit *Linnaeus*.

SALIX hastata.

SALIX foliis ferratis glabris subovatis, stipulis femicordatis dentatis.

Lin. syst. plant. IV. p. 225. n. 7. Flor. lapp. 354. t. 8. g.

Gmelin. Fl. sib. I. p. 156. n. 10.

Rossice *Slivolistvennaja krylataja Verba* (Сливолюственная крылатая Вербя).

In Rossiae et Sibiriae pascuis et sylvis udis, ut et ripis passim, virgultim et arbusculae statura crescit.

Rossica et Ingrica petiolis brevissimis, ut folia fere sessilia sint; Sibirica habet folia longe petiolata, adeoque a stipulis remota; praeterea ferraturae foliorum crebriores, magis imbricatae, venae teneriores, divisura diversa et sine anastomosibus primariis, ut videatur fere specie distincta. *Ramuli* teneri in utraque subvillosi. Posterior satis procerae saepe arbores in ripis efficit, crebris rosis a Cynipe ortis, ramos terminantibus obfessa.

SALIX rhamnifolia.

SALIX foliis ovatis obtusis ferratis glabris, subtus glaucis. *Gmelin. Flor.*

sib. I. p. 159. n. 13. tab. 35. fig. 1. A.

Rossis *Crugolistvennyi Talnik* (Круглолиственный Тальник).

In paludibus subalpinis Sibiriae ab Obo usque ad Baicalem passim lecta, mihi quoque ab omnibus aliis, quas vidi, speciebus distincta videtur.

Virgae vix pedales, spadiceae, subramosae. *Folia* glaberrima, ovata, versus petiolum magis producta, apice rotundata, obtuse ferrata seu crenulata, subtus magis minusve glauca. Reliqua *Gmelini* descriptio loquitur.

SALIX berberifolia. Tab. LXXXII.

SALIX foliis sessilibus ovatis dentato ferratis venosis nitentibus. *Pallas*

itin. III. app. p. 759. n. 134. tab. Kk. fig. 7. Gmelin. Fl. sib. I.

p. 191. tab. 35. fig. 3.

Rossice *Talnik-Slanez-sasubristii* (Тальник-сланецъззубристий).

Crescit tantum in rupibus calvis montium excelssimorum Dauuriae, juxta nives, Rhododendro Chrysantho plerumque comes. *Stellurus* varietatem virgis magis elongatis in Camtschatca legerat.

Dauurica

Daurica nostra, quam icone expressi, *fruticulus* est supra saxa muscosa prostratus, magnitudine circiter Arbuti alpinae: *trunco* ad summum digitum minimum aequante, *cortice* luteolo, subarticulato, ad truncum magis scabro; *ramis* breviculis, tortuose confertis. (At Camtschaticae Stellerianae: virgae pedales et sesquipedales, tenuius protensae). *Folia* in extimis ramis confertissima, parva, ovata, venis crassiusculis reticulata, nitidula, rigida, sessilia, per ambitum ferrato-dentata: *denticulis* distantibus, patentiusculis, acuminatis, inaequalibus. Exsucca quoque folia hyeme non decidunt, sed sensim absumuntur et etiam sub nive virent aliqua, quae gemmae hybernanti, (terminali, globosae, luteae) sunt proxima. *Amenta mascula*, inter antiqua folia, e gemmis terminalibus, longitudine folii, tenuia, squamis distantibus, villosis, dian-drin et triandris; *foeminea* folio breviora, capsulis paucis, majusculis, confertis, quae valvulis revolutis edunt pappum vix longiorem. In masculo frutice rami tenuiores, magis elongati; folia minora, ferraturis crebrioribus imbricatis. — Icon plantam foemineam torosioram et brevius ramosam exprimit.

SALIX retusa.

SALIX foliis subserratis glabris obovatis obtusissimis. *Lin. syst. plant. IV.*

p. 228. sp. 16. Vossion. mus. II. p. 18. tab. 1. Gmelin. Flor. sib. I.

p. 160. n. 14. tab. 35. fig. 2.

Rossice *Travænoi Talnik* (шравяной Тальникъ).

In Sibiria orientali et Camtschatca lecta specimina habeo helveticis simillima, vix *S. herbaceam* magnitudine excedentia. In plaga arctica eandem legit Amic. *Sujef.*

SALIX herbacea.

SALIX foliis ferratis glabris orbiculatis. *Lin. syst. pl. IV. p. 228. n. 15.*

Flor. lapp. 355. t. 8. fig. h. t. 7. fig. 3. 4. Flor. dan. tab. 117.

Rossice *Talovaja Karla* (Таловая Карла).

E plaga arctica ad Obum specimen unicum adlatum habeo; in alpinis et orientalibus Sibiriae nec mihi, neque aliis oblata est.

SALIX reticulata.

SALIX foliis integerrimis glabris suborbiculatis, subtus reticulatis. *Lin.*

syst. pl. IV. p. 229. n. 17. Flor. lapp. 359. tab. 8. fig. 1. tab. 7.

fig. 1. 2. Flor. dan. t. 212.

Rossice *Crugolistvennyi travænoi Talnik* (Круглолиственный шравяной Тальникъ).

In maxime borealibus ad Jeniseam per arcticam turfosam planitiem passim legit D. *Sujef*, lapponicae per omnia simillimam.

SALIX arctica.

SALIX foliis integerrimis subtus villosis obovato-retundatis.

Rosice *Semojædskij Talnik* (Семоядский Тальникъ).

In plaga arctica muscosa nuda secundum Sinum Obensem et versus glaciale Oceanum legitur hanc speciem Amiciff. *Sujef*. A descriptis auctorum speciebus omnibus differre videtur.

Arbuscula, fere ut *Sal. fusca*, vix sesquipollicaris, crassitie calami cygnei, a radice statim ramis aliquot digitalibus crassiusculis, divaricatis terrae accubans, quorum cortex spadiceo-lutescens. *Stipulae* nullae. *Folia* pro planta majuscula, pollice latiora, obovata, apice latiora rotundata, integerrima, crassius reticulata, supra nitentia, subtus tenuissime villosa, petiolata. *Amenta* foeminea magna bipollicaria, digiti minimi crassitie, e lateribus ramorum longius pendunculata, duobus tribusve foliis majusculis stipata; *capsulae* confertae, crassiusculae, conicae, extus tomentoso-canae.

E P H E D R A.

EPHEDRA polygonoides. Tab. LXXXIII.

EPHEDRA amentis oppositis pedunculatis. *Lin. syst. plant. IV. p. 280.*
sp. 1. et 2. Du Hamet arb. I. p. 220. tab. 92. Barrelier. icon.
731. n. 2. Gmelin. Flor. sib. I. p. 171. tab. 38. fig. 1.

Rossice *Chwoinik jagodnoi* (Хвойникъ ягодной); vulgo in Sibiria
Stjepnaja malina (Степная малина) i. e. *Vitis idea* desertorum;
 Astrachanenſ. *Cofaccis Birutschyi Jagody* (Бирючьи ягоды)
 i. e. *Baccae lupi*.

Mongolis et Calmuccis *Dſhergand*.

Kirgiſo-Tartaris *Kyſiltſchà*.

In australioribus Rossiae incipit a Tanai fl. et per deserta arida montosa frequens est a Volga usque ad Lenam fl. versusque austrum usque ad Persas et Indos excurrit. *Stellerus* etiam in rupibus ab Aldano Ochotium usque et in glareosis circa mare, observavit. Nullibi majore copia provenit, quam ad Irin superiorem, in ripis et praeruptis montium schistosorum, arena obrutorum, ubi integra spatia quasi tapeto, baccis miniatis pulchre vario obvestit. Ibi etiam et ad Jeniseam, perfectissimos, succulente fergidos fructus profert; at in collibus desertorum ad Volgam et Rhymnum, limoso-arenosis et in orientalis Sibiriae frigidis, ubi pumila crescit, plerumque exsuccos et saepe abortientes vel monospermos, vix coloratos. *Baccae* ad Irin maturascunt Julio et Augusto, (prius ad M. caspium) subdulces, mucosae, et mihi quidem ardorem gulae postea relinquebant, et forte dysenteriae subsequenter inter causas fuerunt. A Russorum plebe tamen esitantur, ut et a Nomadibus totius Tatariae magnae. Calmucci expressum parenchyma baccarum incoquant et gelatinam (*Serganà-chat*) pro cupediis et remedio anticatharrhali servant. Idem aequae ac Kirgiſo-Tatari, decoctum herbae satis sapidum et sudorificum contra rheumaticos dolores cum fructu usurpant (*Neue Nordische Beyträge III Band*). Mongoli hac herba et oleo betulino suffumigant equos ulcerè narium laborantes; et cineres Kirgiſi tabaco nasali immiscunt.

Frutex secundum stationem mire variabilis, modo pedalis, vel sesquipedalis, modo digitalis vel minor, adscendens vel prostratus. *Truncus* fibroso-lignosus, digito saepe crassior, flagellis diffusus, *ramisque* itidem lignosis, brevibus adurgens, in juncos copiosos subdivisis. *Junci* articulati, minime succulenti, satis tenaces, glauco-virides, subramosi, modo spithamali-bus longiores, recti (*fig. A.*), modo circinnato-spirales (*fig. B. C.*), praesertim in aridis deserti caspici et ad Irin. *Internodia* non facile secedentia, saepe sesquipollicaria, subtilissime striata, teretia, supra terminata squamis binis membranaceis, pubescentibus, emarginatis. *Sexus* in distinctis stirpibus; nec unquam hermaphroditas plantas vidi, frequentes autem sunt plane steriles, praesertim in aridis. *Mas* (*fig. A.*) plerumque procerior, *amentis* superiorum internodiorum vulgo *geminis*, oppositis, e squamula internodiorum pedunculo enatis. *Amenta mascula* ovata, squamis trium parium decussatim imbricatis, subcarnosis, concavo-rotundatis, viref-

scentibus; in singulae squamae sinu *corolla* bivalvis, submembranacea, exferens *stamen* extra squamas eminens, apice antheris globulosis flavis, septem vel octo, quasi racemosum. *Foeminea* (fig. B. C. D. E.) amenta saepius solitaria, majora, ovato-acuta, e squamis quatuor parium, superioribus sensim majoribus. Hae squamae in vigente planta maturitate evadunt turgidae, succulentae, pulchre miniacei coloris (fig. B. E. D.) et semina inter summas squamas turgidissimas fovent bina, ovato-acuta, plano-convexa, gryseo-fuscescentia. In sitientibus plantis fere similes manent immaturis (fig. C.) fructibus, exsuccae, maturitate gryseo-lutescentes; et hi fructus saepius monospermi, et semina infoecunda.

Specimina Ephedrae ex Europa meridionali coram habeo, quam *Linnaeus* specie distinxit, at omnino nullam a nostrate Planta differentiam specificam invenio. Forfitan *Linnaeus* tantum imperfecta specimina macriorum plantarum e nostris regionibus acceperat et speciem distinctam ideo credidit.

COLUTEA.

COLUTEA sanguinea.

COLUTEA fruticosa, foliolis glaberrimis, petiolis subexstipulatis.

C. orientalis *Du Roy hort. herb. I. p. 159.* *Du Hamel. arb. I. p. 178. n. 3.* *Habitzl. descr. chers. taur. p. 104.*

Rossice *Pusyrnoe derevo* (Пузырное дерево) i. e. arbor vesicaria.

In Chersoneso taurica passim, in montibus circa Inkerman et Sevastopolin, in sylvis ad Jalta; dein in rupibus cotaceis australioris Caucasi ad Cyrum, circa Tiflis et Mzgeta, ubi initio Maji floret. Frigus satis bene perfert.

Species omnino distincta, etiam in hortis, quam *Linnaeus* pro varietate β . Col. arborea posuit. *Statura* magis fruticans, et tota planta minor, tripedalis ad summum, virgata, cortice lacero, filamentoso; *rami* magis herbacei, *stipulis* ad folia vix conspicuis; at in C. arborea insignibus exaridis. *Folia* plerumque quadrijugum cum impari. *Foliola* glaberrima, glauca, carnosiora; dum in C. arborea sunt mollia, tenuia, subtus pilis sparsis prostratis pubescentia. *Racemi* axillares foliis breviores, pauciflori. *Flores* paulo minores, forma carinae minus gibba, apice oblique magis truncata, alis carina brevioribus, quae in altera fere aequant. *Carina* subtus flava, reliquo sanguinea; *vexillum* sanguineum, flavo bimaculatum (quo in loco alteri speciei linea circumducta rubens adest in flavo flore); *alae* dilute sanguineae, et uti vexillum saturatius venosae. *Legumen* (ut recte *Du Hamel* observat) ad apicem late hiat, inflatum, supra carinatum, subtus canaliculatum, lutescens, rufo maculatum.

RUSCI.

R U S C I.

R U S C U S Hypophyllon.

RUSCUS foliis subtus floriferis nudis. *Lin. syst. plant. IV. p. 284. sp. 2.*
Blakwell. icon. t. 194. Dillen. hort. eltham. t. 251. fig. 303.

Rossice *Myschei Tern* (Мышей Тернь).
 Imeretice *Schmerchli*.

Crescit sat frequens in sylvosis rupestribus montium calcareorum Caucasi, una cum sequente, non solum per Georgiam et Imeretiam, sed etiam in boreali promontorio, a quinario cacuminum numero *Beshtau* cognominato.

Caulis sesquipedalis, teres, striatus, atro-virens, lignescens, declinatus. *Folia* ovato-acuta, sessilia, alterna et opposita, ternaque, nervosa, rigida, perennia, magnitudine fagi, *stipula* ovata erecta suffulta. Subtus e media costa *squama* triangularis parva, e cujus sinu *pedunculi* breves, penduli 3-6 uniflori. *Calyx* hexaphyllus, *foliis* viridibus, lanceolatis, alternis angustioribus, quae pro petalis haberi possent. *Antherae* 3. in thalamo sessiles, latae, coalitae, atro violaceae, germen ambientes. *Germen* ovatum, superum; *stigma* capitatum, atroviolaceum. *Bacca* rubra, carnosae, globosae, nucleo albo globoso subosseo. *G.*

R U S C U S aculeatus.

RUSCUS foliis supra floriferis nudis. *Lin. syst. plant. IV. p. 284. sp. 1.*
Blakwell. icon. t. 155. foem. Kniphof. cent. I. tab. 77. masc.
Hablitzl. descr. chersf. taur. p. III.

Rossice *Menschoi Myschei Tern* (Меншой Мышей Тернь).
 Imeretice *Tagusi-sara*.

Satis frequens occurrit in Betuleis et fagetis inter rupes calcareas et cotaceas ad pedem Caucasi circa Kutais et in districtibus Imeretiae Salordkipaniso et Sadschawacho; itemque in Tauricae montibus sylvosis inter Baluclava et Alushta. *Baccae* rubrae, Augusto maturescentes, magnitudine Ribis. Hyemes Petropolitanas sub dio perfert, sed fructus non maturat.

MYRICA.

MYRICA Gale.

MYRICA foliis cuneiformibus subserratis, caule fruticoso. *Lin. syst. pl. IV.*
p. 243. sp. 1. *Flor. dan. tab. 327.*

Rossis *Woskownik* (Восковникъ), *Bolotnaja Myrta* (Болошная
мырша), *Weresk* (Верескъ).

Esthonis *Sinniko-wardet*; Lettice *Wirseji*; Fennis *Pursu*, *Rahka*,
Pioeræ - ruoho.

In paludosis Ingriae et Fennoniae frequens, rarius in Rossiae borealibus, frequens denuo ad
Camam fl. provenit hic frutex; at in Sibiria mihi nusquam visus.

Virtus odorata subnarcotica videtur; decoctum sudorificum, ad incipientes rheumaticos
dolores utile. In Angliae Vallia incolae pulverem et decoctum interne et externe applicatum
ad pellendos vermes, ramos inter stragula et pellicea vestimenta pellendis tineis et pulicibus,
tincturam foliorum ad flavo tingendas lanas adhibent. Etiam, ut in Germania, pro Humuli suc-
cedaneo. (*Pennant Journey to Snowdon London 1781. 4. p. 146.*). Vocatur ibi *Burli*,
i. e. planta emetica. In hortis nostris non negligenda planta, ob elegantiam et quod folia non
omnia hyeme dejicit.

VISCUM.

VISCUM album.

VISCUM foliis lanceolatis obtusis, caule dichotomo, spicis axillaribus.

Lin. syst. plant. IV. p. 240. sp. 1. Du Hamel. arb. II. p. 353. tab. 104. Blakwell. icon. t. 184.

Rossis *Oméla* (Омела).

Tartaris *Jelschek*; Tschetzensis *Sé*.

In Ucraina aliisque Rossiae provinciis meridionalibus ad Volgam et in occidentalibus, ut in Livonia; rarius in australioribus montium Uralensium, passim occurrit in Pinu, Pyraastro, Corno mare, Populo alba, nunquam vero in Quercu; per Sibiriam transuralensem, et in borealibus plane deest. — In Caucaaso fine Januarii et per Februarium floret, cum Corylo Avellana.

Frutex parasiticus, dichotomus, bipedalis et vix major, cortice virescente, laeviusculo obductus. *Folia* lanceolata, obtusa, integerrima, glabra, crassa, rigidiuscula, utrinque nervosa, sessilia, opposita, vix alias, quam in extremitatibus ramorum obvia. *Flores* axillares, sed semper fere in axilla terminali, in receptaculo communi, elevatiusculo aggregati, vix tribus plures, sessiles, dioici. *Maribus* perianthium monophyllum, quadripartitum, laciniis erectis obtusiusculis; *corolla* nulla, *filamenta* nulla; *antherae* quatuor ad internam laciniarum calycis superficiem adglutinatae. *Foeminis* perianthium quadriphyllum, masculino simile; *germen* inferum, rotundum; *stylus* vix ullus; *stigma* obtusiusculum. *Bacca* alba, pellucida, glutinosa, globosa, magnitudine Ribis albae, monosperma. *Flores* foeminei masculis dimidio minores. *Color* totius plantae olivaceus; *odor* nullus; *sapor* herbaceus, vix ac ne vix adstringens.

PAEONIAE.

PAEONIA albiflora. Tab. LXXXIV.

PAEONIA foliis ternatis, foliolis lobatis nitentibus, germinibus ternis glabris.

Paeonia lacteo flore, foliis utrinque viridantibus et splendentibus.

Gmel. ap. Amman. stirp. ruth. p. 77. n. 103. Flor. sibir. IV. p. 184. n. 13.

Rosice *Marjin koren bjelyi* (Марьянъ корень бѣлый).

Mongolis et Dauuris *Dschina*.

Pulcherrima planta transbaicalensibus regionibus propria provenit in convallibus herbidis rupes-
trium regionum ad Selengam, Argunum, Schilcam et Ononem fluvios. Dauuris et Mongolis
notissima propter radicem edulem, in jussulis coquendam, et semina in pulverem contusa
Theae coctae accessoria. *Flos* foli inter Paeonias suaveolens. Herba subinsipida.

Radix fusca, composita aliquot tuberibus cylindratis seu fusiformibus, spithamalibus,
supra coalitis, parenchymate albo, parum sapido. *Caulis* (e vagina radicali aphylla) bipedalis,
calami crassitie, gracilis, teres, sulcis vix conspicuis a singulo petiolo utrinque descendentibus
striatus, viridis, inferne nudus. *Folia* alterna, in petiolis longis, teretibus, supra canaliculatis,
ternata: *foliola* tripartita, laciniis ovato-lanceolatis, medii simplicibus, lateralium mediis tri- vel
bipartitis, exterioribus (tantum infimis foliis) bifidis. *Folium* caulis penultimum constat folio-
lis lateralibus simplicibus, medioque tripartito; summum seu florale simpliciter tripartitum.
Planta tota glaberrima, nitida. *Caulis* in dauurica saepe triflorus, axillis superiorum foliorum
pedunculos longos fastigiatos emittentibus. *Calyx* supra folium florale elevatus pedunculo crasso
brevissimo, tetraphyllus; duobus exterioribus angustis, viridibus, acuminatis; interioribus lato-
concavis, subacuminatis, pallido rubentibus. *Petala* octona maxima, lactea, ovalia, concava.
Stamina circiter 150. etiam filamentis flava, *antheris* oblongis, erectis, depresso-quadrifurcatis.
Intra stamina *corona* fungosa subcontinua, lobata, exilior quam affinibus. *Germina* tria gla-
berrima, nitentia, conica, apice purpurascencia: *stigmata* in cristam compresso, suborbiculari-
hamato. *Semina* matura testaceo-lutescentia, ovali-globosa.

Florescit (in horto Petropolitano) cum Paeonia officinali vel paulo tardius, initio Junii,
dum P. reliquae jam defloruerunt. Differt autem ab officinali insigniter: 1. caule tenuiore, tere-
tiore, vix sulcato, rigidiore, rubente, dum in P. officinali torose sex- vel septemsulcatus;
2. foliis majoribus, biternatis, foliolis latioribus, laevioribus, utraque pagina nitidissimis, indi-
visis, venis subtus vix prominulis; dum in altera folia subtriquinata, vel triternata foliolis pri-
mariis bifidis, lateralibus saepe foliolo accessorio minore stipatis; 3. folio florali remotiori;
4. floris colore et praesertim *odore* Narcissi aemulo, peramoeno germinibusque glabris; 5. ra-
dice et herba magis insipida.

Icon nostra caulem plantae florentem, floremque exhibet inversum, ut calyx appareat, *A.* non
bene explicatum *B.* stamina ad *C.* et sigillatim ad *d.* Germina vero cum corona fungosa ad *E.*
Capsulas denique adultas et infra semina matura.

PAEONIA officinalis.

PAEONIA foliis duplicato-pinnatis sublobatis, subtus venosis. *Lin. syst. pl. II. p. 609. sp. 1. Blakwell. icon. t. 65. et 245.*

Rossice *Pion* (Пионъ).

Hanc speciem Cel. *Güldenstädt* in jugo subalpino calcareo australi Caucaſi, locis umbrosis, haud frequentem provenire et Aprili florere prodidit, et quidem varietatem, quam *foeminam* appellant, ad Ilto, Narekovi et Clani Georgiae fluvios; *marem* ad fl. Rion, in schistosis jugis, semina fine Julii maturantem. In hortis Rossiae ubique fere viget et a plebe lubenter pro ornandis pileis decerpitur.

Hanc describit: „*Caule* bi- et tripedali ter, quaterve bifurcato. *Folia* quinato-ternata, ovato-lanceolata, integra, venosa, margine subundulata. *Pedunculus* ex ultima axilla digitalis, uniflorus. *Capssulae* 3. tomentosae, seminibus coeruleo-atris.„ Specimina in herbario ejus lustrata, imperfecta licet, ab hortenſi planta satis diversa sunt, foliis latissimis ovatis, subacutis, venosissimis, saepius biternatis, vel medio magno solitario, lateralibus ternatis. *Flos* mediocris, ruberrimus; *calyx* duobus foliis, altero flore duplo longiore, duobusque foliolis concavis compositus.

PAEONIA laciniata. Tab. LXXXV.

PAEONIA foliis biternatis, foliolis acute laciniatis, germinibus glabris.
Paeonia anomala Lin. syst. plant. II. p. 609. sp. 2. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 184. n. 14. tab. 72.

Rossis *Marjin koren* (Марѣинъ корень).

Tataris Sibiriae *Tschegna*.

Mongolice *Dsyhnae*.

Incipit ab Uralensi jugo et per omnem Sibiriam in sylvis herbidis, praesertim montanis frequens est, usque ad Lenam et ulterius, ultraque limites australes Sibiriae. Etiam in hortis Petropolitanis viget, ubi maturius reliquis, sub finem Maji florescit. A Mongolis et Tataris Krasnojarensibus etiam hujus radix colligitur et siccata contusaque pro condimento carnibus incoquitur, quam puliculam Tatari *Urè* vocant (*Pallas Reise III. p. 350.*). Ad Irin eandem contra febres intermittentes prodesse expertus est D. *Boetcher* Chirurgus militaris.

Radix tuberosa, difformis, maxima, processibus spithamalibus cylindraceis descendens, lutescens, parenchymate albo, quod recens pariter et siccum odore et sapore fortissimo Amygdalas amaras vel Perficorum nucleos aemulatur. *Folia* radicalia nulla: *vaginae* radicales muticae, rubrae, e qua caules. *Caules* ex una radice plures cubitales, imo sesquicubitales, crassitie minoris digiti, teretes, glaberrimi, inferne nudi, supra alterne crebriusque foliosi, stipulis ad petiolos omnino nullis. *Folia* petiolo supra canaliculato-plano, fere ternata, petiolis partialibus tamen decurrente folio marginatis, ut etiam tripartita appellari possint. *Foliola* mollia,

laete viridia, subtus pallidiora, nitentia, glaberrima: *medium* profunde tripartitum, portione intermedia sexies, lateralibus quater profunde incis; *lateralia* bipartita, portione altera sexies, exteriore quinquies incisa et subbipartita. Lacinae foliolorum omnes longae, acutae. Folia summa versus florem sensum majora et minus incisa, ultima trifida, medio quinquefido. Ad ipsum calycem foliola duo linearia, apice bi- vel trifido. *Flos* subnutans; *calyx* e foliolis tribus longioribus lanceolatis, corollam aequantibus, basi purpurascens, extremo-foliaceo-reflexis, et tribus interioribus ovato-acuminatis, concavis. *Corolla* speciosa, patentiuscula, saturate rosea, odore leviter viroso, hexapetala, hortensibus saepe heptapetala: *petalis* oblongo-ovalibus, undulatis, teneris, exterioribus majoribus, interioribus angustioribus. *Stamina* circiter 250. *filamentis* setaceis, debilibus, anthera duplo longioribus; *antherae* magnae, erectae, oblongae, subcurvatae, longitudinaliter quadrifurcatae, polline flavo copiosissimo. *Germina* 3, 4, saepius 5, conica, glabra, viridia, *stigmatibus* sessilibus, lunato-reflexis, purpureo. *Corona* germinis e glandulis fungosis albis circiter 15. contiguis, subdidymis. *Capsulae* 5. coriaceae, glabrae, ovato-acutae, in stellam dispositae, (in hortensi saepe una alterave in medio erecta accessoria), maturae supra dehiscentes, propellentes semina plura, ovali-globosa, primum rubra, demum testaceo-nigra, quae demum post annum germinare vulgo solent.

Icon nostra caulem floridum, florem aversum *A*; transversum sectum *B*; Petalum *C*; Stamen *D*; et capsulas adultas *E*. cum seminibus *F*. exhibet.

PAEONIA hybrida. Tab. LXXXVI.

PAEONIA foliis ternato-multifidis, laciniis linearibus, germinibus tribus pubescentibus.

Rossis *Marjin koren menschoi, ubludok* (Марьянъ корень меншой, ублюдокъ).

Occurrit hinc inde in convallibus et ad rivos Uralensis jugi australioris, et ad fl. Obum circa Barnauliam observata fuit, multo minor hortensi, quam *tabula* nostra exprimit, quaeque in horto botanico Academiae Petropolitanae e seminibus (ut ferebatur) *P. tenuifoliae*, in eadem areola cum *Paeonia laciniata* crescentis, non sine suspitione hybridae originis, nata est, nec unquam semina matura perficere visa est, quo ambigena origo confirmari videtur.

Statura fere *P. laciniatae*, multo procerior *P. tenuifolia*, *Caulis* crassitie digiti, obsolete canaliculatus, (quod non in *P. laciniata*), rigidior, inferius nudus, hinc ad florem usque foliosus, paulo copiosioribus foliis quam *P. lacin.* *Petoli* supra concavo-caniculati, crassiores et rigidiores, quam in ista, trifidi. *Folia* trichotomo-multifida, linearia, medio trifido, in 14 — 24 — 14, lateralibus in 14 — 22 — 9 circiter lacinias divis. Summa folia minora, circiter 18fida, floralia quinquefidum et decemfidum. *Calyx* sessilis: *foliola* 3 exteriora basi ovata, acumine foliaceo, lineari, corollam excedente producta, interiora tria magna, ovali-conchoidea, rotundata, acumine infero exiguo, setaceo; viridia, ora medioque purpurascens. *Petala* septem magna, lata, minus oblonga quam *P. lacin.* sed intensius rubra, medio inter illam et *P. tenuifoliam* colore, magis, quam in illa, coriacea et in globosorem formam coacta. *Stamina* 30 — 40. vel ultra, *antheris* minoribus, plerumque marcescentibus, polline cassis. *Germina* tria conico-covexa, pubescentia (quod non in *P. lacin.*); *stigmatibus* lunatis ruberrimis. *Petala* interdum bifida. *Glandulae* fungosae albae receptaculi, circa germina circiter 17. minus contiguae quam in *P. laciniata*. *Sapor* paulo magis virosus, quam ejusdem.

Icon nostra caulem floridum, calycem aversum *A*. petalum *B*. et sectum transversum florem *C*. refert.

PAEONIA

PAEONIA tenuifolia. Tab. LXXXVII.

PAEONIA foliolis linearibus multipartitis, (germinibus binis tomentosis).

Lin. syst. pl. II. p. 610. sp. 3. Decad. III. tab. 5. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 185. n. 15. tab. 73.

Rossice *Pion* (Пионъ) vel *Marjîn koren matorossijskyi*, Марьинъ корень малороссійскій).

In Ucraina omni, secundum Tanain et Volgam passim, et ad Terec fl. locis montosis inque praeruptis riparum crescit; in taurica Chersoneso copiosa. Petropoli quoque in horto viget, multo speciosior et major planta spontanea, cujus summam magnitudinem Icone nostra expressi. Petropoli omnium congenerum prima floret sub finem Maji, cito subsequente P. laciniata. *Odor* et sapor plantae virosus, nec, uti illius, aromatico-anygdalinus. Floris quoque odor nauseosus, satis fortis.

Radix repens, deorsum demittens fibras tuberosas, tuberculis avellanae magnitudine, coloris albi, substantiae carnosae, saporis amaricantis, raphanacei. Caulis in spontanea vix pedalis subunicus, in hortensi sesquipedales ex eadem radice plures, pauciores tamen quam P. laciniatae. *Folia* radicalia nulla. *Caulis* teres, obsolete fulcatus, uti tota planta glaber, inferne nudus, squamis aliquot vaginantibus. *Folia* crebra, alterna, superiora sensim minora, petiolo tereti, supra canaliculato, quinata: *foliolis* multifidis in lacinias angustissime lineares. Summa folia simpliciter multifida. *Flos* ad summum folium sessilis, subglobosus, foliolo altero multifido, altero simplici, basi dilatatis stipatus. *Calyx* pentaphyllus, foliolis concavo gibbis, duobus acuminatis exterioribus (*Fig. A. B.*). *Petala* 8. patentia ovalia, saturatissime rubra (*Fig. D.*). *Stamina* (*Fig. B. C.*) circiter 120, filamentis pallidis; *antheris* erectis, oblongis flavissimis. *Germina* 2 vel 3, conica, villosa, *stigmatibus* cristato, reflexo, verticaliter plano, roseo. *Capsulae* in spontanea vulgo 2, in hortensi 3, ovato-oblongae, tomentosae, rubicundae, dehiscencia reflexo-patentes, coriaceae. *Semina* oblonga, prius lutea, dein fusca, circiter 6. futurae dehiscencia affixa.

CYNOGLOSSA.

CYNOGLOSSUM officinale.

CYNOGLOSSUM staminibus corolla brevioribus, foliis ovato-lanceolatis, tomentosis sessilibus. *Lin. syst. pl. I. p. 390. sp. 1. Blakwell. icon. t. 249. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 74. n. 12.*

Rossis *Tscherednik* (Чередникъ), in Sibiria *Stschelkuna* (Щелкуна).

In totius Rossiae, praesertim australioris nitosis et ruderatis, itemque in temperatiore Sibiria, usque ad Jeniseam, maxime ad Irin frequens. Florescit Majo, et in australibus exeunte Aprili, immo saepe jam Martio. Variat floribus albis, et rubentibus.

E Gilano Persiae specimina habeo Cynoglossi vulgato simillimi; quod differt foliis acutis, racemis florum axillaribus folio uno alterove notatis, terminalibus duobus nudis conjugatis, intermedio flore solitario. *Calycis* laciniae angusto-lanceolatae; *corolla* coerulea saturatius venosa. *Semen* plerumque unicum in calyce post florescentiam cernuo. An specie diversum?

CYNOGLOSSUM omphalodes.

CYNOGLOSSUM repens, foliis radicalibus cordatis. *Lin. syst. plant. I. p. 392. sp. 8. Knorr. del. II. t. C. 7.*

Rossis *Tscherednik schirokolistvennyi* (Чередникъ широколиственный).

In Caucaso, praesertim ad fl. Lafany, in umbrosis sylvae submontanae legit hanc speciem Cel. *Güldenstädt*; in Chersoneso taurica Cel. *Hablitzl*. Caeterum in Imperio Rossico non occurrit.

CYNOGLOSSUM Rindera. Tab. LXXXVIII.

CYNOGLOSSUM foliis glaberrimis glaucis, feminibus marginatis inermibus.

Cynoglossum laevigatum. *Lin. syst. plant. I. p. 391. sp. 5. Rindera tetraspis Pallas itin. I. p. 486. app. n. 101. tab. F.*

Rossice *Tscherednik golji* (Чередникъ голый или гладкой).

In australibus ad Volgam, Rhymnum et Irin fluvios variis locis, ad praerupta riparum limo arenoso et humo constrictarum, sicciori praesertim statione, omnium copiosissime circa Zaryzyn et ad Ilek fl. Orenburgensis tractus ad declivia praesertim collium, foli obversa crescit. *Florescit vere*

vere ante medium Aprilis, simul cum Tulipa Gesneri, imperfectis adhuc foliis, caulem floridum protrudens, qui sensim excrefcit et cito semina perficit. Dum inter chartas ficcatur, odorem cadaverosum Cynoglossi spirat. Folia juniora marginibus convolutis prorumpunt, tenera gustu lactucae crudae, cocta in olera gustu Spinaciam aemulantur, sed subamaricante. In horto difficillime educatur, nisi in ollis, humo arenoso, ad ipsum marginem sata. Herba inodora, subamaricans, quam saepius pro olera vernali coctam comedi.

Radix simplex vel ramosa, macilenta, fusca, perennans, supra terram reliquiis prioris anni scariosa (A.). *Folia* radicalia ovato-lanceolata, in petiolos versus caulem latefcentes adtenuata, tenerrima, glaberrima, pulcherrime glauco-viridia et rubentibus venis distincta; *Petioli* ad caulem intus tomentosi. Juniora folia ad nervum subinde teneris aliquot pilis sparsa. *Caulis* circiter pedalis, rectissimus, striatus, rubens vel pallidus, supra ramoso paniculatus, sparsusque foliis alternis, lanceolatis, sessilibus. *Rami* floriferi ex alis foliorum caulis superiorum alterni, rubentes, extremo racemosi, subnutantes; *foliola* ad omnes pedunculos sensim minora. *Cyma* junior adversus solem valde nutat; excrefcente caule et plena florefcentia magis erigitur. *Calyx* (fig. C. 1. 2.) grossiori modo albo-tomentosus, pentaphyllus, foliolis lanceolato-linearibus persistentibus. *Corolla* (fig. C. 1. 4. 5.) calyce plus duplo longior, monopetala, quinquefida, tubo longitudine calycis, albidior, cylindraco, fauce coarctato; unde pergunt *lacinae* parallelae, lineari acutae, antheris interstinctae, plerumque purpurafcentes, ante plenam florefcentiam lividae, imo virefcentes. Apparet autem corolla, quum cyma vix pollicis altitudine inter folia protruditur. *Odor* florum nullus, licet ab apibus frequentetur. *Staminum* filamenta fere nulla; *antherae* (fig. C. 5.) ad incisuras corollae fere sessiles, erectae, lineares, basi subbifidae, latere utroque dehiscentes. *Pistilli* (fig. C. 3.) germen in fundo calycis haemisphaericum; *stylus* adtenuatus, corolla paulo longior, *stigmat*e globuloso, vix conspicuo terminatur. *Flores* in singulo ramo plures steriles, *corolla* decidua sensim marcescentes, pauciores pedunculo crassefcente eriguntur (fig. B.), reflexisque calycinis foliolis a germine enata quaterna pandunt *semina* majuscula depressa, superius acuta, arillo undique alata membrana lata, rigidiuscula, striata, quae primum virefcente-pallens, maturitate evadit colorata, purpurafcens vel subviolacea. Raro semen unum vel plura abortiunt, praeumque quatuor adfunt perfecta, quasi scuta adfixa *receptaculo* crasso conico in stylum persistentem continuato. Fig. D. 1. et 5. semina in situ naturali, 2. demto unico semine receptaculum cum calyce, 3. 4. semen ab utroque latere; 6. secta transversim cum receptaculo semina repraesentant.

Rindera utique novum genus constitueret in Systemate plantarum, si *Linnaei* aliquis affecla inventor fuisset; nunc jura generica, quae alibi in minutiis et minus essentialibus quae-fivit *Linnaeus*, eodem iniquo iudice amisit. Si tamen hic corollae forma et feminum nihil valet, erunt etiam magis *Myosotides echiospermae* ad *Cynoglossa* amandandae, quod in *Lappula*, forsan non sine jure, ausus est *Hallerus*.

SWERTIAE.

SWERTIA perennis.

SWERTIA corollis rotatis subpaniculatis, foliis radicalibus ovalibus.

Lin. syst. plant. I. p. 635. sp. 1. Jacquin. fl. austr. III. t. 243.

Gmelin. fl. sib. IV. p. III. n. 77.

Rosice *Swertia shiwustschaja* (Сверція живущая) vel *Sweroboi goriskoi* (Зверобой горской).

Planta e speciosissimis alpestribus, in Uralensis jugi summis cacuminibus, ut Dshigalga, Iraemel et aliis bipedalis occurrit, in alpius altaicis et dauuricis, ut et in maxime orientali Sibiria vulgo pedalis, sed post florentiam longius excrefcit. Amat paludes alpinas. Herba et radix grato amaro pollent, ut medica virtute commendabilis videatur aeque ac congeneres reliquae et affines Gentianae.

Radix perennis fibrosa, radiculis lutescentibus vel fuscis. *Folia* radicalia terna vel quaterna, ovata, in petiolos adtenuata, quinquenervia; caulina alterna et opposita, sessilia. *Flores* racemo vel panicula magis minusve conferta, vel elongato-interrupta dispositi. Planta tota glaberrima. Descriptio in Flora sibirica *Stellerum* habet auctorem.

SWERTIA rotata. Tab. LXXXIX.

SWERTIA corollis rotatis paniculatis, foliis lanceolatis. *Lin. syst. pl. I.*

p. 636. sp. 3. Gmelin. fl. sib. IV. p. II. tab. 52. fig. 2. Flor. dan. tab. 343.

Rosice *Swertia lasorevaja* (Сверція лазоревая), vulgo *Sweroboi lasorevoi* (Звѣробой лазоревой).

Incipit ad Yjus et Tschulymum fluvios, et a Jenisea per omnem orientalem Sibiriam, in pratis udis intermontanis et convallibus apricis aquosis et parum saluginosis, passim copiosissime provenit, adeo ut integros tractus sub finem Augusti mensis cyaneo florum colore adumbrare videatur. A Tataris Sibiriae herba manducata vulneribus imponitur, quo etiam usu Gentianae variae veniunt; Rosi, ob amarorem gratum, aromaticum, decoctam cum fructu bibunt.

Planta annua, erecta, saepius sesquipedalis, ramosior, multiflora (*fig. 1. 3.*), vel minor, paucioribus ramis et floribus (*fig. 2.*). *Radix* brevissima, exilis, rigida, in ramulos subdivisa. *Caulis* rigidiusculus, filiformis, laevis, infra nudus marcescentibus foliis, supra alterne ramulosus, ramis

ramis strictis. *Folia* opposita, vulgo lineari-lanceolata; sed in varietate (*fig. 3.*) ad fontes Vitimi fl. in pratis alpinis udis a Cl. *Georgi* et ad Mansa rivum alpinum Dauriae a Cl. *Sokolof* lecta, lanceolato-ovata, tenuissime trinervia. *Rami* axillares plerumque triflori, vel uniflori, rarius quinqueflori. *Pedunculi* elongati, unico foliorum pari. *Perianthium* pentaphyllum foliolis linearibus, in varietate (*fig. 3.*) lanceolatis, corolla brevioribus. *Corolla* stellato patens, post florescentiam convoluta - persistens, divisa in petala vix basi cohaerentia, ovato-acuta, pulchre cyanea, extus medio virescentia. *Stamina* cum antheris viridicoerulea, e basi laciniarum corollae, ubi area flavescentia, nectarifera et *squamae* duo lanceolatae adstant. *Germen* cylindraceo-acutum, subfusiforme, sine conspicuo stylo vel stigmate. Nectarium squamulae 10. carinatae germen coronant. *Capsula* intra corollam convolutam cylindraceo-depressa, filiculiformis, bivalvis, *feminibus* minutis globosis nigris foeta, e quibus plantam nunquam educare potui. *Numerus* in flore plerumque quinarius; e summis floribus saepius aliqui hexandri (*litt. B.*), at rarius heptandri (*litt. C.*) et tetrandri (*litt. A.*). Plantae atota glaberrima. In Camtschatca et circa mare Ochotense *Stellerus* locis humidis humiliorem, latioribus foliis, minusque ramosam, in apricis elatiorem, valde ramosam, angustioribus foliis observavit.

An *Swertia carinthiaca* Cel. *Jacquin. Miscell. austr. vol. II. p. 53. t. 6.* a *S. rotata* nostra, nisi pumila statura, differat, dubius ero, donec ipsius plantae specimina videro.

SWERTIA tetrapetala. Tab. XC. fig. 2.

SWERTIA corollis rotatis quadrifidis, foliis oppositis lanceolatis nervosis.

Rosice *Swertzia camtschatskaja* (Сверція камчатская).

Hujus in Camtschatca observatae elegantissimae plantae iconem inter reliquias *Stellerianas* invenio, et miror a *Gmelino* *Florae sibiricae* non fuisse insertam. *Stellerus* eandem in uno saltem loco, ad ostium Appallae fl. in dextra ripa elata, ostio opposita observavit.

Stirps vix dodrantalis, annua; *radix* simplex, exilis, adtenuata; *caulis* simplicissimus erectus, filiformis, teres vix dodrantalis, paribus foliorum 4 vel 5, lanceolatis nervosis instructus; inferiora folia ex ovato lanceolata. *Petoli* ex alis foliorum et aliquot e summo caule, foliolati, ut in *Sw. rotata* subfastigiati. *Flores* (*2. B. c.*) minusculi, quadrifidi omnes: *calycis* foliola linearia; *corollae* lacinae vix basi cohaerentes, patentes, intense cyaneae, in medio disco lacuna seu cicatrice impressa longitudinali oris crenulatis fulvescente, loco nectarium notatae (*2. D.*), quae in dorso petalorum quoque conspicuae sunt; *stamina* rufescentia, corolla breviora. *Germen* fusiforme, ut in congeneribus.

SWERTIA corniculata. Tab. XC. fig. 1.

SWERTIA corollis urceolatis basi corniculatis. *Lin. syst. pl. I. p. 636.*

sp. 3. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 114. t. 53. fig. 4.

Quadruncinata folio et facie *Gentianae ciliatae* *Messerschmid.*

hodgeget. MS. Amman. stirp. ruth. p. 2. n. 3.

Rosice *Swertzia borovaja* (Сверція боровая); vulgo *Sveroboi bjeloi* (Звѣробой бѣлой).

Messerschmidius hanc plantam curiosissimam et structura florum in suo genere admodum singularem, jam citra Jeniseam, ad album Yjus fl. observavit; ego potissimum ultra Jeniseam incipere vidi; hinc ubique in sylvis pineis arenosis, subudis, cum *Rhododendro dauurico* abundat.

dat. Floret Julio. Ob amaritiem gratam, sub nomine *bjeloi Sveroboi*, inter domestica est remedia incolarum Sibiriae. Humiliorem foliis et seminibus majoribus, et floribus paulo turgidioribus in fabulosis circa Ochotensem sinum et in Camtschatca observavit *Stellerus*; similemque in alpinis ad Nertschugan riv. Cel. *Laxman*, e cuius seminibus enata in ollis planta mihi biennis floruit. In mediterraneis Camtschatcae vix biunciali major crescit, caule simplici unifloro, 2 vel 3 paribus foliorum.

Planta a dodrantali subsimplici (fig. 1. B.), ad bipedalem ramosiore et multicaulem (fig. 1. A.) variat. *Radix* brevis, adtenuata, fibris quatuor lateralibus cruciata, interdum pluribus subramosa, rigidula, alba. *Folia* radicalia plura, lato-lanceolata, excrecente caule marcescentia. *Caulis* obsolete tetragonus unicus, vel quini pluresve a radice exeuntes, iidemque oppositi ramosi, strictiusculi, elongati, subfastigiati. *Folia* caulina opposita, ovato-lanceolata, trinervia. *Pedunculi* axillares et terminales, filiformes, nudi, uniflori. *Flos* subnutans, plerumque quadrifidus, saepe et quinquefidus (C. I. D.), virescente-pallidus, subtetragono-campulatus, laciniis acutis conniventibus, basi in totidem, quot lacinae, cornicula subulata, patentia, rectiuscula, viridiora productus, quae in alpinis magis elongata. *Perianthium* e foliolis linearibus exilibus, numero corollae. *Antherae* flaminum exiguae intra corollam. *Germen* cylindraceo-conicum. *Capfula* intra corollam persistentem, auctam, clausamque, itidem filiculi-formis, bivalvis, *feminibus* paucioribus papavere paulo majoribus, gryseo-fuscidis.

SWERTIA dichotoma. Tab. XCI.

SWERTIA corollis campanulatis ecornibus. *Lin. syst. pl. I. p. 636. sp. 5.*

Gmelin. fl. sib. IV. p. 113. tab. 53. fig. 3.

Rosice *Svertzia selenaja* (Сверція селеная).

Planta Sibiriae orientiori peculiaris, haud frequens, mihi primum oblata ad Catschae ripas supra Crasnojarsk, et dehinc passim, locis udis, praesertim circa Baicalem. Vix amaricans, Augusto demum florens.

Radix simplex, adtenuata, robustior quam duobus praecedentibus et ut videtur biennis. *Planta* tenerrima, mollis, laete viridis, uti Sw. corniculatae. *Folia* radicalia (fig. A. B.) ovata, quinquenervia, in petiolum elongata. *Cauliculi* e radice plures, tenues, rubentes, debilitate saepe decumbentes, in adulta planta ramosissimi, hinc inde quasi dichotomi, creberrimos flores in longis tenuissimisque pediculis ex omnibus alis proferentes. *Folia* caulina subsessilia, ovato-lanceolata, subquinquenervia. *Flores* multo minores, quam praecedentis, viridiores, interdum subrubentes, quadrifidi, campanulato-subglobosi, laciniis fere usque ad basin divisis, ovatis, intus duobus in singula punctis nectariferis luteis. *Perianthium* e foliolis ovato-lanceolatis. *Planta*, uti reliquae hujus generis, glaberrima.

GENTIA-

G E N T I A N A E.

GENTIANA ciliata. Tab. XCII. fig. 2. ab.

GENTIANA corollis quadrifidis, incisuris ciliatis. *Lin. syst. plant. I. p. 645. sp. 27. Flor. dan. t. 317. Gmelin. Flor. sib. IV. p. 195. n. 73.*

Rosſice *Goretschafka* vel *Sokolniza ljesnaja* (Горечавка или Соко-
ница лѣсная).

Incipit in Sibiria ultra Tom fl. et per orientiores regiones ubique in herbidis montanis frequens est, neque in sylvis borealioribus deest; at citra Ob fl. et in Uralensi jugo mihi nunquam occurrebat. In pratis alpinis Caucaſi observavit Cel. *Güldenstädt*. Herba amaritie medicata, Tangutis officinalis et pulchritudine florum ad hortos commendabilis. Florescit versus autumnum.

Planta inter Swertias et Gentianas intermedia, biennis, ramis strictis erecta, interdum ramosissima sesquipedalis et ultra, in Sibiria omni et Caucaſo procerior (*fig. 2. a.*) quam europaea (*2 b.*), sed corollis minoribus. *Radix*, ut in Swertiis, exigua, subramosa, adtenuata. *Folia* radicalia, in plantis exilibus unifloris bina, minora; in majoribus plura circa imum caulem disposita, oblonga; caulina lanceolato-acuminata. *Caulis* tenuis, rigidus et tereti-tetragonus. *Flos* in nostratibus minor, quam europaea. *Calyx* tetraëdrus, compressiusculus, angulis duobus obtusioribus, omnibus acie arguta fusca prominulis, fere semiquadrifidus, *laciniis* carinatis, duabus longioribus acuminatis, duabus brevioribus latiusculis margine membranaceis. *Corolla* hypocrateriformis, quadrifida: *tubus* tereti-subtetragonus, virescens, striis sursum duodecim coeruleis; *lacinae* longitudine fere tubi, basi erecta utrinque serrato-ciliatae (*fig. D.*), extremo dilatatae in ungues patentes rotundatos, ante florentiam contra solem tortos, subferrulatos, dilute coeruleos. *Corolla* fundo nectarifera, punctis seu *glandulis* viridibus quatuor. *Staminum* filamenta corollae medio tubo adnata, intus canaliculata, extus coerulescentia; *antherae* parvae flavae, supra stigma conniventes. *Germen* obsolete tetragono-depressiusculum, subpedunculatum, *stigmati* latiusculo, revolutum. Corolla persistens circa fructum convolvitur, pallescit et demum marcescit. *Capsula* obtusis angulis dehiscit; in qua *semina* quadrifariam disposita.

GENTIANA septemfida. Tab. XCII. fig. 2.

GENTIANA corollis septemfidis quinquefidisque, laciniis intercalaribus ciliatis.

Rosſice *Goretschafka* vel *Sokolniza otmennaja* (Горечавка или Со-
кольница опъменная).

In alpibus Persiae M. caspio vicinis frequens planta, quam etiam ex altissimo monte Tschatirdag, Chersonesi tauricae habeo. Maxime amara, herba et radice.

Radix perennis, propaginibus subarticulatis in caules adscendens. *Caulis* pedalis et sesquipedalis, habitu *G. asclepiadeae*, teres, laevis, simplicissimus. *Folia* opposita, patentia, ovato-acuminata, subamplexicaulia, quinquenervia. *Flores* e summis plerumque alis foliorum bini et terminales tres, simul in corymbum coacti, breviter pedunculati, summo prius efflorescente, tandemque omnes simul floridi, magnitudine, ut *G. asclepiadeae*. *Calyx* parvus, angulatus, truncatus, laciniis linearibus ex ipsis angulis. *Corolla* campanulata, ventricosa, intus nuda, tubo coarctata, coerulea, limbo in quinque, sex, septemve lacinias reflexas, basi punctatas fissa, interjectis singulae lacinae *ligulis* erectis, multifido-capillaribus. *Staminum* numerus respondet numero floris. Tota planta glabra.

GENTIANA asclepiadea.

GENTIANA corollis quinquefidis campanulatis oppositis sessilibus, foliis amplexicaulibus. *Lin. syst. plant. I. p. 637. sp. 4. Jacquin. Fl. austr. IV. t. 328.*

Rosice *Goretschaska bessylnaja* (Горечавка безъсильная).

Hanc speciem omnium sui generis inertissimam et amaroris expertem, in pratis subalpinis Caucasi passim, fere tripedalem, legit Cel. *Güldenstädt*, praesertim in prato Surch, inter fl. *Pfechulch* et *Uruch*.

Caule, foliis et florum dispositione praecedenti admodum similis; differt praesertim magnitudine, floribus usque ad medium caulem axillaribus, corolla simplici, ter quinquefida non punctata. *Folia* inferiora quinquenervia, superiora trinervia: *Calyx* subspathaceus, segmenta saepe fere longitudine corollae emittens.

GENTIANA auriculata. Tab. XCII. fig. 1.

GENTIANA corollis quadrifidis quinquefidisque campanulatis intus villosis, calycinis laciniis alternis cordatis.

Rosice *Goretschaska* vel *Sokolnitzza kamtschatskaja* (Горечавка или Соколница камчатская).

In locis herbidis et palustribus circa mare Ochotense atque Penshinense, ut et per omnem *Camtschatcam* insulasque versus Japoniam et Americam sitas, imo usque in Americae littus, frequens planta, quam *Stellerus* et cum illo *Gmelinus* (*Fl. sib. IV. p. 106. p. 74.*) perperam cum *G. campestri* conjunxit, dum eam in loco natali definitione Florae lapponicae, non collata forte planta altera, dijudicavit. Est certe distincta species, quam igitur Rosi maris accolae recte a *G. campestri*, sub nomine *Ochotskoi sweroboi* (Охотской свѣробой) distinguunt, et herbam recentem atque siccam, itemque succum, tanquam stomachicum et antiscorbuticum, diarrhoeas quoque vernaes, ab esu piscium ortas, compescens, insigniter laudant, et per Sibiriam, imo Moscuam usque distrahunt. *Stellerus* vero, licet laudabiles vires expertus, non tamen

tanta

tantae prae congeneribus laudis dignam censet; nec siccata herba amaritiae eminet, imo potius multis aliis Gentianis, praesertim alpinis, inferior est. Credunt autem Rossi, Gentianae hujus herbam aequae Rhododendri folia majores vires acquirere eundo, ideoque trans mare portant Ochotenses herbas in Camtschatcam, camtschaticas invicem Ochotii usu praeferunt. Florescit initio Augusti, semina perficit Septembri.

Planta erecta, subsimplex, pedalis vel minor: *radix* exilis, sublignosa, adtenuata, fibris aliquot ramulosa. *Caulis* subquadrangulus, parum contractus, subsimplex. *Folia* radicalia minora, ovata, versus basin adtenuata; *caulina* ima radicalibus proxima, reliqua longe abinvicem remota, opposita, oblonga, quinquenervia, sessilia, superiora subamplexicaulia, magis lanceolata. Color foliorum subtus pallidior, interdum violascens. *Flores* in summo caule inter duo paria foliorum quini, longius pedunculati, interdum ex alis proximorum foliorum accessorii ramuli uni- bi- vel triflori, pari foliorum instructi. Pedunculi florum subquadranguli. *Calyx* angulatus infundibuliformis, laciniis duabus alternis, latioribus, cordato-rotundatis, subrevolutis, velut auriculatus. In quinquefido flore, lacinae 3. ovatae minores, 2. dilatatae. *Corolla* campanulata, quadrifida, tubo albido, laciniis rotundatis, pallide coerulescentibus, intus basi villosissimis, ut tubus longo villo plane clausus sit. *Antherae* parvae fuscae, medio incumbentes, non erectae, ut in aliis Gentianis. *Germen* fusiforme, *stigmatibus* didymo.

Variat, *Stellero* observante, secundum locum, ita ut circa mare ramosissima sit et maxima, quippe saluginis amans; quo magis vero a mari remota crescit, eo minor, omniumque minima, vix uncialis, uniflora et exilis in muscosis mediterraneis et udis locis observatur. Maritimae plantae corollae plerumque violascentes vel subrubentes; in herbidis apricis, procul a mari, vulgo pallide coeruleae vel albae, rarius coeruleae; in palustribus plerumque coeruleae.

In Tabula nostra fig. A. B. C. calycem et corollam dissectas exprimunt.

GENTIANA campestris.

GENTIANA corollis quadrifidis quinquefidisque fauce villosis, calycinis laciniis alternis majoribus acuminatis. *Lin. syst. pl. I. p. 328 et 367?* *Haller. stirp. helv. I. p. 289. n. 650.*

Rossis *Goretschaska starodubka* (Горечавка стародубка), quibusdam *Beshenaja trava* (Бешеная трава) i. e. Herba rabiei.

Per omnem Rossiam et Sibiriam, ad Baicalem usque, in pratis udis et siccioribus frequens planta, ob gratam amaritiam inter medicamenta plebeculae jure laudata, nimis vero a quibusdam hydrophobiae rabidae inde antidotum sperantibus.

Variat haec planta: 1. Statura a ramosissima spithamali et sesquipedali, ad simplicem vix tripollicarem; 2. magnitudine et colore corollae, nostratibus semper minoris, et e viridi-livido-coerulescentis, nunquam speciosae; 3. numero corollae quaternario et quinario, qui nobis non solum uterque in variis regionibus, sed in eodem quoque saepe loco, imo in eadem planta occurrit.

Differt autem ab antecedente specie: caule fere a radice floride ramoso, ramis crebris, foliisque magis lanceolatis; herba obscurius viridi, saepe purpurascens; floribus minoribus

ribus, subsessilibus; calycum laciniis omnibus acutis, nec alternis cordato-dilatatis, corollae quoque laciniis acutis.

Differt porro a *G. Amarella*, statura proceriore, ramosiore; foliis angustius productis; calycis laciniis duabus multo majoribus, corolla dimidio minore, decolorata, frequentius quadrifida, ut alia praeteream.

G E N T I A N A Amarella.

GENTIANA corollis quinquefidis hypocrateriformibus fauce barbatis.

Lin. systant. pl. I. p. 644. sp. 25. Flor. dan. t. 328. et 367.

Haller. stirp. helv. I. p. 289. n. 651.

Rossice *Goretschafka offennaja* (Горечавка осенная).

In Caucaso passim lecta specimina habeo, germanicae plantae simillima; talem vero in reliqua Rossia nusquam, nedum in Sibiria observavi, ubi sola *G. campestris* occurrit; ut perperam *G. amarellam Florae sibiricae* inseruerit *Gmelinus*. Sapor *G. Amarellae* amaricans. Floret per Augustum et Septembrem. In pratis alpinis Osetiae et Georgiae, ad origines fluviorum Terec et Aragi, praesertim a Cel. *Güldenstädt* lecta.

Radix fibroso-ramola. *Caulis* herbaceus, incurvato-erectus, raro pedalis, tereti-tetragonus, rubens, ramis axillaribus, strictis, paucifloris. *Folia* opposita, ovato-acuta, semiamplexicaulia. *Flores* in caule et ramis terminales, brevissime pedunculati. *Calyx* corolla dimidio brevior, tubulosus, truncatus, margine laciniis 5. linearibus, aequalibus coronatus. *Corolla* hypocrateriformis, major, quam in *G. campestri*, sesquipollicaris, coerulea, intus fusco-punctata; limbo quinquefido, laciniis latis, subacutis, patentibus, azureis; faux laciniis 5. erectis, lacero ciliatis clausa. *Antherae* flavae conniventes. *Germen* fusiforme, stigmate simplici.

Planta in *Flora danica* t. 367. pro *G. Amarella* exhibita, certe non illa est, sed *G. campestris* varietas.

G E N T I A N A glauca. Tab. XCIII. fig. 2. AB.

GENTIANA corolla quinquefida campanulata sessili, foliis ovato-rotundatis.

Gentiana alpina, corolla campaniformi tubulata, foliis ovatis
Steller. MS.

Rossice *Goretschafka* vel *Sokolniza sivaja* (Горечавка или Соколница сивая).

Crescit in summis alpihus Camtschatcae, a latere humido plagam septentrionalem spectante, magna copia, cum Ranunculis alpinis. Floret Junio, Julio et Augusto, inque serum usque autumnum videtur florere, dum corolla circa capsulam marcescens e coeruleo viridis evadit. Semina maturescunt Septembri.

Radix

Radix filiformi-adtenuata, lignescens, exilis. *Folia* radicalia in orbem congesta ovato-rotundata, crassiuscula, nervis vix conspicuis. *Caulis* simplex, teres, erectus, 2 ad quadriuncialis, *foliis* trium quatuorve parium, ovato-rotundatis, sessilibus, minoribus, subcarnosis instructus. *Flores* tres, raro unicus, terminalis, cum accessorio pari e summis foliorum alis: *calyx* coerulescens, parvus, campanulatus, quinquefidus, laciniis subulatis aequalibus; *corolla* calyce triplo longior, subventricosa, pallide coerulescens, tubo albido adtenuata, limbo quinquefido, laciniis obtusis. *Antherae* albae; *stigma* bifidum. *Capsula* matura, intra corollam persistentem, fusiformis, bivalvis, ut in reliquis Gentianis. *Semina* numerosa, parva, fusca.

Varietatem acaulem (fig. 2. B.), floribus 2 vel 3 in centro foliorum radicalium sessilibus, *Stellerus* in vertice alpium Insulae Beringii, inter saxea fragmenta, locisque maxime vento expositis ad mare, observavit. Tabulae fig. 2. c. d. e. dissectum calycem; corollam et germen jam adultum exponunt.

GENTIANA triflora. Tab. XCIII. fig. 1.

GENTIANA corollis campanulatis quinquefidis aggregato-sessilibus, foliis linearibus, floralibus alterne productis.

Rossice *Goretshafka* vel *Sokolnitsa troizwetnaja* (Горечавка или Соколница тройцвѣтная).

In orientali Sibiria, inde a Jenisea, praesertim vero in transbaicalensibus pratis alpinis frequens, a *Pneumonanthe*, quacum ob colorem floris similem, facile confundi potest, verè diversa, rigide erecta, amara, Julio et Augusto florens.

Radix fibrosa; *folia* radicalia nulla. *Caulis* erectus, rectissimus, spithamalis, teres, inferius *foliis* exiguis, dehinc sensim longioribus, decussatim oppositis instructus. *Folia* denum subtripollicaria, linearia, obtusa, stricta, rigidiuscula, marginibus subreflexa; floralia quatuor, patentiuscula, quorum duo magis elongata. *Flores* terminales terni sessiles, rarius accessorio pari e proximis foliorum alis. *Calyx* purpurascens, inaequaliter quinquefidus, subspathaceus, hinc profundius discissus, laciniis lineari-acutis, alternis majoribus (Tab. fig. 1. C.). *Corolla* campanulata, tubo angulato albido, limbo obscure coeruleo quinquefido, laciniis subcordatis obtusis, basi ad incisuram inter se distantibus, intervallo rectilineo (Tab. fig. 1. B. b.). *Stamina* inaequalia, antheris erectis. *Germen* (fig. 1. 4.) fusiforme, stigmate bifido.

GENTIANA Pneumonanthe.

GENTIANA corollis quinquefidis quinquedentatis campanulatis oppositis pedunculatis, foliis lanceolato-linearibus. *Lin. syst. plant. I. p. 638. sp. 5. Flor. dan. t. 269.*

Rossice *Goretshafka lugovaja* (Горечавка луговая), vulgo *Kuritschjae slepota* (Куричья слѣпота).

In pratis herbidis Rossiae temperatae, totiusque Sibiriae, etiam circa Baicalem frequens, eadem statura, florumque speciositate ac europaea, saepe sesquipedali major et subadscendens, imo ob caulis debilitatem reclinata, secundis floribus. A plebe ad epilepsiam et hydrophobiam in pul-

vere adhibita, itemque puerperis pota commendatur; laudant etiam ad coecitatem gallinarum, unde nomen plebejum. Amarities grata, debilis.

Caulis tenuior, *folia* magis lanceolata et auctiora quam in praecedenti. *Flos* terminalis unicus, reliqui axillares, omnes pedunculati. Dantur plantae uniflorae. *Calyx* profunde quinquefolius, laciniis linearibus, duabus alternis majoribus. *Corolla* major, quam *G. triflorae*, fauce magis dilatata, plicata, limbi *laciniis* acutioribus subserratis, interjecto *dente* ipsius plicae; adeoque structura a praecedentis flore diversissima.

GENTIANA adscendens. Tab. XCIV.

GENTIANA corollis quinquefidis quinquedentatis campanulatis opposite sessilibus, foliis radicalibus fasciculatis. *Gmelin. Flor. sib. IV.*

p. 103. n. 70. tab. 51. fig. A. (falso pro *Pneumonanthe*).

Gentiana decumbens *Linn. supplem. plant. p. 174.*

Rossice *Goretschaska* vel *Sokolnitzza sibirskaja* (Горечавка или Соколница сибирская), in *Siberia Sweroboi lasorevoi* (Зверобой лазоревой).

Tangutis *Dshil - dshi - ngong - ba.*

In *Siberia* ulteriore, ab *Irti* fluvio secundum alpestre jugum ubique in declivibus et montosis, herbidis, apricis frequens planta, amaritie leni, aromatica pollens, hinc *Tibetanis* officinalis. Floret a *Julio* usque in serum *Septembris* etiam ad prima frigora usque. *Variat* flore albo et ex albo - purpurascente.

Radix perennis, fibris copiosis filiformibus implexa. *Folia* radicalia dena saepe vel plura, in fasciculum collecta, lineari-lanceolata, trinervia. *Caulis* unicus vel duo a latere fasciculi foliorum, declinato-adscendentes, spithamales vel pedales, inferne nudi, in medio foliorum pari instructi, extremo floriferi et foliati. *Folia* caulina linearia. *Flores* sessiles, plerumque terminales inter ultima foliola tres, et duo paria opposita, foliis itidem stipata; rarius terna. *Calyx* angulatus, campanulatus, minor quam *G. Pneumonanthis*, laciniis exilioribus, subulatis, alternis tamen itidem majoribus (*fig. A.*). *Corolla* colore forma et fere magnitudine *Pneumonanthis*, campanulata, quinquefida, quinqueplicata, laciniis acutis integerrimis, interjectis dentibus ipsius plicae (*fig. B.*). *Stamina* corolla dimidia breviora, antheris flavis; *germen* fusiforme, stigmate acuto.

In grandiore planta: folia radicalia paulo latiora, fere digito; flores plures, et interdum ramulus axillaris uniflorus adstat infimo pari florum sessilium.

In Itinerario meo hanc speciem perperam *Gentianam punctatam* appellavi.

GENTIANA algida. Tab. XCV.

GENTIANA corollis quinquedentatis campanulatis sessilibus punctatis, foliis radicalibus fasciculatis. *Pallas itin. III. app. p. 724. n. tab. L. fig. 2. Georgi itin. p. 203.*

Gentiana floribus terminantibus diaphanis *Gmelin. flor. sib. IV. p. 106. n. 75.*

Gentiana alpina, corolla alba diaphana, striis et punctis coeruleis varia *Steller. MS.*

Rossice *Goretschaska* vel *Sokolnitzza snjegovaja* (Горечавка или Соколница СНѢГОВАЯ).

In summis cacuminibus et jugis nivalibus alpium Sibiriae orientalis, ad Jeniseam, circa Baicalem, in Dauuria et in Camtschatca (vulgo simul cum *Rhododendro Chrysantho*) copiose crescit, nunquam in depressis vel declivioribus. Inter Junam vero et Judomam fluv. uti alias versus orientalem oceanum plantas alpinas, eandem in depressis locis observavit *Stellerus*. Laudatissima, ob intensam amaritiam, *Stellero* (*Fl. sib. IV. p. 110.*), officinalis meretur fieri et substitui *Gentianis* exoticis poterit. Floret Augusto, jam post nivem novam deciduam (*Georgi itin. p. 203.*).

G. adscendenti proxime affinis et similis, essentialibus tamen notis differt et male itidem a *Gmelino* pro varietate *G. Pneumonanthi*, a *Linneo* autem *G. punctatae*, habetur.

Radix perennis e stipite senescente trusverso fibrosa, radiculis filiformibus crassiusculis albis, plures interdum caules proferens. *Folia* pallente-viridia, succida, tenera, lineari-lanceolata, plura in fasciculo radicali. *Caulis* rectissimus, teres, a digitali ad spithamalem varians, duobus tribusve paribus foliorum trinervium, lato-lanceolatorum, basi subvaginantium. *Flores* terni vel quaterni inter summa folia sessiles, accessorio interdum uno alterove e proxima foliorum ala. *Calyx* purpurascens, cylindraceus, adulto flore plerumque hinc scissus, iemiquinquefidus, laciniis linearibus, quarum duae alternae majores (*fig. A.*). *Corollae* magnae campanulatae; limbo laciniis distantibus trigonis quinquedentatae, plicatae, lacteo-diaphanae, striis quinquefariam per paria convergentibus ceu flammis, punctisque per tubum seriatim digestis, itemque atomis versus limbum crebrioribus, livido-coerulescentibus, magis minusve saturatis, adpersa (*fig. B.*). *Filamenta* medio incrassata, coerulescentia; *antherae* erectae, citrinae. *Germen* fusiforme, stigmate subbifido. In proceriore planta plerumque sola puncta et com m corollae adsunt, flammulis oblitteratis. *Capsula* bivalvis, acuminata, corolla emarcida inclusa; *semina* copiosa, grysea, scariofo-rugosa, fere ut *Cimicifugae* et *Primulae nivalis*. Siccatione tota planta pallefcit.

GENTIANA macrophylla. Tab. XCVI.

GENTIANA floribus quinquefidis sessilibus verticillatis, foliis radicalibus caulem subnudum aequantibus.

Gentiana floribus confertis terminatricibus, corollis quadrifidis et quinquefidis lanceolatis, caule procumbente media parte nudo
Gmelin. flor. sib. IV. p. 104. n. 72. tab. 52.

Rossice *Goretschaska* vel *Sokolnitzza listovaja* (Горечавка или Сокольница листовая); in Sibiria vulgo *Sweroboi krestowoi* (Зверобой крестовой).

Habitu inter *G. purpuream* et *cruciatam* ita intermedia planta, uti praecedentes inter hanc et *Pneumonanthen*. — In omni Sibiria, praesertim orientaliore, in herbidis, nemorosis et montanis frequentissima, deficiente ibi *G. cruciata*. Floret Julio et Augusto. Herba vix amaricat. Facile e semine educatur in hortis nostris.

Radix transverso stipite serpens, fibris creberrimis albis descendens. *Folia* radicalia saepe spithamalia, caule longiora, lato-lanceolata, etiam pollice latiora, quinquenervia, basi vaginantia. *Caulis* ad latus fasciculi foliorum enatus, declinato-adscendens, subnudus, uno alterove pari foliorum, praeter floralia, in summo caule. *Flores* in summo caule, ad duo paria foliorum verticillato-aggregati, sessiles: *calyx* parvus, membranaceus, inaequaliter quadridentatus; *corolla* parva, tubulosa, livido-pallens, limbo obsolete coeruleo, quadrifido vel quinquefido, laciniis brevissimis subacutis. *Capsula* persistente corolla major; *semina* parva oblonga, fusco-grysea.

GENTIANA cruciata.

GENTIANA corollis quadrifidis, floribus verticillatis sessilibus, caule folioso. *Lin. syst. pl. I. p. 645. sp. 28. Jacquin. flor. austr. IV. t. 372.*

Rossice *Goretschaska* vel *Sokolnitzza krestobrasnaja* (Горечавка или Сокольница крестовая); vulgo *Sokolei perelet* (Соколей перелешь).

In pratis herbidis Rossiae temperatae et Uralensis jugi frequens, in Sibiria sensim deficit, succedente *G. macrophylla*, quam amarore vincit.

Differt a praecedente: defectu foliorum radicalium majorum; caule crebris foliis decussato-oppositis vestito; verticillis florum non tantum binis, sed saepe quaternis bracteolis, praeter folia, stipatis; floribus majoribus, obscurius coeruleis, constantius quadrifidis.

GENTIA-

GENTIANA altaica. Tab. XCVII. fig. 1.

GENTIANA corolla decemfida infundibuliformi, laciniis alternis minoribus ferrulatis, caule floribus brevior.

Gentiana altaica Laxman. Nov. Com. Petropol.

Rosice *Goretschaska* vel *Sokolnitzza altaiskaja* (Горечавка или Сокольница алтайская).

In jugis nivalibus alpium altaicarum frequentissima planta, amaritudinis fere omnis experta, aequae ac *G. pyrenaica*, cui maxime affinis, adeo ut forte tantum pro varietate a loco natali orta sit habenda. Praecipua enim differentia a *pyrenaica* consistit in magnitudine floris totiusque plantae robore majore, et in brevitate caulis flore multo brevioris, cum *pyrenaica* autem eadem planta videtur esse *G. pumila* Lin. et Cel. *Jacquini*, cujus specimina ab ipso auctore accepta, cum *pyrenaicae* exemplis collata, plane non differre video.

Radix simplex, ramoso-adtenuata, tenuis, bi- vel tripollicaris. *Folia* radicalia et caulina confertim imbricata, subulato-lineariter, acuta. *Caulis* plerumque unicus (fig. A.), rarius bini ternique (fig. B.), pollicares, sub flore nudiusculi, unico pari foliorum adproximato, inferius confertim foliosi. *Calyx* angulatus, aequaliter quinquefidus, laciniis acutis, basi intervallatis. *Corolla* calyce triplo longior, bipollicari major, a tubo sensim dilatata, infundibuliformis, limbo decemfida, laciniis alternis paulo minoribus inciso-ferrulatis (fig. a.). *Color* corollae, ut in *G. acaule*, saturatissime coeruleus, flammis a tubo adscendentibus pallidis. *Antherae* erectae, sagittatae, flavae. *Germen* fusiforme subclavatum, stylo producto, stigmate fungoso simplici. *Capsula*, intra emarcido-contortum florem (fig. c.), similiter lanceolata; *semina* minuta oblonga, gryseo-fusca. *Variat* haec planta rarius flore quadrifido et sexfido.

GENTIANA aquatica. Tab. XCVII. fig. 2.

GENTIANA corollis tubulosis quinquefidis quinquedentatis terminalibus, foliis imbricatis margine membranaceis. *Lin. syst. pl. I. p. 641. sp. 16. Amman. stirp. ruth. p. 4. tab. 1. fig. 1. Gmelin. flor. sib. IV. p. 110. n. 76.*

Rosice *Goretschaska* vel *Sokolnitzza kolorjetschnaja* (Горечавка или Сокольница колорѣчная).

A Jenisea fl. in Dauuriam et ad orientalem usque Oceanum, in pascuis arenosis udis et aquis, praesertim circa lacus et fluvios, frequentissima primo vere, sub medium Maji florescens, et Julio semina sensim perficiens. Argute amara, unde in Dauuria sub plebejo nomine *Starodubka* (Стародубка) pro medicamento domestico vernali colligitur. In frigidis major, quam in apricis australioribus. *G. nivali* proxima videtur.

Radix annua, filiformi-adtenuata, subramosa, alba. *Folia* radicalia in rosae formam confertissima, ovato-rotundata; caulina imbricata, ovato-subacuta, decussatim opposita, ora membranacea albicante. *Caules*, ex eadem rosula radices, a duobus ad viginti, plerumque simplices, rarius ramoso-dichotomi, in florente planta brevissimi (fig. 2. C.), in fructificante elongati, remotiusculis et in oblongatam figuram productis foliis (fig. 2. D.). *Flores* terminales, parvi: *calyx* majusculus, pentagonus, quinquefidus, laciniis subulatis, acutis aequalibus (fig. 1. e. et aucta 2.); *corolla* angulato-plicata, extus viridi-carinata, pallide cyanea, laciniis quinque acuminatis, interjectisque dentibus minoribus (fig. d. 1. et aucta 2). Post florescentiam calyce et flore viridi persistentibus exferitur *capsula* longe clavata (fig. D. et f. 1. 2.), compressa, quae matura valvulas subreflectit, *semina*que cito effundit minuta, lutescentia. *Variat* haec species flore albo, rariusque caule dichotomo, foliisque longioribus, in qua varietate capsulae minus elongatae esse solent.

GENTIANA bavarica.

GENTIANA uniflora, corolla infundibuliformi quinquefida subserrata, foliis ovatis. *Lin. syst. plant.* I. p. 640. sp. 13. *Jacquin obs.* III. p. 19. t. 71. *Georg. itiner.* p. 203. t. 1. fig. 2.

Rossis *Goretschaska odnozwetnaja* (Горечавка одноцвѣтная).

Ad Angaram et Cudam fl. circa Baicalem lacum primo vere floret; eandemque in montibus Carpathicis legit Cel. *Laxman*.

Planta sibirica procerior et omni parte major germanica. *Radix* filiformis simplex, vel fibris ramosa. *Folia* radicalia in orbem disposita, sessilia, ovato-acuta. *Caulis* nudus digitalis, interdum fere dorantalis, unico foliorum pari versus florem, foliolisque binis floralibus instructus, uniflorus. *Calyx* tubulosus, aequaliter quinquefidus, laciniis acutis. *Corolla* tubulosa, limbo patente, aequaliter quinquefida, laciniis ovato-oblongis, fature coeruleis, tenerrime circumferratis. — Hinc *G. vernam* *Linn.* quam ex Helvetia habeo, quaeque foliis obtusiusculis et acutis occurrit, a *G. bavarica* nullo modo distinctam obtinere possum. Erit itaque *G. verna* conjungenda *G. bavaricae*, uti *G. pumila* cum *G. pyrenaica* et forte *G. altaica*. — Longissime vero a *G. bavarica* differt *G. islandica* corolla quinquefida infundibuliformi serrata, foliis lanceolatis *Flor. dan.* t. 317.

GENTIANA dichotoma.

GENTIANA corollis campanulatis quadrifidis quinquefidisque fauce ciliatis, caule dichotomo.

Gentiana pumila Centaurii minoris folio, flore piloso *Steller fl. ochot.* MS. *Gmelin. Flor. sib.* IV. p. 106. tab. 51. fig. B.

A Lena fluvio usque ad orientalem oceanum usque, Junio Julioque florentem legit *Stellerus*, e cujus siccatis speciminibus eandem descripsi. *G. filiformi*, *quinquefoliae* et delineatae in *Flor. dan.* t. 318. adfinitate juncta est, sed ab omnibus europaeis diversa.

Radix

Radix annua, filiformi-adtenuata, exilis, alba. *Caulis* tenuis, filiformi-subflexuosus, in perfectioribus dichotomus, dodrantalis, subfastigiatus. *Folia* opposita ad omnes dichotomias et in pedunculis, ovato-lanceolata, parvula, tenera. *Flores* terminales, breviores quam in *G. nivali*: *Calyx* angulato-campanulatus, fere usque ad basin quinquefidus, laciniis aequalibus acutis. *Corolla* purpurascens, campanulata, calyce paulo longior, laciniis aequalibus, oblongis, faucem fimbria interius claudentibus, vix patulis. Caeterum icon *Florae sibiricae* plantae habitum satis exprimit. Flores variant numero quaternario, et colore corollae albo.

GENTIANA Centaurium.

GENTIANA corollis quinquefidis infundibuliformibus, caule dichotomo.

Lin. syst. plant. I. p. 642. sp. 19. Flor. dan. t. 617. Blakwell. icon. t. 452.

Rossice *Goretschafka krasnaja* (Горечавка красная).

In herbidis, nemorosis, udis Rossiae temperatae et australioris, usque in Tauricam, Novam Rossiam et Caucasum, passim crescit; florescit initio Julii. Amaritie cedit pluribus nostratum Gentianarum, de quibus in antecedentibus dictum est. — Variat floribus albis.

GENTIANA maritima.

GENTIANA corollis quinquefidis infundibuliformibus, stylis geminis, caule dichotomo paucifloro. *Lin. syst. plant. I. p. 643. n. 20. Barrelier. ic. 468. 469.*

Rossice *Goretschafka primorskaja* (Горечавка приморская).

In limosis, ad ductus aquarum, circa Tiflis, et passim ad littora Ponti Euxini observatur, floribus ut plurimum albis.

Calycis lacinae fere capillares, floris tubus angustissimus, fauce dilatatus, laciniis limbi sublinearibus.

CORISPERMA.

CORISPERMUM hyssopifolium. Tab. XCVIII.

CORISPERMUM spicis terminalibus, foliis linearibus enerviis muticis.

Lin. syst. pl. I. p. 10. Fussieu act. parif. 1712. p. 244. Gmelin.

Fl. sibir. II. p. 10.

Rhagrostis semine pastinacae *Buxbaum plant. cent. III. p. 30. tab. 55.*

Rosfice *Werbludna kolosistaja* (Верблюдна колосистая), vel *Werblushje trava* (Верблюжье трава), i. e. Herba Cameli.

In arenosis, praesertim humidis riparum, et depressorum circa lacus et fluviis, per omnem Rossiam et Sibiriam australiorem usque in Dauuriam vulgaris planta, maxime copiosa in desertis sterilibus ad Jaicum f. Rhymnum et Irin fluviis, dein ad Volgam. Nulla facile planta tot varietatibus, secundum solum et clima ludit, quot haec. Septentrionem versus usque ad Occam extenditur; ad austrum ultra Imperii fines. In hortis facile e semine educatur, sed evadit omnibus partibus exilis. Praecipuum et gratissimum, cum Salsolis et Atriplicibus variis ac sequenti specie, pabulum camelis praebet, unde nomen.

Radix annua, flexuoso-adtenuata, subsimplex vel fibris ramosa, alba. Planta a dodrantali ad cubitalem altitudinem variat, in siccioribus erecta, in humidis patula vel diffusa, ramis adscendentibus, inferioribus oppositis, longitudine saepe caulem medium superantibus. *Rami* reliqui alterni, instar caulis viridi vel rubro striati, sulcis interjectis pallidis. In majoribus plantis rami subdivise ramosi. *Folia* per caulem et ramos alterna, mollia, lineari-acuta, acumine subtilissimo aciculari, enervia. Ex omnibus alis *ramuli* spica fructificante terminati. *Spicae* magis minusve confertae vel elongatae, imbricatae *bracteis* alternis ovato-vel lanceolato-acuminatis, margine albo vel rubro membranaceis, unifloris, quae cum fructu augentur. *Flos* ex singula bractea apetalus, *membranula* bractee interius opposita, albido-pellucida, genitalia obvolvete stipatus, quae dein, crescente fructu, cum filamentis marcescit. *Stamina* in plerisque floribus tria, inter *germen* et membranulam enata (*fig. a. 1. 3.*): horum medium longius et vegetius, lateralia saepe emarcida (*fig. a. 4.*) vel alterutro deficiente. In aliis spicis, ejusdem saepe plantae, flosculi interdum omnes pentandri, *staminibus* adhuc duobus exterius germi adstantibus (*fig. a. 2.*). *Antherae* corolla exsertae, didymae, flavae. *Germen* minimum, ovatum, duobus *stylis* minimis instructum, cito excrefcit in *semen* ovale, planum, exterius convexiusculum, acie arguta circumcirca marginatum, incisura exigua ad stylos emarcidos vix conspicuos. *Spicae* basi semen perficiunt, dum florent apice.

Planta succulentior plerumque glabra, vel vix conspicuis pilis prostratis obsita, ad prima frigora rubescens, imo in Sibiria saepe tota ruberrima. In aridissimis ad Irin *plantae* vulgo omnibus partibus exiles, pubescenti-canae, figura circiter, quam *Tab. nostra* ad *A.* exprimit; his *semina* et *spicae*, et bractee solito minora. — *Succulentae* plantae (*fig. B.*) quae saepe sesquipedales et ultra excrefcunt, bractee latissimas et spicas saepe praelongas (*fig. C.*) conferunt imbricatas proferunt; his *semina* maxima, etiam majora quam *fig. e. nostra*. — Circa Baicalem

calem legi plantas, saepe non magnas, sed omnibus partibus robustissimas, spicis brevibus strobiliformibus, lato bractearum apparatu: cujusmodi plantae ramulum spiciferum, a frigore jam rubrum, *fig. D.* depinxi. — Tandem in deserto Caspio passim occurrit *varietas* in cubitali majorem staturam excrevens, ramosissima, spicis in longitudinem plus quam spithamalem extensis, bracteis feminiferis longe inter se distantibus; et hujus ramulum refert *fig. E.* Intermedias varietates recensere longum est. — Semen Corispermī continet spirulam, quae uno apice radícula, altero in duo foliola finditur; unde affinitas naturalis cum Salsolis et Polycnemo.

CORISPERMUM squarrosum. Tab. XCIX.

CORISPERMUM spicis axillaribus squarrosis, foliis lanceolato-acuminatis pungentibus nervosis.

Rhagrostis foliis arundinaceis *Buxbaum. plant. cent. III. p. 30. t. 56.*

Rosice *Werbljudna kolkaja* (Верблюдна колькая).

Species magis localis, quam prior, quae tantum in australibus deserti Comani et Caspici occurrit, nec longe ultra Rhyminum versus orientem extendi videtur; etenim ad Irin et per omnem Sibiriam deest. Amat profundissimas arenas et aridissimas, et latitudine australiori includitur. *Linnaeo* et *Gmelino* omnino incognita fuisse videtur, alias in specifica differentia non haesitarent. *Linnaeus* videtur e Corispermī hyssopifolii varietate *fig. E.* primam suam speciem, et e varietate ejusdem nostra *fig. A. B. D.* secundam speciem determinasse. Verum *Corispermum squarrosum* solus bene distinxit et delineavit *Buxbaumius*.

Variat magnitudine absoluta ut *C. hyssopifolium*, sed non item relativa proportionem partium. *Radix* annua, simplex, filiformi-adtenuata, flexuosa. Planta tota sicca, rigidior, lanugine cana pubescens. Caulis et rami teretes, striis argutis prominulis albidis porcati. *Rami* in pygmaeis plantis quatuor ad radicem oppositi, adscendentes, qui saepe medio furculo, qui nunquam vix digitalis et simplex, longiores. In grandioribus plantis, dantur autem cubitalibus majores, medius truncus elatior ramis istis radicalibus, et alterne ramosus, usque in apicem (*Tab. nostrae fig. A.*). *Folia* lanceolato-acuminata, apice pungentia, nervis quinque prominulis, rigidis exarata (*fig. B.*). *Spicae* ex alis ramorum et foliorum passim laterales, sessiles, brevissime confertae (*fig. C. D.*), undique *bracteis* spinescentibus patentissimis muricatae. *Flos* ad singulam bracteam sessilis, plerumque monandrus; *antherae* fugacissimae. *Styli* longiores quam in praecedenti. *Semina* (*d. 1. 2. 3.*) minora, haud marginata, stylis mucronato-bifida.

LIGNA Rossica.

Tab. C.

Ligna nobiliora, colorata et elegantiora, Imperio Rossico peculiaria ad finem hujus Voluminis *Florae* subungere volui, quia arbores et frutices eodem facile omnes absolvuntur.

Durissima praesertim eminent et ad topiaria opera adhiberi possunt Robiniarum *n.* 1. 2. 3. Rhamni Erythroxyli *n.* 8. Taxi *n.* 11. Sorbi *n.* 14. Crataegi sanguineae *n.* 19. Mali *n.* 20. Lonicerae tataricae *n.* 23. et Pruni sibiricae *n.* 24. Odore balsamico insuper nobilia sunt Juniperi Sabinae et lyciae *n.* 16. et 17, et Cupressi *n.* 18. Reliqua ob singularitatem addita sunt, et praesertim porosa et inutilia Tamaricis gallicae *n.* 12. et Pallasiae *n.* 22. — Utiliora in communi oeconomia Betulae Alni et incanae *n.* 9. 10. comparationis gratia hic exposita; et quod rariora, Populi balsamiferae *n.* 13. et Ulmi pumilae *n.* 21.

Finis Tomi primi Partis secundae.

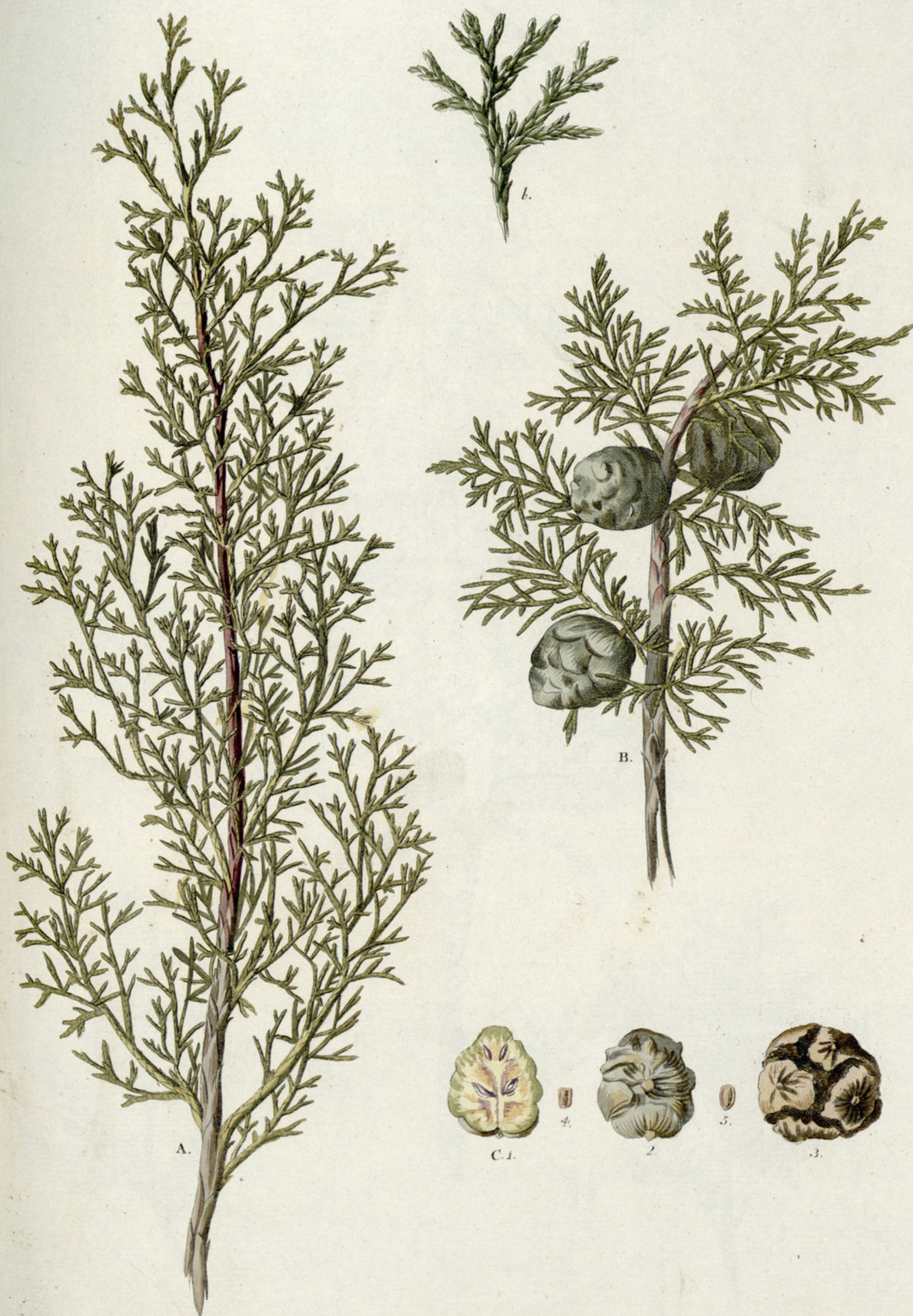

PLATANUS *orientalis*.

ЧИНАРЪ.

MORUS *tatarica*.

ШЕЛКОВИЦА или Шымб.

CUPRESSUS *sempervirens*.

КИПАРИСЪ.

JUNIPERUS *communis*.МОЖЖЕВЕЛЬНИКЪ *обыкновенный*.

A.

B.

JUNIPERUS daurica

МО ЖЖЕВЕЛЬНИКЪ Каменной.

JUNIPERUS 1. *Lycia*; 2. *Sabina*.

МОЖЖЕВЕЛЬНИКЪ

1. *Каменной*; 2. *Казанкой*.

JUNIPERUS *phoenicea*?

МОЖЖЕВЕЛЬНИКЪ Горской

DIOSPYROS Lotus

ΚΥΡΜΑ

RHAMNUS *paliurcides*. ТЕГЕНЕКЪ *збѣзгоодъ разнот.*

RHAMNUS *carpinifolius*.

СЕЛАКВА Имеретинская.

RHAMNUS catharticus, Var. Sibirica

ЖЕСПЬ сибирской